

Opinnäytetyö YAMK

Sosiaali- ja terveysalan kehittäminen ja johtaminen

2020

Mia Jansen

**”TERVETULOA SYNNÄRIIN” –
Kätilöopiskelijan ohjatun harjoittelun perehdytys
Tyksin synnytysosastolla**

Mia Jansen

”TERVETULOA SYNNÄRIIN” – Kätilöopiskelijan ohjatun harjoittelun perehdytys Tyksin synnytysosastolla

Perehdyttäminen perustuu lakeihin ja säädöksiin uuden henkilön perehdyttämisestä ja työhön ohjauksesta. Samat lait, asetukset ja käytänteet koskevat myös opiskelijan perehdytystä käytännön harjoittelujaksolla. Tutkimusten mukaan opiskelijan harjoittelu onnistuu parhaiten silloin, kun opiskelija perehdytetään kunnolla.

Kätilöopintoja säätelevät monet lait ja valmistuakseen kätilöopiskelijan tarvitsee hoitaa vähintään 40 synnytystä, tämän vuoksi kätilöopinnoissa korostuu synnytysosastolla tapahtuva käytännön harjoittelu. Synnytysosaston erityisluonteisuuden ja vaativuuden takia synnytysosastolla haluttiin panostaa käytännön harjoittelun perehdytykseen. Synnytysosaston perehdytykselle haluttiin saada toimiva käytännön toteutus sekä yhtenäinen perehdytyskäytäntö, joka olisi kaikille harjoitteluun tuleville samantasoinen. Tämän vuoksi synnytysosastolla lähdettiin pohtimaan perehdytyksen kehittämisen mahdollisuuksia ja tästä tarpeesta lähti myös tämän opinnäytetyön tekeminen.

Tämän opinnäytetyönä tehdyn kehittämisprojektin tavoitteena oli kehittää ja yhdenmukaistaa opiskelijoiden käytännön harjoittelun perehdytystä. Kehittämisprojektin tarkoituksena oli suunnitella kätilöopiskelijoiden käytännön harjoittelun perehdytysohjelma näyttöön perustuvan tutkimustiedon pohjalta sekä hyödyntää siinä opiskelijoille tehtyä kyselyä. Kehittämisprojektin tuotos on perehdytysohjelma Tyksin synnytysosastolle ensimmäistä kertaa käytännön harjoitteluun tuleville kätilöopiskelijoille.

Kehittämisprosessin tuotoksena tehty perehdytysohjelma koostuu kahdesta osasta, jotka ovat: 1) perehdytys ennen harjoittelujakson alkua sekä 2) perehdytys harjoittelujakson aikana. Perehdytys ennen harjoittelua sisältää etukäteisvalmistelujen, osaston esittelylehdisten ja tervetulokirjeen lisäksi opiskelijoille järjestettävän perehdytyspäivän. Harjoittelujakson aikainen perehdytys puolestaan koostuu harjoittelujaksolle tehdystä perehdytysrungosta sekä opiskelijoiden perehdytysoppaasta, jota opiskelijat hyödyntävät koko harjoittelujaksonsa ajan. Opiskelijoille tehty perehdytysopas sisältää harjoittelun perehdytysrunnon sekä muuta perehdytysmateriaalia opiskelijan käyttöön jakson ajaksi. Suunniteltu perehdytyspäivän käytännön toteutus ei toteutunut tämän kehittämisprojektin puitteissa.

ASIASANAT:

kätilöopiskelija, käytännön harjoittelu, perehdytys, synnytysosasto

MASTER'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Health and Well-being | Management and Leadership in Health care

2020 | 67 pages, 39 pages in appendices

Mia Jansen

"WELCOME TO MATERNITY WARD" – Midwifery students' orientation program for maternity ward

The aim of this project is to improve and harmonize midwifery students' orientation in maternity ward. The goal of this project is to make midwifery students' orientation program for maternity ward in Turku University Hospital. The outcome is the students' orientation program, which includes preliminary preparations, the orientation day and the orientation frame for the duration of the internship.

The aim of the study included in the project was to find out midwifery students' expectations and hopes they have regarding the orientation of the guided clinical training. The results of the survey were used as a basis for developing a complete orientation program for Midwifery students at the maternity ward. The data was collected using an open questionnaire (Webropol). Students answered to twelve open questions. The collected data was analyzed by using content analysis.

Participants in the survey included four students from Turku University of Applied Sciences who were supposed to complete their training at the maternity ward. The data of this study was collected from four midwifery students, in the June of 2020. In the study, midwifery students were asked what kind of expectations and hopes they have regarding the orientation of the practical internship.

According to the survey, four things were acknowledged as important in the orientation. According to the respondents, a good orientation to guided clinical training consisted of the following four areas: 1) practical implementations, 2) content of the orientation, 3) atmosphere of orientation and 4) time of orientation. A good orientation of the internship is 1) peaceful and clear implementation, and 2) its content is comprehensive, but not too detailed. Good student orientation also includes 3) a student-friendly atmosphere and 4) the right time for orientation.

The orientation program produced as an outcome of the development process consists of two parts, which are: 1) orientation before the beginning of the internship period and 2) orientation during the internship period. The orientation before the internship includes, the preliminary preparations, the department's introductory leaflet and the welcome letter and an orientation day for the students. Orientation during the internship period consists of an orientation framework made for the internship period and a student orientation guide, which the students use throughout their internship period.

KEYWORDS:

Guided clinical training, Maternity ward, Midwifery student, Orientation

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	7
2 KEHITTÄMISPROJEKTIN LÄHTÖKOHDAT	8
2.1 Kehittämiprojektin tausta ja tarve	8
2.2 Nykyinen perehdytyskäytäntö	9
2.3 Kehittämiprojektin tavoite, tarkoitus ja tuotos	10
2.4 Kehittämiprojektin kohdeorganisaatio ja toimintaympäristö	11
2.4.1 Kehittämiprojektin kohdeorganisaatio	11
2.4.2 Kehittämiprojektin toimintaympäristö	11
3 KEHITTÄMISPROJEKTIN TEOREETTISET LÄHTÖKOHDAT	14
4 PEREHDYTYS KÄTILÖOPISKELIJOIDEN KÄYTÄNNÖN HARJOITTELUSSA	17
4.1 Kättilön ammattitutkinto ja ammattitaitoa edistävä käytännön harjoittelu	17
4.2 Perehdytys ja sen merkitys käytännön harjoittelussa	19
4.3 Tutkimuksia perehdytyksestä hoitoalalla	21
5 PEREHDYTYKSEN ONNISTUMISTA EDESAUTTAVIA TEKIJÖITÄ	25
5.1 Vastaanotto käytännön harjoitteluun	25
5.2 Perehdytyksen ajankohta käytännön harjoittelussa	26
5.3 Opiskelijavastaavan merkitys käytännön harjoittelussa	27
5.4 Esimiehen merkitys käytännön harjoittelussa	28
5.5 Perehdytysmateriaalit, apuvälineet ja menetelmät	29
5.6 Palaute käytännön harjoittelusta ja perehdytyksestä sen osana	30
6 KEHITTÄMISPROJEKTIN TOTEUTUS	31
6.1 Kehittämisen- ja arviointimenetelmät	31
6.2 Kehittämiprojektin riskianalyysi	32
6.3 Kehittämiprojektin aikataulu ja eteneminen	34
6.4 Kehittämiprojektin organisaatio ja sen toiminta	36
7 KEHITTÄMISPROJEKTIN TUTKIMUKSELLINEN OSUUS	37
7.1 Tutkimuksen tavoite, tarkoitus ja tutkimuskysymykset	37
7.2 Tutkimuksen kohderyhmä	37
7.3 Tutkimusmenetelmät, aineiston keruu ja analysointi	38

7.3.1 Tiedonkeruumenetelmät ja aineiston keruu	38
7.3.2 Kyselylomakkeiden sisältö	41
7.3.3 Tutkimusaineiston analyysi	43
8 TUTKIMUKSEN TULOKSET	45
8.1 Ensimmäisen kyselyn tulokset	45
8.1.1 Hyvä käytännön harjoittelun perehdytys opiskelijoiden kuvaamana	45
8.1.2 Kätilöopiskelijoiden odotukset ja toiveet harjoittelujakson aikaisesta perehdytyksestä	48
8.1.3 Kätilöopiskelijoiden ajatuksia opiskelijavastaavan sekä osastonhoitajan roolista perehdytyksessä	49
8.1.4 Kätilöopiskelijoiden odotukset ja toiveet harjoittelujakson perehdytyspäivästä sekä harjoittelun palautteen antamisesta	51
9 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	53
9.1 Tulosten tarkastelua	53
9.2 Tutkimuksellisen osuuden eettisyys ja luotettavuus	54
10 KEHITTÄMISTUOTOS ELI PEREHDYTYSOHJELMA	57
10.1 Perehdytyspäivä opiskelijoille	58
10.2 Perehdytysrunko ja perehdytysmateriaali opiskelijoille	61
10.3 Toiminnan muutokset perehdytysohjelman toteutuksessa	63
11 KEHITTÄMISPROJEKTIN ARVIOINTI	64
11.1 Kehittämiprojektin eettisyys ja luotettavuus	64
11.2 Kehittämiprojektin merkityksen tarkastelu	65
11.3 Projektin toteutus ja projektiorganisaation toiminta	66
11.4 Kehittämisehdotukset	67
LÄHTEET	68
LIITTEET	
Liite 1. Saatekirje 1	
Liite 2. Kysely 1	
Liite 3. Saatekirje 2	
Liite 4. Kysely 2	
Liite 5. Esittelylehtinen opiskelijoille	
Liite 6. Opiskelijoiden perehdytysopas	

KUVIOT

Kuvio 1. Kehittämisenorganisaation ja toimintaympäristön logot.	11
Kuvio 2. Tiedonhakuprosessin vaiheet ja kirjallisuuskatsausprosessin eteneminen. (Johansson 2007, 5-7.)	16
Kuvio 3. Kätilötyön harjoittelun toimintaympäristöt. (Pienimaa 2014, 2.)	18
Kuvio 4. SWOT-analyysi projektin riskeistä.	32
Kuvio 5. Kehittämissuunnitelman alustava aikataulu.	34
Kuvio 6. Kehittämissuunnitelman toteutunut aikataulu.	34
Kuvio 7. Projektiohjelma-kaavio.	36
Kuvio 8. Käytännön harjoittelun perehdytyksen osa-alueet.	45
Kuvio 9. Perehdytyksen hyvä käytännön toteutus opiskelijoiden kuvaamana.	46
Kuvio 10. Hyvän käytännön harjoittelun perehdytyksen sisältö.	46
Kuvio 11. Perehdytyksen oikea ajankohta opiskelijoiden kuvaamana.	47
Kuvio 12. Hyvän perehdytyksen ilmapiiri.	48
Kuvio 13. Kattavan alkuperehdytyksen sisältö opiskelijoiden mielestä.	49
Kuvio 14. Opiskelijavastaavan merkitys perehdytyksessä opiskelijoiden kuvaamana.	50
Kuvio 15. Osastonhoitajan rooli ja merkitys opiskelijoiden perehdytyksessä.	50
Kuvio 16. Kätilöopiskelijoiden odotukset ja toiveet perehdytyspäivästä sekä harjoittelun palautteen antamisesta.	51
Kuvio 17. Kehittämissuunnitelman tuotos eli perehdytysohjelma. Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.	
Kuvio 18. Perehdytyspäivän sisältö ja toteutus. Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.	
Kuvio 19. Toiminnan muutokset perehdytysprosessin vaiheisiin. Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.	

1 JOHDANTO

Tässä raportissa esitellään kehittämisprojektia, joka tehtiin ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyönä. Kehittämisprojektin tavoitteena oli kehittää opiskelijoiden käytännön harjoittelun perehdytystä. Kohderyhmänä oli ensimmäistä kertaa Turun yliopistollisen keskussairaalan synnytysosastolle käytännön harjoitteluun tulevat kättilöopiskelijat.

Synnytysosaston perehdytykselle haluttiin saada toimiva käytännön toteutus sekä yhtenäinen perehdytyskäytäntö, joka olisi kaikille harjoitteluun tuleville samantasoinen. Kätilöopintoja säätelevät monet lait ja valmistuakseen kättilöopiskelijan tarvitsee hoitaa vähintään 40 synnytystä, tämän vuoksi kättilöopinnoissa korostuu synnytysosastolla tapahtuva käytännön harjoittelu.

Perehdyttäminen perustuu työsopimuslakiin (55/2001) sekä työturvallisuuslakiin ja säädöksiin uuden henkilön perehdyttämisestä ja työhön ohjauksesta (738/2002). Samat lait, asetukset ja käytänteet koskevat myös opiskelijan perehdytystä käytännön harjoittelujaksolla. Tutkimusten mukaan opiskelijan harjoittelu onnistuu parhaiten silloin, kun opiskelija perehdytetään kunnolla (Ahola ym. 2005, 169–174). Opiskelijat kokevat onnistuneen harjoittelun edellytyksinä hyvän perehdytyksen (Hulkari 2006, 8, 125; Kallio 2011, 74).

Kehittämisprojektin teoreettista viitekehystä kartoitettiin ensin kirjallisuuskatsauksen avulla. Kirjallisuuskatsauksen tavoitteena oli löytää uusinta näyttöön perustuvaa tietoa hoitoalan opiskelijan hyvästä perehdytyksestä ohjatussa harjoittelussa. Katsaus tehtiin tutkimuksiin osoitti, että uusien työntekijöiden perehdytykseen on alettu kiinnittämään entistä enemmän huomiota ja sitä on kehitetty paljon viime vuosina. Sen sijaan opiskelijoiden ohjatun harjoittelun perehdytyksestä löytyi vain vähän tutkimuksia.

Kirjallisuuskatsauksen tuloksien sekä kehittämisprojektissa tehdyn tutkimuksen perusteella suunniteltiin perehdytysohjelma Turun yliopistollisen keskussairaalan synnytysosastolle ensimmäistä kertaa käytännön harjoitteluun tuleville kättilöopiskelijoille.

2 KEHITTÄMISPROJEKTIN LÄHTÖKOHDAT

2.1 Kehittämiprojektin tausta ja tarve

Kyseiselle kehittämiprojektille on noussut tarve käytännöstä. Kätilöopintoja säätelevät monet lait ja valmistuakseen kätilöopiskelijan tarvitsee hoitaa vähintään 40 synnytystä (EU direktiivi 2013/55/EU), tämän vuoksi kätilöopinnoissa korostuu synnytysosastolla tapahtuva käytännön harjoittelu. Tyksin synnytysosastolla on vuosittain jopa 40 - 50 kätilöopiskelijaa käytännön harjoittelussa. Näin suuren opiskelijamäärän perehdytys on koettu haastavaksi järjestää ja toteuttaa.

Kätilöopiskelijat ovat harjoittelussa muutamasta viikosta muutamaaan kuukauteen, joten perehdyttämiseen on käytettävissä vain vähän aikaa. Opiskelijan on päästävä nopeasti sisään työhön ja työyhteisöön, joten perehdytykseen käytettävä aika on hyödynnettävä mahdollisimman tehokkaasti. Opiskelijoiden tulo tiedetään yleensä hyvissä ajoin, ja heitä on mahdollista perehdyttää työhön ja toimipaikkaan jo ennen harjoittelun alkamista.

CLES-mittari (Clinical Learning Environment and Supervision) on Mikko Saarikosken (2002) kehittämä arviointimittari, joka on käytännön harjoittelun palautemittari opiskelijoille. Mittarin avulla harjoitteluyksikkö saa opiskelijoilta palautetta muun muassa harjoittelun perehdytyksestä, ohjauksen onnistumisesta ja osaston ilmapiiristä. (Saarikoski 2002, 10, 26.) Tyksin synnytysosasto on viime vuosina saanut kätilöopiskelijoilta vaihtelevia CLES-arvioiteja harjoittelun perehdytyksestä. Synnytysosaston vaihtelevat CLES-tulokset antavat viitettä siitä, että kätilöopiskelijoiden käytännön harjoittelun perehdytystä tulee kehittää ja yhdenmukaistaa.

Synnytysosaston erityisluonteisuuden ja vaativuuden vuoksi synnytysosastolla haluttiin panostaa käytännön harjoittelun perehdytykseen. Tämän vuoksi synnytysosastolla lähdettiin pohtimaan perehdytyksen kehittämisen mahdollisuuksia ja tästä tarpeesta lähti myös tämän opinnäytetyön tekeminen. Synnytysosaston perehdytykselle haluttiin saada toimiva käytännön toteutus sekä yhtenäinen perehdytyskäytäntö, joka olisi kaikille harjoitteluun tuleville samantasoinen. On tärkeää, että opiskelijoiden ohjausprosessit ovat samanlaisia, koska se takaa laadukkaan ja tasa-arvoisen oppimisen käytännön harjoittelun aikana (KYS 2019). Harjoittelun suunnitelmallisuudella voidaan myös edistää siir-

tymää opiskelijasta kätilöksi (Kaihlainen 2020, 5). Opiskelijoiden ohjauksen toteuttaminen ja kehittäminen ovat oleellinen osa terveydenhuollon toimintaympäristöjen toimintaa (Haapa ym. 2014, 4).

2.2 Nykyinen perehdytyskäytäntö

Tyksin synnytysosastolla on käytössä lähiohjaajajärjestelmä, jossa kullekin opiskelijalle nimetään jakson ajaksi kaksi lähiohjaajaa, joiden ohjauksessa he pääosin ovat. Opiskelijavastaavat suunnittelevat harjoitteluun tuleville opiskelijoille ohjaajat sekä laativat heille ensimmäisen viikon työvuorot. Opiskelijat varaavat harjoittelujaksonsa varausjärjestelmän kautta. Varausjärjestelmässä on nähtävissä synnytysosastoa koskevat perustiedot. Varausjärjestelmään on lisäksi tallennettu synnytysosaston esittelylehtinen ja järjestelmä on ohjelmoitu lähettämään esittelylehtinen harjoitteluun tuleville kaksi viikkoa ennen harjoittelun alkua.

Samaan ajankohtaan opiskelijavastaavat ajoittavat sähköisen tervetulokirjeen lähettämisen. Kirje sisältää tarvittavat tiedot asioista, jotka opiskelijan tulee huolehtia ennen jakson alkua. Kirjeessä opiskelija saa tiedon jaksolle saapumisesta, lähiohjaajistaan, työvuoroistaan, pukeutumisesta ja muista opiskelijoille tarpeellisista asioista. Opiskelijavastaava informoi myös lähiohjaajia tulevasta ohjattavasta ja koko henkilökuntaa tulevista opiskelijoista sekä muista opiskelija-asioista.

Joku opiskelija suorittaa synnytysosastoharjoittelunsa useassa osassa, kun taas toinen voi suorittaa koko harjoittelunsa yhdellä kertaa. Sama opiskelija voi suorittaa harjoittelunsa useammassa eri sairaalassa. Haastetta ensimmäistä kertaa synnytysosastolle käytännön harjoitteluun tulevien perehdytykseen tulee harjoittelujaksojen useasta eri aloitusajankohdasta. Käytännössä on mahdotonta järjestää jokaiselle opiskelijalle erikseen päivän kestävä alkuperehdytys, jos opiskelijat saapuvat harjoitteluun yksi tai kaksi kerrallaan. Lisäksi perehdytyksen toteuttamista hankaloittaa viime vuosina lisääntynyt ilmiö, jossa varauksiin tulee paljon muutoksia lyhyellä varoitusajalla, jolloin opiskelijoiden tuloon on vaikea varautua.

Projektin lähtötilanteessa ensimmäistä kertaa synnytysosastolle harjoitteluun tulevat opiskelijat vastaanottaa pääsääntöisesti toinen heidän lähiohjaajistaan ja perehdyttää ohjattavaansa potilastyön ohella, sen verran kuin se on mahdollista. Kiireisenä päivänä

perehdytys jää rauhallista päivää vähäisemmäksi. Lähiohjaajille on tehty avuksi opiskelijoiden perehdytysrunko, jossa on otsikoitu perehdytykseen sisältyvät asiat. Jokaisen ohjaajan vastuulla on miten hän toteuttaa perehdytystä käytännössä.

2.3 Kehittämiprojektin tavoite, tarkoitus ja tuotos

Projektisuunnitelmaan kirjatut tavoitteet kertovat sen, mihin projektilla pyritään (Suopajärvi 2013, 11). Hyvin laaditut projektin tavoitteet ovat selkeät ja realistiset, ja ne kuvaavat sitä muutosta, johon hankkeella pyritään (Silfverberg 2005, 6; Viirkorpi, 2000, 17). Tämän opinnäytetyönä tehdyn kehittämisprojektin **tavoitteena** oli *kehittää ja yhdenmukaistaa* opiskelijoiden käytännön *harjoittelun perehdytystä*. Tässä kehittämisprojektissa keskityttiin perehdytykseen, joka tapahtuu ennen kuin opiskelija aloittaa varsinaisen harjoittelunsa työpaikassa, mutta sen lisäksi suunniteltiin myös synnytysosaston harjoittelun *perehdytysrunko*.

Projekti on tiettyä tarkoitusta varten suunniteltu ja perustettu toiminnan väline eli työmenetelmä (Kuikka ym. 2012, 9) ja sen avulla ratkaistaan ongelmia (Anttila 2001, 24; Kuikka ym. 2012, 11). Tämän kehittämisprojektin **tarkoituksena** oli suunnitella kättilöopiskelijoiden käytännön harjoittelun *perehdytysohjelma* näyttöön perustuvan tutkimustiedon pohjalta sekä hyödyntää siinä opiskelijoille tehtyä kyselyä. Perehdytysohjelma kattaa koko käytännön harjoittelun, ennen harjoittelua tehtävistä valmisteluista alkaen. *Perehdytysohjelma muodostaa kokonaisuuden, joka sisältää etukäteisvalmistelun ja perehdytyspäivän lisäksi myös jakson aikana käytettävän perehdytysrunгон*.

Kehittämisprojektin **tarkoituksena** oli myös uuden *perehdytysohjelman* käyttöönotto synnytysosastolla. Suunniteltu perehdytyspäivä on tarkoitus toteuttaa yhtenä samansisältöisenä, erillisenä perehdytyspäivänä per lukukausi. Perehdytyspäivään on tarkoitus osallistua kaikki kyseisenä lukukautena Tyksin synnytysosastolle harjoitteluun tulevat Turun ammattikorkeakoulun kättilöopiskelijat. Alkuperäinen suunnitelma ei koronapandemian vuoksi toteutunut tämän opinnäytetyön puitteissa, mutta tulevaisuudessa tämä toimintamalli voi olla käyttökelpoinen.

Tuotoksilla pyritään saavuttamaan tavoiteltuja hyötyjä (Silfverberg 2005, 42; Viirkorpi 2000, 16). Projektin tuotokset ovat sitä, mitä projekti konkreettisesti saa aikaan (Suopajärvi 2013, 11). Tämän kehittämisprojektin **tuotos** oli *perehdytysohjelma* Tyksin synny-

tysosastolle ensimmäistä kertaa käytännön harjoitteluun tuleville kättilöopiskelijoille. Perhdytysohjelma sisältää *harjoittelua edeltävän suunnittelun* (jakson suunnittelu, osaston esittelylehtinen opiskelijoille ja tervetulokirje), ennen harjoittelun alkua pidettävän *perhdytyspäivän* sekä *perhdytysrunгон* harjoittelujaksolle.

2.4 Kehittämiprojektin kohdeorganisaatio ja toimintaympäristö

Kehittämiprojektin kohdeorganisaatio on Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri (VSSHP) ja kehittämiprojektin toimintaympäristönä on Turun yliopistollisen keskussairaalan (Tyks) synnytysosasto. Synnytysosasto on osa Tyksin naistenklinikkaa, johon kuuluu synnytysosaston lisäksi naistentautien poliklinikka ja naistentautien vuodeosasto sekä kaksi synnyttäneiden vuodeosastoa ja yksi prenataaliosasto sekä äitiyspoliklinikka. Kätilöitä työskentelee kaikilla naistenklinikkan osastoilla. Organisaation logot on kuvattu kuviossa 1.

Kuvio 1. Kehittämisorganisaation ja toimintaympäristön logot.

2.4.1 Kehittämiprojektin kohdeorganisaatio

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri (VSSHP) on julkisesti omistettu kuntayhtymä, joka tuottaa erikoissairaanhoidon palveluja omistamissaan sairaaloissa. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin sairaalat sijaitsevat Turussa, Raisiossa, Loimaalla, Salossa ja Uudessakaupungissa. Sairaanhoitopiiri tarjoaa kattavat erikoissairaanhoidon palvelut oman maakuntansa asukkaille. VSSHP koostuu 28 jäsenkunnasta, joissa asuu runsaat 470 000 asukasta. Sairaanhoitopiirin palveluja käyttää yli 200 000 henkilöä vuodessa. VSSHP:n sairaaloita käytetään lisäksi opetukseen, työharjoitteluun ja tieteelliseen tutkimukseen. (Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri 2019a.)

2.4.2 Kehittämiprojektin toimintaympäristö

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin synnytykset on keskitetty Turun yliopistollisen keskussairaalan synnytysosastolle. Varsinais-Suomalaisten synnyttäjien lisäksi Tyksissä

hoidetaan erityisvastuualueen synnyttäjiä myös Satakunnan ja Vaasan sairaanhoitopiireistä sekä Ahvenanmaalta. Tyksissä syntyy vuosittain 3500 - 4000 lasta. Sektiolla syntyy yli 15 %. Tyksissä hoidetaan myös alueen kaikki riskisynnytykset (keskoset, monisi-kiöiset raskaudet, diabeetikot jne.) (Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri 2019b.) Synnytysosastolla on 15 yhden hengen huonetta ja kaksi leikkaussalia sekä heräämö. Synnytysosastolla työskentelee vakituisesti 54 kättilöä. (Tyks synnytysosasto, lisätietoja 2019.) Synnytysosasto päivystää 24 tuntia vuorokaudessa.

Synnytysosastolle potilaat tulevat kotoa synnytysvastaanoton kautta, äitiyspoliklinikalta, prenataaliosastolta tai muista sairaaloista. Synnyttäjiä voi tulla myös ajanvarauspoliklinikan kautta synnytyksen käynnistykseen sekä sovitusti keisarinleikkaukseen. Synnytysosaston yhteydessä toimii myös päivystysvastaanotto, johon raskaana olevat voivat tulla ilman lähetettä 20 raskausviikon jälkeen aina synnytyksen jälkeiseen jälkitarkastukseen asti. Päivystysvastaanotolta potilaat siirretään joko synnytysosastolle, prenataaliosastolle, toiseen hoitoyksikköön tai heidät kotiutetaan. (Tyks synnytysosasto 2019, potilaille; Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri 2020.)

Kättilötyön ammattietiikan perustana ovat ihmisarvo, ihmiskäsitys ja asiakkaan oikeuksien huomioonottaminen (ETENE 2010). Synnytysosaston hoitotyön strategia perustuu VSSHP:n hoitotyön strategiaan. Keskeisenä ajatuksena on yksilövastuinen hoitotyö. Synnytysosaston hoitotyössä korostuu synnyttäjien yksilöllisten tarpeiden huomioiminen sekä perhekeskeisyys. Synnytysosaston toiminnassa huomioidaan myös WHO:n vauvamyönteisyysohjelman periaatteet. (Tyks synnytysosasto, potilaille 2019.) VSSHP:n strategiaan sisältyy opetukseen ja koulutukseen panostaminen yhteistyössä korkeakoulujen kanssa. Sairaanhoitopiirin ohjeistuksen mukaisesti opiskelijalla on oikeus saada käytännön harjoittelussa perehdytystä sekä ohjausta nimetyltä ohjaajalta opiskelijamyönteisessä ilmapiirissä. (VSSHP:n strategia 2019-2020.)

Synnytysosastolla synnyttäjistä ja lapsesta huolehtii moniammatillinen tiimi, johon kuuluvat kättilön lisäksi tarvittaessa synnytyslääkäri, anestesia- ja lastenlääkäri. Opiskelijat työskentelevät VSSHP:n sairaaloissa harjoittelujaksoillaan. Synnyttäjien hoitoon voi osallistua terveydenhuollon ja lääketieteen opiskelijoita, jos potilas antaa siihen suostumuksensa. Hoidosta vastaa kuitenkin aina kättilö ja erikoislääkäri. (Tyks synnytysosasto, potilaille 2019.)

Opiskelijalla on mahdollisuus osallistua synnytysten kokonaisvaltaiseen hoitoon sekä erilaisiin synnytyksiin liittyviin tilanteisiin ja toimenpiteisiin moniammatillisen tiimin jäsenenä. Opiskelijat pääsevät seuraamaan ja avustamaan myös erilaisissa toimienpiteissä, kuten esimerkiksi keisarileikkauksissa, istukan käsiniroituksissa ja repeämien ompeleissa. Synnytysosastolla on mahdollisuus oppia myös synnyttäneen äidin ja vastasyntyneen hoitoa. (Tyks synnytysosasto, opiskelijoille 2019.)

3 KEHITTÄMISPROJEKTIN TEOREETTISET LÄHTÖKOHDAT

Tiedonhankintaprosessi saa alkunsa tehtävästä tai ongelmasta, jonka ratkaisemiseen tarvitaan tietoa (Turun ammattikorkeakoulu 2019). Tämän opinnäytetyön kirjallisuuskatsaus toteutettiin kuvailevana kirjallisuuskatsauksena. Kuvailevan kirjallisuuskatsauksen tehtävä on kertoa tai kuvata aiheeseen liittyvää aikaisempaa tutkimusta, sen laajuutta, syvyyttä ja määrää (Stolt ym. 2015, 9).

Opinnäytetyön kirjallisuuskatsauksen tekeminen aloitettiin maaliskuussa 2019 ja sen teko jatkui koko opinnäytetyöprosessin ajan, vuoden 2020 loppuun asti. Kirjallisuuskatsauksessa etsittiin tietoa hoitotyön koulutuksesta yleensä sekä erityisesti kätilökoulutuksesta sekä kätilökoulutuksen käytännön harjoittelusta ja siihen liittyvästä perehdytyksestä. Tiedonhaku tapahtui sekä kotimaisista että ulkomaisista tietokannoista. Ulkomaisien lähteiden tiedot eivät ole täysin sovellettavissa Suomessa, koska hoitotyön koulutus ja sitä säätelevät lait ja käytännöt poikkeavat osittain Suomen käytännöistä.

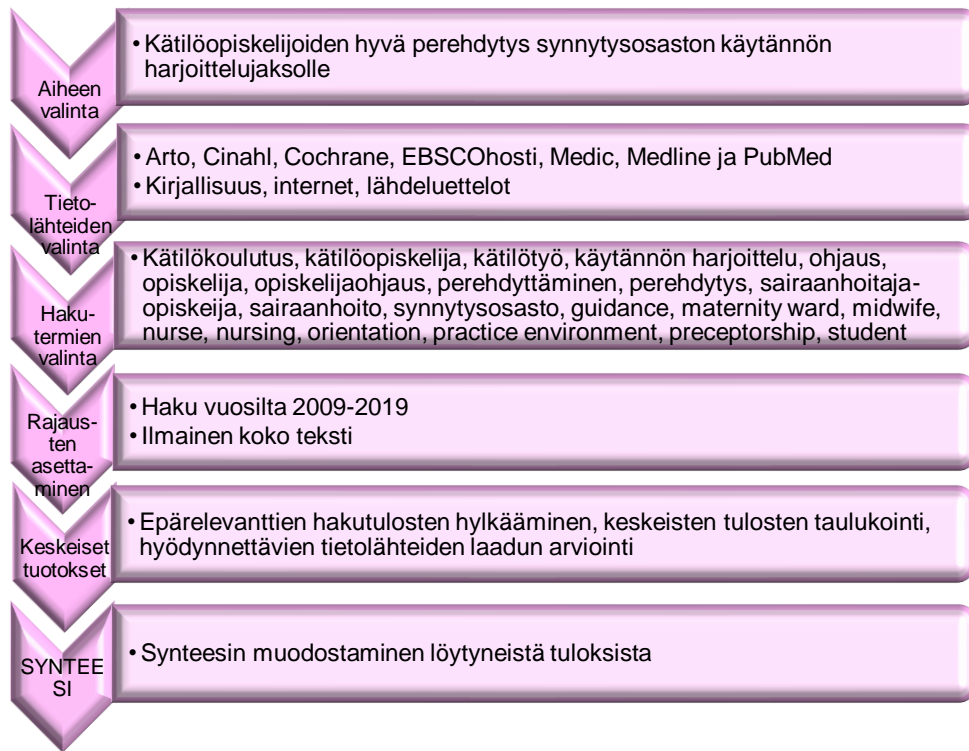
Kirjallisuuskatsauksella haettiin näyttöä opiskelijoiden käytännön harjoittelun perehdytyksestä. Tarkoituksena oli selvittää, millaista on terveydenhoitoalan opiskelijan hyvä perehdytys ohjatussa harjoittelussa. Kirjallisuuskatsauksen tavoitteena oli löytää uusinta näyttöön perustuvaa tietoa hoitoalan opiskelijan hyvästä perehdytyksestä ohjatussa harjoittelussa. Kirjallisuuskatsauksessa perehdyttiin hoitotyön opiskelijoiden käytännön harjoittelua sekä harjoittelussa tapahtuvaa perehdytystä koskeviin tutkimuksiin, sillä ainoastaan kätilöopiskelijoihin suunnattuja tutkimuksia ei juurikaan ole saatavilla. Kirjallisuuskatsauksessa paneuduttiin myös uuden työntekijän perehdytykseen, koska siinä on yhtäläisyyksiä uuden opiskelijan perehdyttämiseen.

Tässä opinnäytetyössä haluttiin ottaa perehdytyksen suunnittelussa huomioon aiemmin tutkittu tieto, siitä minkälaista on käytännön harjoittelun hyvä perehdytys ja mitä se pitää sisällään. Tehty kirjallisuuskatsaus antoi kattavan kuvan Suomessa viimeisen kymmenen vuoden aikana tehdyistä hoitotyön opiskelijoiden käytännön harjoittelua koskevista tutkimuksista. Lisäksi kirjallisuuskatsaukseen otettiin mukaan myös joitakin ulkomailla tehtyjä tutkimuksia. Löytynyttä tietoa hyödynnettiin kehittämisprojektissa, jossa suunniteltiin Turun yliopistollisen keskussairaalan synnytysosastolle ensimmäistä kertaa käytännön harjoitteluun tuleville kätilöopiskelijoille perehdytysohjelma.

Kirjallisuuskatsaus on tehty systemaattisen tiedonhaun pohjalta. Lisäksi hyödyllisiä tutkimuksia on etsitty ja saatu myös muita reittejä pitkin. Kirjallisuuskatsauksessa hyödynnettiin useita eri sosiaali- ja terveysalan sähköisiä tietokantoja. Tiedonhakua toteutettiin seuraavista tietokannoista: Arto, Cinahl Complete, Cochrane, Medic, Medline ja PubMed. Kirjallisuuskatsaukseen valittiin aiheeseen sopivia hakusanoja. Tutkimuksen keskeisenä käsitteenä oli perehdytys.

Hakusanoiksi valikoitui: kätilökoulutus, kätilöopiskelija, kätilötyö, käytännön harjoittelu, ohjaus, opiskelija, opiskelijaohjaus, perehdyttäminen, perehdytys, sairaanhoitajaopiskelija, sairaanhoito, synnytysosasto, guidance, nurse, nursing, orientation, preceptorship, practice environment ja student. Hakusanoja käytettiin eri yhdistelminä, niin kuitenkin, että pääkohderyhmä ja tutkittava aihe pysyivät tarkoituksenmukaisina. Manuaalisia hakuja tehtiin lisäksi Google Scholarin avulla. Useampi tutkimus löydettiin myös aiheeseen nähden sopivien tutkimusten lähdeviitteistä.

Kirjallisuuskatsausprosessi etenee aiheen valinnasta tietolähteiden valintaan. Tiedonhaussa käytettävät hakusanat määriteltiin asetettujen hakua ohjaavien kysymysten perusteella. Hakusanoja yhdisteltiin keskenään, jotta hakua saatiin rajattua selkeämmäksi ja tulokset saatiin kohdistumaan paremmin kyseessä olevaan aihealueeseen. Jokainen yksittäinen haku tehtiin vuosirajauksella 2010–2019, lisäksi haut tehtiin ilmaisen kokotekstin saatavuuteen perustuen. Löytyneiden lähteiden joukosta valikoitiin luotettavat ja asiaankuuluvat lähteet, ja keskeiset tulokset taulukoitiin. Löytyneistä tiedoista tehtiin lopuksi yhteenveto. Tiedonhakuprosessin vaiheet ja kirjallisuuskatsausprosessin eteneminen on kuvattu kuviossa 2. Toisten tutkimusten lähdeviitteiden avulla löydettyistä lähteistä osa on vanhempia kuin 2010.

Kuvio 2. Tiedonhakuprosessin vaiheet ja kirjallisuuskatsausprosessin eteneminen. (Johansson 2007, 5-7.)

4 PEREHDYTYS KÄTILÖOPISKELIJOIDEN KÄYTÄNNÖN HARJOITTELUSSA

4.1 Kätilön ammattitutkinto ja ammattitaitoa edistävä käytännön harjoittelu

Terveysalan ammattiin oppiminen sisältää teoreettisten opintojen lisäksi ammattitaitoa edistävää käytännön harjoittelua. Ammattikorkeakoulussa harjoittelu on tärkeä osa ammatillista tutkintoa. (STM 2015.) Harjoittelun määrä riippuu opiskelijan koulutusohjelmasta. Kätilön ammatin oppiminen ja hallinta edellyttävät ammattitaitoa edistäviä harjoittelujaksoja. Kätilökoulutuksessa käytännön harjoittelu on merkittävä osa opiskelua. (Opetusministeriö 2006, 83.)

Saadakseen Suomessa oikeuden kätilön ammattinimikkeeseen, tulee sitä varten opiskella kätilön ammattikorkeakoulututkinto. Kätilöopinnot on suunniteltu kestämään 4,5 vuotta. Nykyinen kätilön koulutus johtaa kaksoistutkintoon. Valmistuva kätilö saa sekä kätilön että sairaanhoitajan tutkintotodistukset ja hänet laillistetaan hakemuksesta Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) toimesta sekä kätilönä että sairaanhoitajana. (Pienimaa 2014, 2.)

Kätilön ammattitutkinto on laajuudeltaan 270 opintopistettä. Kätilöopiskelijoiden opinnot on jaoteltu perus- ja ammattiopintoihin sekä ammattitaitoa edistävään harjoitteluun, opinnäytetyöhön ja vapaasti valittaviin opintoihin. (Opetusministeriö 2006, 78.) Harjoitteluiden kokonaismäärän tulee olla vähintään 135 opintopistettä, joista kätilötyön harjoittelua tulee olla vähintään 60 opintopistettä. Kätilötyön ammattiopintoja koulutuksessa on 90 op. Käytännönläheinen opinnäytetyö (15 op) sisältyy harjoittelun kokonaismäärään (135 op). (Opetusministeriö 2006, 83–84; Pienimaa 2014, 2.) Tarkoituksena on antaa opiskelijalle laaja-alaiset tiedot ja valmistaa alan ammattiin (Luoja 2011, 19–20).

Opintopiste (lyhenne op) on Euroopan unionin sisäisesti luotu standardi opiskelun mittaamiseen. 60 opintopistettä vastaa lukuvuoden työmäärää eli 1 600 tuntia työtä. (Valtioneuvoston asetus yliopistotutkinnoista 1997.) Eli kätilötyön harjoittelu vastaa noin vuoden täysipäiväistä työskentelyä. Usein harjoittelu on jaettu eri lukuvuosille pienempiin kokonaisuuksiin. (Turun ammattikorkeakoulu 2020.) Yhden kätilöopiskelijan käytännön harjoittelu synnytyssosastolla kestää kokonaisuudessaan keskimäärin 15 viikkoa. Harjoit-

telu on useimmiten jaettu kahteen tai kolmeen jaksoon. Harjoittelun määrää lisätään tarvittaessa, kunnes kättilön tutkintoon vaadittavat 40 synnytyksen hoitoa on saatu täyteen. Synnytysten lisäksi opiskelijan tulee hoitaa vähintään 40 raskaana olevaa naista ja tehdä vähintään 100 synnytystä edeltävää tutkimusta. Opiskelijan tulee osallistua myös vähintään 40 riskisynnyttäjän seurantaan ja hoitoon. Lisäksi opiskelijan tulee hoitaa vähintään 100 synnyttänyttä naista sekä vastasyntynyttä. (EU direktiivi 80/155/ETY.)

Kättilökoulutuksessa käytännön harjoittelu tapahtuu perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon toimintaympäristöissä ohjatusti (Opetusministeriö 2006, 70; STM 2009, 71). Keskeisten hoitotyön toimintaympäristöjen (mm. sisätaudit ja kirurgia, mielenterveys ja psykiatria, lasten, nuorten ja perheiden hoitotyö sekä pitkäaikaishoito) lisäksi kättilötyön ammattitaitoa edistävä harjoittelu toteutetaan kättilötyön toimintaympäristöissä: äitiys- ja lastenneuvola, äitiyspoliklinikka ja/tai prenataaliosasto, synnytysosasto, synnytysvuodeosasto, naistentautien poliklinikka ja/tai naistentautien osasto. Harjoittelua voi suorittaa myös kolmannella sektorilla kansanterveys- ja potilasjärjestöissä tai vapaaehtoistyössä sekä yksityisillä lääkäriasemilla. (Pienimaa 2014, 2.) (Kuvio 3.)

Kuvio 3. Kättilötyön harjoittelun toimintaympäristöt. (Pienimaa 2014, 2.)

Terveydenhuoltoalan opiskelijoille käytännön harjoittelu on työelämän oppimisympäristö, jossa opiskellaan työelämässä vaadittavaa osaamista (Surakka 2009, 56). Ammat-

titaitoa edistävän käytännön harjoittelun tavoitteena on perehdyttää sairaanhoitajaopiskelija opintojen kannalta keskeisiin käytännön tehtäviin sekä perehdyttää opiskelijaa tietojen ja taitojen soveltamiseen työelämässä (Ammattikorkeakoululaki 932/2014; Asetus ammattikorkeakouluista 1129/2014). Ammattitaitoa edistävä harjoittelu mahdollistaa opiskelijan teoreettisen tiedon integroitumisen käytännön työhön (STM 2009, 70).

Harjoittelun tavoitteena on terveydenhuollon toimintaan perehtymisen lisäksi mahdollistaa myös työn arvoperustaan tutustuminen (STM 2015). Ammattitaitoa edistävän harjoittelun onnistuminen on merkityksellistä opiskelijan osaamisen ja ammatillisen kehittymisen kannalta (Haapa ym. 2014, 4). Oppimiskokemusten myötä opiskelijoille muodostuu luottamus omaan osaamiseen ja kehittymiseen (Surakka 2009, 56).

4.2 Perehdytys ja sen merkitys käytännön harjoittelussa

Perehdytys tarkoittaa niitä toimia ja sitä tukea, joiden avulla uusi työntekijä tai uutta työtä opetteleva henkilö pääsee hyvään alkuun työtehtävässään, työyhteisössään ja organisaatiossaan (Mäntynen & Penttinen 2009, 2; STM 2009, 66). Siinä uusi työntekijä, opiskelija tai muu työssä oppija tutustuu ja omaksuu tehtävänsä ja uuden työympäristönsä (Ruoranen 2007, 3–7). Perehdytys käsittää alku- ja yleisperehdytyksen sekä työhön opastuksen (Kupias & Peltola 2009, 18–19). Hyvä perehdytys sisältää sekä yleisen perehdytyksen työyksikköön että perehdyttämisen konkreettisiin työtehtäviin (Mäntynen & Penttinen 2009, 2; STM 2009, 66).

Perehdyttäminen perustuu työsopimuslakiin (55/2001) sekä työturvallisuuslakiin ja säädöksiin uuden henkilön perehdyttämisestä ja työhön ohjauksesta (738/2002) (Kupias & Peltola 2009, 20). Työturvallisuuslain (738/2002) tarkoituksena on turvata työntekijöiden työkyky ja ylläpitää hyviä työolosuhteita. Työturvallisuuslain (738/2002) mukaan työntekijä on perehdytettävä työpaikan työoloihin, työ- ja tuotantomenetelmiin, työssä käytettäviin välineisiin sekä turvallisiin työtapoihin. Samat lait, asetukset ja käytänteet koskevat myös opiskelijan perehdytystä käytännön harjoittelujaksolla.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa laadunhallinnasta ja potilasturvallisuuden täytäntöönpanosta (1326/2010) sanotaan, että laadukkaan ja turvallisen toiminnan edellyttämän henkilöstön perehdyttämisen sekä toimintayksikössä tapahtuvan opiskelijoiden

koulutuksen ja ohjaamisen tulee kuulua yksikön suunnitelmaan (STM 2011). Suunnitelmallisuus tuo tehokkuutta ja johdonmukaisuutta kaiken toiminnan ohella myös henkilöstön perehdyttämiseen ja kehittämiseen (Ruoranen 2007, 3–7).

Työpaikalla opiskelijan koulutukseen kuuluva työharjoittelu on verrattavissa työntekijän työhön, joten opiskelijalle kuuluu myös työhön perehdyttäminen (Ruoranen 2007, 3–7). Opiskelijaperehdytyksen tulisi olla samanlaista kuin uuden työntekijän perehdytys ja siihen tulisi järjestää riittävästi aikaa (Opiskelijaohjauksen laatusuositukset 2017, 10). Monissa yrityksissä on paljon opiskelijoita tai muita työssä oppijoita. He viipyvät yrityksessä vain vähän aikaa, joten heidän kohdallaan tulisi käyttää perehdytysrunkoa, johon on koottuna kaikkein tärkeimmät ja oleellisimmat asiat. (Ruoranen 2007, 3–7.)

Opiskelijaohjaukseen on laadittu vuonna 2010 valtakunnalliset laatusuositukset, joita päivitettiin valtakunnallisen opiskelijaohjauksen verkoston (ValOpe) toimesta vuonna 2017. Laatusuositusten tarkoituksena on kehittää käytännön harjoittelussa tapahtuvaa opiskelijaohjausta kohti yhteneväisiä ja näyttöön perustuvia käytänteitä, ja tavoitteena on edistää opiskelijoiden harjoittelujen turvallisuutta sekä laatua sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioissa. Suositusten mukaan sairaanhoitajaopiskelijoiden perehdytykseen tulee panostaa. (Taam-Ukkonen ym. 2017, 4, 10.)

Ammattikorkeakoululaki (932/2014) ja sen asetus (1129/2014) määrittelevät ammattikorkeakouluille yhteiset harjoittelun tavoitteet, joiden mukaan opiskelija tulee perehdyttää ohjatusti ammattiopintojen kannalta keskeisiin työtehtäviin sekä tietojen ja taitojen soveltamiseen työelämässä. Ammattitaitoa edistävän harjoittelujakson alkaessa on tärkeää perehdyttää opiskelija toimintayksikköön ja työyhteisöön. Harjoittelun alussa opiskelija tutustuu työyksikön toimintakäytäntöihin, turvallisuusohjeisiin sekä hoitoprosesseihin. (Haapa ym. 2014, 18, 26; Heinonen 2004, 13–14; Heiskanen ym. 2016, 4–6.)

Opiskelijan kanssa tulisi käydä läpi mitä harjoitteluyksikössä on mahdollista oppia, ja mitkä ovat harjoitteluyksikön rutiinit ja hoitokäytänteet sekä mistä potilashoidon laatu yksikössä muodostuu (Haapa ym. 2014, 18, 26; Heinonen 2004, 13–14; Heiskanen ym. 2016, 4–6). Perehdyttäminen on ensimmäinen askel opiskelijan oppimisen tukemiseen (STM 2009, 71; Haapa ym. 2014, 26).

4.3 Tutkimuksia perehdytyksestä hoitoalalla

Vaikka uuden työntekijän perehdytystä on tutkittu yleisesti melko paljon ja teorian tietoa perehdyttämisestä löytyy laajaltikin, niin hoitoalalla tapahtuvaa perehdytystä on tutkittu Suomessa suhteellisen vähän. Myös hoitotyön opiskelijoiden perehdytyksestä on saatavilla vain vähän tutkimustietoa. (Kallio 2011, 15.) Aikaisemmissa käytännön harjoitteluun liittyvissä tutkimuksissa on monesti sivuttu harjoittelun perehdytystä, mutta useimmissa tutkimuksissa ei ole kuitenkaan paneuduttu aiheeseen. Monissa tutkimuksissa mainitaan, että perehdytys työyksikköön on ollut opiskelijoiden mielestä hyvin tai huonosti toteutettu, mutta niissä ei ole tarkemmin selvitetty perehdytyksen sisältöä eikä toteutusta.

Tämän opinnäytetyön kirjallisuuskatsaukseen mukaan valikoitui hoitoalalta viisi uuden työntekijän perehdytystä koskevaa tutkimusta ja neljä sairaanhoitajaopiskelijan perehdytystä koskevaa tutkimusta. Opiskelijan perehdytystä koskevat tutkimukset oli tehty kolmesta eri näkökulmasta. Kaksi tutkimusta oli tehty opiskelijan näkökulmasta, yksi ohjaajan näkökulmasta ja yhdessä huomioitiin työryhmän näkemys opiskelijoiden perehdytyksestä. Mukaan valikoituneet opiskelijoiden perehdytystä koskevat tutkimukset olivat kaikki ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetöitä.

Lautinen-Niemi (2012) kehitti ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyönään opiskelijoiden ennen harjoittelujaksoa tapahtuvaa yleisperehdytystä ohjaajien näkökulmasta. Lautinen-Niemen (2012) työelämälähtöinen kehittämisprojekti toteutettiin kyselyn avulla. Kyselyllä kartoitettiin opiskelijoiden perehdytyksessä aktiivisesti mukana olevien työntekijöiden ajatuksia siitä, mitä he halusivat sisällyttää opiskelijoiden yleisperehdytykseen. Pohja (2016) tuotti opinnäytetyössään sairaanhoitajaopiskelijoille sähköisen perehdytysmateriaalin, henkilökunnasta perustetun työryhmän näkemysten pohjalta. Pohja (2016) selvitti ryhmähaastattelun avulla työryhmän näkemyksiä asioista, jotka koettiin tärkeiksi opiskelijoiden perehdytyksessä.

Kumpulainen (2017) tutki omassa opinnäytetyössään opiskelijoiden käytännön harjoittelun palautteita vuosilta 2009–2015. Palautteissa saatiin runsaasti hyödyllistä tietoa opiskelijoiden näkemyksistä käytännön harjoittelun perehdytyksestä. Alhainen (2017) haastatteli kymmentä sairaanhoitajaopiskelijaa kehittääkseen opiskelijoille käytännön harjoittelun perehdytysmallin. Alhaisen (2017) tutkimus on tämän opinnäytetyön kannalta erityisen kiinnostava, koska siinä oli samanlainen asetelma, eli siinä tutkittiin opiskelijoiden

näkemyksiä ja toivomuksia käytännön harjoittelun perehdytyksestä. Alhaisen (2017) tutkimuksen tulokset osoittivat, että perehdytyksessä tulee huomioida opiskelijoiden omat odotukset ja tavoitteet työharjoittelulle.

Alhaisen (2017) tutkimuksessa kysyttäessä sairaanhoitajaopiskelijoiden odotuksia työharjoitteluun mennessä, vastaajat toivoivat hyvää perehdytystä ja kunnioitusta opiskelijaa kohtaan. Vastaajat toivoivat yksimielisesti, että työharjoittelupaikka olisi opiskelijamyönteinen ja opiskelijat otettaisiin työyhteisön jäseniksi. Opiskelijoiden toiveena oli, että ohjaajalla on halu opettaa ja ohjata. Opiskelijan perehdytys työharjoittelupaikan toimintoihin, hoitovälineisiin ja käytäntöihin koettiin tärkeäksi. Opiskelijat toivovat, että perehdytys, ohjaus ja opetus olisivat samanlaista kaikille. Vastaajat toivoivat yksimielisesti, että pohjakoulutus ja työkokemus eivät vaikuttaisi perehdytyksen laatuun ja määrään. Osa vastaajista toi esiin opiskelijan oman asenteen merkityksen, millä mielellä työharjoitteluun menee. (Alhainen 2017, 53–54.)

Romppanen (2011) tutki väitöskirjassaan hoitamisen oppimista käytännön harjoittelussa, opiskelijan näkökulmasta. Romppasen (2011, 23–24) tutkimustulosten mukaan hoitotyön opiskelijoille on tärkeää saada mahdollisuus hyvään ja laadukkaaseen ohjaukseen opiskelun eri vaiheissa erilaisissa oppimisympäristöissä ohjaajien ja muiden työntekijöiden kanssa. Opiskelijat pitävät hyvää perehdytystä ja ohjattua alkua tärkeänä erityisesti ensimmäisellä harjoittelujaksolla. Tämä auttaa hoitoyhteisön jäseneksi pääsemisessä, hoitotyön ammatti-identiteetin kehittymisessä ja motivaation ylläpitämisessä sekä koulutuksen jatkamisessa. Opiskelijat arvostavat kliinisessä harjoittelussa hyvää yhteistyötä ja yhteishenkeä sekä avointa ilmapiiriä. (Romppanen 2011, 23–24.)

Myös Aholan, Kivelän & Niemisen (2005, 169–174) tutkimuksen mukaan opiskelijan perehdyttäminen oli avainasemassa jakson onnistumisen kannalta. Opiskelijan harjoittelu onnistuu parhaiten silloin, kun opiskelija perehdytetään kunnolla työyhteisöön ja yhteistyö koulun kanssa toimii. Myös Erosen (2010, 58–59) sekä Paloniemen (2013, 78) tutkimusten mukaan harjoittelupaikan ilmapiirillä sekä perehdytyksen laadulla on vaikutusta opiskelijan oppimiseen. Opiskelijat kokevat onnistuneen harjoittelun edellytyksinä hyvän perehdytyksen (Hulkari 2006, 8, 125; Kallio 2011, 74), asiallisen käyttäytymisen opiskelijaa kohtaan, riittävän ohjauksen ja tuen sekä oppimisen kannalta oikeat työtehtävät (Ahola ym. 2005, 169–175; Paloniemi 2013, 78; Vainio 2008, 35–49.) sekä riittävän palautteen saannin (Ahola ym. 2005, 169).

Hyvä perehdytys saa opiskelijan kokemaan itsensä tervetulleeksi työyksikköön. Opiskelijan perehdytyksellä luodaan hyvät ja turvalliset edellytykset harjoittelulle poistamalla jännitystä sekä lisäämään opiskelijan tyytyväisyyttä harjoittelujaksoon. Hyvällä opiskelijaperehdytyksellä opiskelijaa autetaan omaksumaan työyksikön toimintatavat sekä tullaan opiskelijaa pääsemään mukaan työyhteisöön ja sen toimintaan. (Haapa ym. 2014, 18, 26; Heinonen, 2004, 13–14; Heiskanen ym. 2016, 4–6.) Opiskelijat toivovat selkeää ja suunnitelmallista perehdytystä sekä yhtenäisiä toimintatapoja (Kumpulainen 2017, 33, 69; Niemelä 2019, 34).

Hoitotyössä perehdyttäjänä toimii usein pitkään alalla ollut pätevä, kokenut, innostunut ja mielellään perehdytykseen koulutettu sairaanhoitaja (Jones 2005, 191–209). Harjoittelujakson aikana on ensisijaisen tärkeää, että opiskelija saavuttaa oppimistavoitteensa (Jokelainen ym. 2011, 2854–2867). Harjoitteluun tullessa perehdyttäminen ja perehtyminen on erityisen tärkeää, koska siinä opiskelija tutustuu työyksikköön ja sen toimintakäytäntöihin, turvallisuusohjeisiin sekä hoitoprosesseihin (Haapa ym. 2014, 18, 26; Heinonen 2004, 13; Heiskanen ym. 2016, 4–6; Opiskelijaohjauksen laatusuosituksen 2017, 4, 6, 9–10).

Useassa tutkimuksessa nousi esiin hyvän perehdytyksen merkitys työhön sitoutumiseen ja alalla pysymiseen (Flinkman 2014, 95; Flott & Linden 2015, 511). Monen tutkimuksen pohjalta opiskelijaohjaukseen panostaminen on myös sijoitus tulevaisuuden hyvän perehdytyksen saaneeseen ja motivoituneeseen työntekijään. Hoitotyössä on ollut havaittavissa vaikeuksia työelämään siirtymisessä, urasuunnitelmien jatkamisessa ja työssä pysymisessä. Opiskelijat tulisi siksi valmistaa ammattiin hyvin. (Hietämäki 2013, 181–182; Surakka 2009, 78.) Toimiva perehdytystyö parantaa opiskelijoiden tyytyväisyyttä ja tukee ammatillista kasvua jo opiskeluaikana sekä auttaa opiskelijaa siirtymään sujuvasti ammatilliseen rooliinsa sairaanhoitajana (Kaihlainen 2020, 5; Shellenbarger & Robb 2016, 64–68).

Tikkalan (2016) kehittämisprojektin tavoitteena oli luoda yhteinen perehdytysohjelma Kätilöopiston sairaalan lapsivuodeosastoille. Tikkalan (2016) projektin tarkoituksena oli parantaa ja yhdenmukaistaa uuden työntekijän perehdytystä lapsivuodeosastolla. Tikkalan (2016) tutkimuksessa selvitettiin lapsivuodeosastoilla työskentelevien kättilöiden näke-

myksiä siitä, mitkä asiat ovat tärkeitä ammatillisen perehdytyksen sisällössä ja perehdytyksen toteuttamistavassa. Perehdytyksen toteuttamisessa nousi tärkeimmiksi neljä asiaa. Tutkimustulosten mukaan uutta työntekijää täytyy osata odottaa tulevaksi, esimies nimeää perehdyttäjän, mutta koko osasto vastaa perehdytyksestä ja myös perehtyjällä itsellään on vastuu perehdytyksen onnistumisesta. Ammatillisen perehdytyksen sisältö koettiin kokonaisuudessaan tärkeäksi. Tikkalan (2016) tutkimustulosten perusteella nousseista käytännön asioista tehtiin osastoille perehdytyksen muistilista.

Viimeisen 20 vuoden aikana terveydenhoitoalalla on tapahtunut monia suuria muutoksia, niin terveydenhuollon organisaatioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa kuin työelämässäkin (Laakkonen 2004, 14–15; Tiainen 2017, 1–2). Saarikoski (2002) on tutkinut hoitotyön ohjattua harjoittelua sekä Suomessa että ulkomailla. Saarikosken, Kailan ja Leino-Kilven (2009, 163) tekemässä tutkimuksessa myös opiskelijoiden kokemuksissa ohjatusta harjoittelusta oli tapahtunut merkittäviä muutoksia. Vuonna 2006 monet tutkimukseen osallistuneet opiskelijat arvioivat oppimisympäristön ja ohjauksen ulottuvuudet myönteisemmin kuin verrokkiryhmä vuonna 1996.

Tiaisen (2017) tekemän tutkimuksen mukaan kymmenvuotiskauden aikana, vuoden 1999 ja vuoden 2010 välillä, opiskelijaohjauksen tärkeys sairaanhoitajien tehtävänä näytti lisääntyneen samoin kuin opiskelijaohjauksen arvostus. Vaikka oppimisympäristöt ja opiskelijaohjaus ovat vuosien saatossa parantuneet, tulisi tutkimustulosten perusteella opiskelijaohjausta ja sen laatua sekä resursseja arvioida ja kehittää systemaattisesti jatkossakin (Karjalainen ym. 2015, 183–198; Kälkäjä ym. 2016, 229–232).

Ulkomailta löytyy perehdyttämiseen liittyvää kirjallisuutta huomattavasti enemmän kuin Suomesta (Kallio 2011, 15). Mielenkiintoista ulkomaisissa tutkimuksissa on perehdytyksen tärkeyden korostaminen. Tutkimusten mukaan perehdytys suunnitelmiin, perehdyttäjien valintaan ja heidän koulutukseensa tulee panostaa. Tutkimusten mukaan perehdytyksen merkitys on suuri ja se vaikuttaa myönteisesti työssä pysymiseen. (Goss 2015; Glynn. 2013, 173–178; Kingsnorth-Hinrich 2009, 40–44.) Lisäksi tarkoin suunnitellut perehdytysprosessit tukevat perehdytystyötä ja ovat hyödyllisiä niin perehdyttäjien kuin perehtyjienkin mielestä. Erityisesti vastavalmistuneiden kohdalla perehdytys ja mentorin sekä työkavereiden tuki on tärkeää. (Pasila ym. 2017, 17–27; Rush ym. 2013, 345–356.)

5 PEREHDYTYKSEN ONNISTUMISTA EDESAUTTAVIA TEKIJÖITÄ

5.1 Vastaanotto käytännön harjoitteluun

Opiskelijat kokevat onnistuneen harjoittelun edellytyksinä hyvän vastaanoton ensimmäisenä päivänä (Alhainen 2017, 53–54; Hulkari 2006, 125; Kallio 2011, 74; Kumpulainen 2017, 33–34, 36, 69; Paloniemi 2013, 78; Vainio 2008, 35–49). Sekä Konttilan (2006) että Alhaisen (2017) tutkimuksissa todetaan, että opiskelijoiden mielestä harjoittelupaikkojen pitäisi ottaa heidät vastaan avoimesti. Se lisää opiskelijoiden tunnetta siitä, että he ovat tervetulleita. (Alhainen 2017, 55; Konttila 2006, 49–51.) Hyvin valmisteltu opiskelijan vastaanotto osastolle ja tietopaketti ennen osastolle tuloa auttoivat luomaan opiskelijalle tervetulleen kuvan osastosta ja vaikuttivat positiivisesti vuorovaikutussuhteisiin (Alhainen 2017, 53–55).

Hulkarin (2006, 125) tutkimuksessa opiskelijoiden käytännön harjoittelun onnistumisen kokemukset olivat läheisessä yhteydessä harjoittelupaikasta saatuun ensivaikutelmaan. Onnistunutta harjoittelujaksoa enteili ystävällinen vastaanotto. Opiskelijat pitivät perehdytystä hyvänä vastaanottona, joka loi mahdollisuudet työyhteisöön integroitumiseen. Huonolaatuista harjoittelujaksoa ennustavaan ensikohtaamiseen ei sisällynyt perehdytystä. (Hulkari 2006, 97–98.)

Hulkarin (2006) sekä Kallion (2011) tutkimuksissa kävi ilmi, että opiskelijoilla liittyy käytännön harjoitteluun paitsi odotuksia, myös pelkoa ja jännitystä. Opiskelijoilla oli muun muassa huoli omasta osaamisestaan ja henkilökunnan suhtautumisesta siihen (Hulkari 2006, 97–98). Kallion (2011) ja Kumpulaisen (2017) tutkimuksissa opiskelijat kuvailivat työharjoitteluun menon olevan varsinkin ensimmäisellä kerralla jännittävä kokemus. Myös uuteen laitokseen tai täysin erilaisiin olosuhteisiin meneminen voi pelottaa. (Kumpulainen 2017, 33, 36, 69).

Opiskelijat toivovat työharjoitteluun tullessaan, että heidät vastaanottaisi opiskelijavastava (Alhainen 2017, 55; Konttila 2006, 49–51). Jos osastonhoitaja on vastassa opiskelijoita, se koetaan erityisenä arvostuksen osoituksena (Kallio 2011, 52, 63; Kumpulainen 2017, 33, 36, 69). Osa vastaajista toi esiin myös opiskelijan oman asenteen merkityksen harjoittelun onnistumisessa (Alhainen 2017, 53–54).

5.2 Perehdytyksen ajankohta käytännön harjoittelussa

Tutkimusten perusteella perehdytys toivotaan pidettävän ennen harjoittelua tai heti harjoittelujakson alussa (Alhainen 2017, 53; Hulkari 2006, 98; Kallio 2011, 74; Kumpulainen 2017, 33, 36, 69). Hulkarin (2006, 125) tutkimuksessa työssäoppimisen laatuindikaattoreiksi muodostui 12 eri osa-aluetta, joista yksi oli opiskelijan perehdytys. Onnistunutta harjoittelujaksoa enteili hyvä perehdytys yksikön toimintaan. Vastaanoton yhteydessä tapahtuva perehdytys auttoi opiskelijoita pääsemään nopeammin mukaan yksikön toimintaan. (Hulkari 2006, 97–98.)

Hulkarin (2006) tutkimukseen osallistuneet opiskelijat pitivät harjoittelun alussa pidettyä perehdytystä hyvänä, sen koettiin auttavan työyhteisöön integroitumisessa. Huonolaatuista harjoittelujaksoa ennustavaan ensikohtaamiseen ei sisältynyt perehdytystä. (Hulkari 2006, 97–98.) Kallion (2011) tutkimuksessa opiskelijavastaavan pitämään perehdytykseen käytetään ensimmäinen harjoittelupäivä ja siitä opiskelijat ovat antaneet paljon kiitosta (Kallio 2011, 84). Myös Alhaisen (2017) tutkimuksessa opiskelijat toivoivat ensimmäisenä harjoittelupäivänä opiskelijavastaavan pitämää perehdytystä.

Kallion (2011) ja Kumpulaisen (2017) tutkimusten mukaan, jos opiskelija sai uuteen yksikköön mennessään kunnollisen perehdytyksen, omien tavoitteiden saavuttaminen harjoittelussa oli todennäköisempää. Opiskelijoiden mielestä kunnollinen perehdytys ensimmäisenä päivänä on erityisen tärkeää, sillä muuten opiskelija kokee pitkään olevansa kuin eksyksissä. Kun perehdytys pidetään heti harjoittelun alussa, harjoittelu käynnistyy tehokkaasti, ja tavoitteiden saavuttaminen on todennäköisempää. (Kallio 2011, 74; Kumpulainen 2017, 33, 36, 69.) Ammattitaitoa edistävän harjoittelujakson alkaessa on tärkeää perehdyttää opiskelija toimintayksikköön ja työyhteisöön. Harjoittelun alussa opiskelija tutustuu työyksikköön ja sen toimintakäytäntöihin, turvallisuusohjeisiin sekä hoitoprosesseihin. (Haapa ym. 2014, 18, 26; Heinonen 2004, 13–14; Heiskanen ym. 2016, 4–6; Opiskelijaohjauksen laatusuosituksen 2017, 10.)

Luostarinen-Lindgrenin (2019, 34) tutkimuksessa opiskelijat toivoivat ennen harjoittelujakson alkua pidettäviä perehdytyspäiviä. Opiskelijoille ennen harjoittelujakson alkua järjestetyt perehdytyspäivät koettiin hyvinä. Opiskelijat kokivat saaneensa varmuutta toimia osastolla, kun heille oli pidetty perehdytykset jo ennen harjoitteluun menoa. (Luostari-

nen-Lindgren 2019, 34.) Myös Leppäsen (2019) tutkimuksessa opiskelijat kokivat hyvänä, että he saivat perehdytystä ennen harjoittelun alkua sekä myös mahdollisuuden tavata osan ohjaajista. Leppäsen (2019) tutkimuksessa opiskelijat kokivat oppimista edistäviksi tekijöiksi muun muassa teoriaopintojen sijoittumisen juuri ennen harjoittelua sekä perehdytyspäivän pitämisen opiskelijoille ennen harjoittelun alkua. Opiskelijat kokivat perehtymispäivän pääsääntöisesti hyväksi. (Leppänen 2019, 43–44, 81.)

Opiskelijaohjauksen käsikirjan mukaan opiskelijan tulisi saada hyvä ennakkokäsitys tulevasta harjoittelupaikastaan jo ennen harjoittelun alkua, joten perehdytyksen voidaan katsoa alkavan jo ennen opiskelijan saapumista harjoitteluyksikköön. (Opiskelijaohjauksen laatusuositukses 2010, 5–11; STM 2009, 71–72; Haapa ym. 2014, 26.) Opiskelijat toivoivat opiskelijavastaavan lähettävän heille infokirjeen sähköpostitse ennen harjoittelun alkua (Alhainen 2017, 55–56).

5.3 Opiskelijavastaavan merkitys käytännön harjoittelussa

Alhaisen (2017), Kallion (2011) ja Kumpulaisen (2017) tutkimuksissa pidettiin tärkeänä opiskelijavastaavan osuutta käytännön harjoittelussa (Alhainen 2017, 56; Kallio 2011, 84; Kumpulainen 2017, 69). Alhaisen (2017) tutkimuksessa sairaanhoitajaopiskelijoiden mielestä jokaisessa yksikössä tulee olla opiskelijavastaava. Opiskelijat toivovat työharjoitteluun tullessaan, että heidät vastaanottaisi opiskelijavastaava. Opiskelijavastaavan toivotaan esittelevän yksikön, tutustuttavan opiskelijat yksikköön ja yleisiin asioihin sekä perehdyttävän yksikön toimintaperiaatteet, tavoitteet ja yksikön arvot. (Alhainen 2017, 55–56, 75.) Opiskelijavastaava-asian toi esille jokainen vastaaja. He toivoivat, että opiskelijavastaava ei ole työharjoitteluohjaaja, vaan opiskelijan luottohenkilö, jolle opiskelija voi puhua kaikesta työharjoitteluun liittyvästä, oli kyse ohjaajasta, ohjaustavasta tai muista työyksikön työntekijöistä. Opiskelijavastaavan koetaan tuovan opiskelijalle turvallisuutta. (Alhainen 2017, 55–56, 75.)

Kumpulaisen (2017) tutkimuksessa opiskelijoiden palautteista nousi esille aivan samoja asioita kuin Alhaisen (2017) tutkimuksessa (Alhainen 2017, 55–56, 75; Kumpulainen 2017, 33–34, 69). Alhaisen (2017) ja Kallion (2011) tutkimuksissa opiskelijat toivovat opiskelijavastaavan pitämää perehdytystä (Alhainen 2017, 75; Kallio 2011, 84). Kallion (2011) tutkimuksessa opiskelijavastaavan pitämään perehdytykseen käytetään ensimmäinen harjoittelupäivä ja siitä opiskelijat ovat antaneet paljon kiitosta (Kallio 2011, 84).

Myös Alhaisen (2017) tutkimuksessa opiskelijat toivoivat opiskelijavastaavan pitävän pe-rehdytyksen ensimmäisenä harjoittelupäivänä.

Sekä Alhaisen (2017) että Kumpulaisen (2017) tutkimuksessa opiskelijat kokivat opiske-lijavastaavan tärkeäksi linkiksi myös koulun ja työharjoittelupaikan välille. Opiskelijoiden näkemyksen mukaan opiskelijavastaavat pystyisivät kehittämään opiskelijaohjausta ja pystyisivät tarvittaessa puuttumaan ohjaukseen. Opiskelijat toivoivat opiskelijavastaavan olevan yhteydessä heihin jo ennen harjoittelun alkua, informoidakseen tulevasta jak-sosta. (Alhainen 2017, 55–56, 75; Kumpulainen 2017, 33–34, 69.)

5.4 Esihenkilön merkitys käytännön harjoittelussa

Esihenkilötehtävässä yhtenä osa-alueena on oman työyksikön opiskelijan ohjauskulttuu-rin luominen ja ylläpitäminen (Puttonen 2009, 13; Saarikoski 2002, 54). Romppanen (2012) tuo tutkimuksessaan esille, että johtamiskulttuurin tulee olla opiskelijaohjausta ja ohjaajia tukevaa. Hoitotyön esihenkilöillä on mahdollisuus vaikuttaa opiskelijoiden oppi-miseen ja näyttöön perustuvan tiedon käyttöön omassa työyksikössään sekä siihen, mi-ten ohjaus onnistuu ja miten opiskelijat kokevat työyksikön ilmapiirin. (Romppanen 2012, 6–8.)

Konttilan (2006, 23) tutkimustulosten mukaan esihenkilön johtamistapa ja positiivinen suhtautuminen alaisiin ovat yhteydessä myös opiskelijoiden oppimiseen ohjatussa har-joittelussa. Esihenkilön tulee nähdä ohjatun harjoittelun kehittäminen, koko työyksikön kanssa, osana yksikön kehitystyötä ja siihen on suunniteltava resursseja. Esihenkilön osuus opiskelijoiden kokemuksiin nousi esille myöskin Alhaisen (2017), Kumpulaisen (2017) sekä Saarikosken (2002) tutkimuksissa. Hyvä opiskelijan ohjaus on lisäksi erittäin tärkeä rekrytointiväline (Puttonen 2009, 13).

Osaston esihenkilö osallistuu useimmiten vain harvoin opiskelijan konkreettiseen oh-jaustyöhön, mutta hänellä on silti merkittävä rooli hyvän oppimisympäristön luomisessa ja opiskelijatytyväisyyden lisäämisessä (Saarikoski 2002, 54; Severinsson & Sand 2010, 669–677). Osastonhoitajan osallistuminen opiskelijan ohjaamiseen nähdään mer-kittävänä asiana, sillä osallistuminen koetaan arvostuksena niin opiskelijaa, ohjaajaa kuin koko opiskelijaohjausta kohtaan (Jokinen ym. 2008, 34; Jokelainen 2013, 56). Li-säksi osastonhoitajan sitoutuminen opiskelijaohjaukseen antaa opiskelijalle paremman

kuvan työyhteisöstä ja organisaatiosta, joka taas lisää opiskelijan arvostusta ammattia kohtaan ja antaa positiivisemman kuvan siitä (Jokelainen 2013, 56).

5.5 Perehdytysmateriaalit, apuvälineet ja menetelmät

Perehdyttämisessä voidaan käyttää erilaisia apuvälineitä ja menetelmiä, kuten henkilökohtainen ohjaus, keskustelut, työpaikan oma materiaali, kirjalliset perehdyttämisoppaat, internet ja muut sähköiset oppaat (Surakka 2009, 72–74). Ennen harjoittelua lähetettävässä infokirjeessä opiskelijat toivovat kerrottavan lyhyesti, mitä opiskelijan tarvitsee huomioida tullessaan työharjoittelupaikkaan, mitä opiskelija ottaa mukaansa, minne opiskelija tulee ja mihin kellonaikaan. (Alhainen 2017, 55–56, 75; Kumpulainen 2017, 33–34, 69).

Aikaisempien tutkimustulosten perusteella opiskelijat toivovat saavansa tutustua osaston perehdytyskansioon jakson alkaessa. Opiskelijat toivovat saavansa tutustua siihen rauhassa. Lisäksi opiskelijat toivovat osastolla käytettävän opiskelijan perehdytyslistaa eli niin sanottua check-listaa, joka olisi perehdytyksen apuna niin opiskelijavastaavalla, ohjaajalla kuin opiskelijallakin. Perehdytyslomake koetaan hyvänä, koska siitä pystyy seuraamaan perehdytyksen edistymistä. (Alhainen 2017, 53–56; Niemelä 2019, 34.) Lisäksi toivottiin yksikön esitettä (Kumpulainen 2017, 33), myös päiväkirjan ja reissuvihon käyttö koettiin hyödyllisinä (Leppänen 2019, 43–44). Osa vastaajista toi esiin haluavansa tietoa myös työharjoittelupaikan osastopalavereista ja koulutuksista, joihin opiskelijalla olisi mahdollisuus osallistua harjoittelun aikana (Alhainen 2017, 53–56).

Verkossa tapahtuvan opetuksen suosio on kasvanut koulutuksessa ja työelämässä viime vuosina. Opiskelijaohjauksen valtakunnallisen kehittämisverkoston mukaan virtuaalinen oppiminen ja verkko-oppimisympäristöjen hyödyntäminen opiskelijoiden perehdytyksessä ovat tulevaisuuden mahdollisuus. Opiskelijoiden oma aktiivisuus, oppimiskäsitteet ja rooli oman osaamisensa ylläpitämisessä ovat verkko-oppimisen edellytys. (Hujanen ym. 2012, 19.) Aiempien tutkimusten mukaan perehdytykseen toivottiin enemmän ammatillista opetusta. Useissa tutkimuksissa on pohdittu eri keinoja ammatillisen opetuksen toteuttamiseen. Esimerkiksi simulaatioharjoittelu on koettu tehokkaaksi oppimismuodoksi perehdytysohjelmissa. (Edwards ym. 2015, 1254-1258; Jones ym. 2017,

64–69; Maryniak ym. 2018, 12–15.) Leppäsen (2019, 43–44, 81) tutkimuksessa erilais-
ten ammattilaisten perehdytyksen yhteydessä pitämät luennot koettiin hyviksi ja opetta-
vaisiksi.

5.6 Palaute käytännön harjoittelusta ja perehdytyksestä sen osana

Opiskelijapalautejärjestelmän tehtävänä on tuottaa tietoa opiskelijaohjauksen laadusta. Opiskelijapalautejärjestelmän tarkoituksena on tuottaa systemaattisesti tietoa yksiköille, organisaatiolle sekä sen johdolle, siitä missä opiskelijaohjauksessa on onnistuttu ja mitkä asiat tarvitsevat kehittämistä. Tutkimusten mukaan palautteen saanti perehdytyk-
sestä sekä harjoittelujaksosta kokonaisuudessaan koetaan erittäin tärkeäksi, jotta käy-
tännön harjoittelua ja perehdytystä pystytään kehittämään. (Meretoja & Saarikoski 2009,
7–8.) Tutkimustulosten perusteella opiskelijaohjausta ja sen laatua sekä resursseja tulisi
systemaattisesti arvioida ja kehittää (Karjalainen ym. 2015, 183–198; Kälkäjä ym. 2016,
229–232). Myös palaute- ja arviointijärjestelmän kehittäminen on tärkeää (Meretoja &
Saarikoski 2009, 7–8)

Alhaisen (2017) tutkimustulosten perusteella opiskelijoiden toivoma perehdytysmalli si-
sältää sähköisen palautejärjestelmän, jonka avulla opiskelija saa antaa palautetta jak-
sostaan työharjoittelupaikkaan harjoittelun päätteeksi. Haastateltavat toivoivat ensisijai-
sesti sähköistä palautejärjestelmää, mutta jos tähän ei ole mahdollisuutta, niin vastaajat
toivoivat palautelomaketta, josta opiskelija ei ole tunnistettavissa. Opiskelijat toivovat voi-
vansa antaa palautetta anonymisti, jotta heillä olisi mahdollisuus antaa rehellistä pa-
lautetta, eikä opiskelijoiden tarvitse pelätä mahdollisia jälkiseuraamuksia. Opiskelijavas-
taavan toivotaan olevan vastuussa opiskelijan antaman palautteen käsittelystä ja palaut-
teen toivotaan tulevan myös muun henkilökunnan tiedoksi. (Alhainen 2017, 56, 66, 75.)

6 KEHITTÄMISPROJEKTIN TOTEUTUS

6.1 Kehittämisen- ja arviointimenetelmät

Yksi kehittämismenetelmistä on tutkimusten ja aikaisemman tiedon hyväksikäyttö. Tämän projektin lähtökohtaisena kehittämismenetelmänä on aiemman tiedon suunnitelmallinen tiedonkeruu ja löydetyn tiedon hyödyntäminen uuden perehdytysohjelman laatimisessa. Kehittämistoiminnassa tiedonhankintamenetelmät ovat pääasiassa samoja kuin tutkimuksessa tutkimusmenetelmät, mutta niiden käyttö on joustavampaa kuin tutkimustyössä. (Salonen 2013, 22–23.)

Arviointia tapahtuu koko kehittämisprojektin ajan. Arvioinnissa tarkastellaan muun muassa kehittämisprojektin suunnittelua ja kehittämistyön menetelmiä. Arvioinnissa tarkastellaan lisäksi projektin tavoitteita, niiden selkeyttä sekä saavuttamista. Arvioitavia asioita ovat lisäksi kehittämistyön johdonmukaisuus, vuorovaikutus ja tiedottaminen. (Ojasalo ym. 2018, 46–48.) Seuranta- ja arviointijärjestelmän avulla arvioidaan hankkeen etenemistä ja tavoitteiden saavuttamista sekä niiden kestävyyttä (Silfverberg 2005, 13). Projektipäällikkö on suorittanut arviointia koko kehittämisprojektin ajan yhdessä ohjausryhmän kanssa. Projektin tavoitteita ja pyrkimyksiä on tarkennettu projektin edetessä.

Arvioinnin tulee olla systemaattista eli tietoa kerätään suunnitelmallisesti ja järjestelmällisesti. Arviointiprosessi tulee kuvata mahdollisimman avoimesti, jotta arviointien perusteella päätelmien pitävyyttä voidaan arvioida. Esiin olisi hyvä tuoda myös vaihtoehtoisia tulkintamahdollisuuksia sekä mahdollinen negatiivinen palaute tai epäonnistumiset, sillä juuri niiden pohdinnan kautta arviointi voi tuottaa tärkeää tietoa projektin kehittämiseksi. (Suopajarvi 2013, 10, 27–28.) Projektin on kuvattu raportissa avoimesti ja myös projektin epäonnistumiset on kirjattu raporttiin.

Koko kehittämisprojektin ajan tapahtuvasta arvioinnista on hyötyä projektin eri vaiheissa: alkuarvioinnin avulla voidaan selvittää toimintaympäristön odotukset projektia kohtaan ja väliarviointi on keino projektin toiminnan kohdentamiseen oikeisiin asioihin (Suopajarvi 2013, 27–28; Viirkorpi 2000, 39). Loppuarvioinnissa selvitetään, mitkä ovat projektin tuotokset, tulokset ja vaikutukset ja siinä arvioidaan myös jälkikäteen projektin toiminnan onnistumista (Suopajarvi 2013, 27–28). Loppuarvioinnin tarkoituksena on analysoida, miten projektissa ja kehittämistyössä onnistuttiin (Ojasalo ym. 2018, 46–48).

6.2 Kehittämiprojektin riskianalyysi

Jokainen projekti sisältää riskejä, jotka voivat johtaa epäonnistuneeseen lopputulokseen. Riskianalyysin avulla voidaan arvioida projektin toteutuksessa eteen tulevia riskejä. Riskianalyysissa nostetaan esiin projektin mahdollisia ongelmakohtia ja arvioidaan eri osapuolten toimintaa. (Kettunen 2009, 75–76.) Tämän projektityöskentelyn riskejä kartoitettiin projektin alussa SWOT-analyysin avulla (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats). (Kuvio 4.)

SWOT-analyysi on suunnittelun ja arvioinnin apuväline, jossa kartoitusta tehdään nelikentän avulla (Lyytikäinen 2013; Lindroos & Lohivesi 2004, 217–218; Salonen ym. 2017, 90). SWOT-analyysissä tarkastellaan vahvuuksia, heikkouksia, mahdollisuuksia ja uhkia (Lyytikäinen 2013). Vahvuudet ja heikkoudet keskittyvät nykyiseen tilanteeseen. Mahdollisuudet ja uhat tulee hakea ympäristöstä ja ne keskittyvät tulevaisuuteen (Pohjonen ym. 2003, 13).

Valmiin ja selkeästi tehdyn SWOT-analyysin pohjalta voidaan tehdä päätelmiä, miten vahvuuksia voidaan käyttää hyväksi, miten heikkoudet muutetaan vahvuuksiksi, miten tulevaisuuden mahdollisuuksia hyödynnetään ja miten uhat vältetään. (Lindroos & Lohivesi 2010, 220; Lyytikäinen 2013.) Tehdyssä SWOT-analyysissä pohdittiin kyseessä olevan kehittämisprojektin ominaisuuksia ja sen avulla pyrittiin varautumaan mahdollisiin riskeihin. Projektin riskejä on kuvattu SWOT-analyysin avulla kuviossa 4.

Kuvio 4. SWOT-analyysi projektin riskeistä.

Tämän kehittämisprojektin vahvuuksia ja mahdollisuuksia olivat aiheen tarpeellisuus ja hyödyllisyys, sillä hyvä projekti pohjautuu todelliseen kehittämistarpeeseen (Anttila 2001, 24; Kuikka ym. 2012, 11). Käytännön harjoittelulla on suuri merkitys kättilöopiskelijan koulutuksessa ja ammattitaidon saavuttamisessa. Projekti oli tarpeellinen, jotta opiskelijaohjausta voidaan kehittää.

Projektin mahdollisuutena oli halu kehittää opiskelijoiden käytännön harjoittelun perehdytystä sekä opiskelijaohjausta yleensä. Projekti antoi mahdollisuuden opiskelijoiden käytännön harjoittelun, toimivan ja yhdenmukaisen perehdytysohjelman syntymiseen ja sitä kautta parempaan opiskelijaohjaukseen sekä onnistuneeseen käytännön harjoitteluun ja opiskelijoiden parempaan oppimiseen.

Uhkana oli projektipäällikön kokemuksen puute, sillä hyvä ja asiansa osaava projektijohtaja on onnistumisen edellytys (Anttila 2001, 24, 75; Ruuska 2006, 173). Vahvuutena puolestaan oli, että projektipäälliköllä oli tukenaan moniammatilliset ja kokeneet ammattilaiset, niin ohjausryhmässä kuin projektiryhmässä. Ohjausryhmän tehtävä on ohjata projektia, tukea projektipäällikköä ja varmistaa, että projektin tavoitteet saavutetaan (Silverberg 2005, 49–50). Projektiryhmä puolestaan toimi uuden perehdytysohjelman kehittämisen tukena. Vahvuutena kehittämisprojektissa oli vahva projektipäällikön ja muun projektiorganisaation asiantuntijuus sekä johdon tuki ja sitoutuminen, sillä projektipäällikön tulee olla sitoutunut tehtäväänsä ja halukas saattamaan työnsä loppuun asti (Kettunen 2009, 29).

Kehittämisprojektin heikkouksina ja uhkina olivat ajalliset haasteet, joihin pyrittiin varautumaan huolellisella ajankäytön suunnittelulla ja tehtäviä priorisoimalla. Projektin aikataulussa pysyttiin pääpiirteittäin hyvin, vaikka projektin toteutukseen tulikin muutoksia. Uhkana oli myös tutkimuksiin osallistujien rekrytointi ja motivointi. Opiskelijoita pyrittiin innostamaan osallistumaan tutkimuksen kyselyihin hyvällä tiedottamisella sekä tekemällä osallistuminen heille helpoksi, hyvillä käytännöntoteutuksen järjestelyillä.

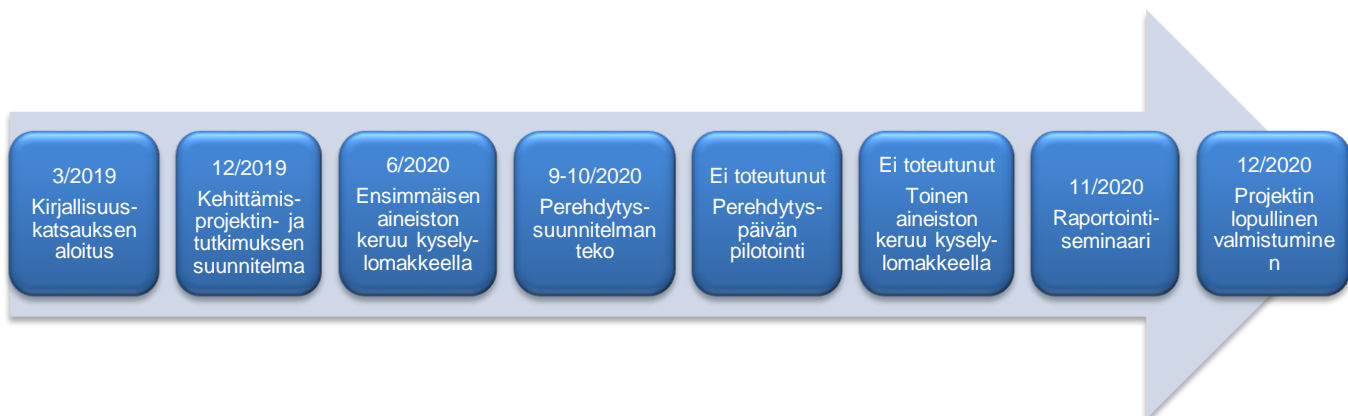
Uhkana oli, ettei uuden perehdytysohjelman käytännön toteutus ja juurruttaminen toteudu suunnitelman mukaisesti. Koronapandemiaan ei osattu projektin suunnitteluvaiheessa varautua millään lailla. Vallinnut pandemia asetti projektin toteutukselle monia haasteita. Pandemian vuoksi suunniteltua perehdytyspäivää eikä jälkimmäistä kyselyä pystytty lainkaan toteuttamaan.

6.3 Kehittämiprojektin aikataulu ja eteneminen

Projektille asetettiin alustava aikataulu, joka muuttui projektin edetessä. Tässä kappalessa kuvataan sekä projektin suunniteltua että toteutunutta etenemistä. Vallitsevan koronapandemian poikkeusolosuhteiden vuoksi kehittämisprojekti ei ole kaikilta osin edennyt alkuperäisten suunnitelmien mukaisesti. Vaikka pääpiirteittäin kehittämisprojekti eteni suunnitellusti, vallitsevan koronapandemia johdosta suunnitelmiin jouduttiin tekemään useita huomattavia muutoksia. Kehittämisprojektin alustava aikataulu on kuvattu kuviossa 5 ja toteutunut aikataulu kuviossa 6.

Kuvio 5. Kehittämisprojektin alustava aikataulu.

Kuvio 6. Kehittämisprojektin toteutunut aikataulu.

Kehittämisprojekti alkoi maaliskuussa 2019 kirjallisuuskatsauksen tekemisellä, joka täydentyi edelleen kehittämisprosessin edetessä. Kehittämisprojektin suunnitelma ja sen liitteenä oleva tutkimussuunnitelma esiteltiin suunnitelmaseminaarissa joulukuussa 2019. VSSHP:n tutkimuslupaa haettiin huhtikuussa 2020. Tutkimusluvan saaminen kesti odotettua kauemmin ja tutkimuslupa saapui vihdoin toukokuun 2020 lopussa.

Projektin tutkimuksellinen osuus oli alkujaan kaksiosainen. Ensimmäisessä osassa käytännön harjoitteluun tuleville kättilöopiskelijoille tehtiin kyselytutkimus ennen synnytysosastolla tapahtuvaa harjoittelua. Perehdytysohjelman mukainen perehdytyspäivä oli suunniteltu pidettäväksi opiskelijoille elokuussa 2020, ennen ensimmäisen synnytysosastolla tapahtuvan käytännön harjoittelun alkua. Tutkimuksen toisessa osassa samoilta opiskelijoille oli tarkoitus tehdä kyselytutkimus kuusi viikkoa harjoittelussa olon jälkeen.

Koronapandemian vuoksi tutkimuksen käytännön toteutus piti suunnitella uudelleen. Alkuperäisen suunnitelman mukaan ensimmäinen kysely olisi toteutettu paperisena kyselynä koulussa, oppitunnin aikana. Koronapandemian vuoksi, lähiopetusta ei järjestetty ja ensimmäinen aineiston keruu toteutettiin sähköisenä kyselynä (Webropol). Tutkimusluvun ennakoitua pidemmän käsittelyajan vuoksi kysely toteutui vasta kesäkuussa, jolloin opiskelijat olivat jo kesälomalla. Ensimmäisen kyselyn tutkimustulokset analysoitiin syyskuussa 2020.

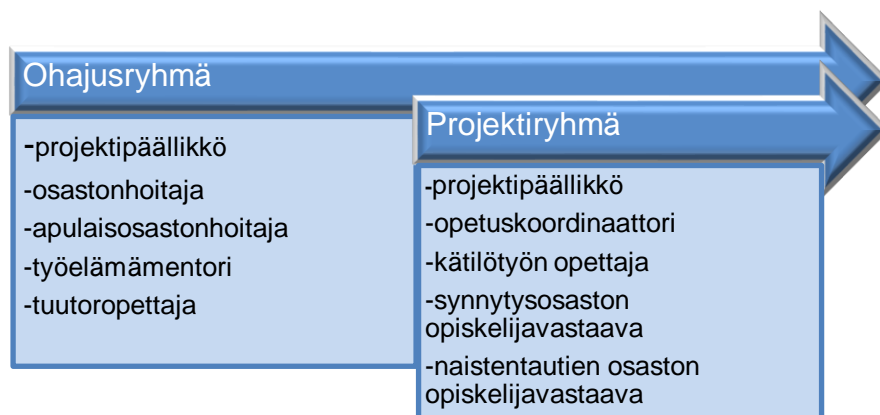
Koska koronapandemian vuoksi jouduttiin keväällä 2020 perumaan kättilöopiskelijoiden käytännön harjoittelujaksoja, ei myöskään projektin loppuosa toteutunut alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Kevään peruutusten vuoksi syksyksi suunnitellut harjoittelujaksot eivät myöskään toteutuneet. Tästä syystä alkuperäisen suunnitelman mukainen perehdytyspäivän pilotointi opiskelijoille peruuntui niin ikään koronapandemian aiheuttamien muutosten vuoksi.

Toisen kyselyn suunniteltu ajankohtana oli lokakuu 2020. Kyselyssä oli tarkoitus selvittää uusien opiskelijoiden kokemuksia synnytysosaston perehdytyspäivästä ja perehdytysohjelmasta, eli tällöin oli tarkoitus arvioida tutkimuksellisesti aikaansaattua kehittämistuetusta. Kyselyssä saadun palautteen pohjalta oli tarkoitus muokata edelleen suunniteltua perehdytyspäivää sekä perehdytysohjelmää. Koska perehdytyspäivän toteutusta ei pystytty Covid-19 vuoksi toteuttamaan, oli niin ikään toinen kysely mahdotonta toteuttaa.

Ensimmäisen kyselyn tutkimusaineisto analysoitiin syyskuussa 2020 sisällönanalyysillä. Aineiston analysoinnin jälkeen suunniteltiin, ensimmäisen kyselyn tulosten, aiempien tutkimustulosten ja kirjallisuuden perusteella, opiskelijoiden perehdytysohjelma synnytysosaston käyttöön. Tutkimuksen loppuraportti esitettiin raportointiseminaarissa marraskuussa 2020 Turun ammattikorkeakoulussa. Projektin lopullinen valmistuminen sijoittui joulukuuhun 2020. Tutkimus julkaistiin osana kehittämisprojektin loppuraporttia Theseus-tietokannassa joulukuussa 2020.

6.4 Kehittämiprojektiorganisaatio ja sen toiminta

Projektiorganisaation muodostavat sekä ohjausryhmä että projektiryhmä. Ohjausryhmä seuraa koko projektin ajan projektin etenemistä ja tavoitteisiin pääsyä. (Silfverberg 2005, 49–50.) Projektiryhmä toimii uuden perehdytysohjelman kehittämisen tukena. Projektipäällikkö on kokonaisvastuussa projektista. Projektipäällikkö vastaa projektin suunnittelusta, toimeenpanosta ja tehtävien valvonnasta. Projektipäällikkö raportoi ohjausryhmälle. Projektioorganisaatiokaaviosta selviää ohjausryhmän ja projektiryhmän jäsenet. (Pelin 2009, 64, 71.) Projektioorganisaatio on kuvattu kuviossa 7.

Kuvio 7. Projektioorganisaatiokaavio.

Tämän projektioorganisaation ohjausryhmän muodostivat projektipäällikkö, osastonhoitaja, apulaisosastonhoitaja, työelämämentori sekä opettajatuutori Turun ammattikorkeakoulusta. Projektiryhmän muodostivat projektipäällikkö, Tyksin opetuskoordinaattori, Turun ammattikorkeakoulun kätilötyön opettaja, synnytysosaston opiskelijavastaava ja naistentautien osaston opiskelijavastaava. Projektipäällikkönä toimi Tyksin synnytysosaston kätilö, joka oli ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opiskelija.

Projektiorganisaatiossa tapahtui projektin kuluessa useita henkilövaihdoksia. Osastonhoitaja sekä apulaisosastonhoitajat vaihtuivat useita kertoja projektin aikana. Samoin projektiryhmässä oleva opetuskoordinaattori vaihtui useita kertoja, eikä lopulta VSSHP:n opetuskoordinaattorin paikkaa lainkaan täytetty.

7 KEHITTÄMISPROJEKTIN TUTKIMUKSELLINEN OSUUS

7.1 Tutkimuksen tavoite, tarkoitus ja tutkimuskysymykset

Tutkimuksellisessa osuudessa oli suunniteltu tehtävän kaksi kyselytutkimusta, joista vain ensimmäinen toteutui vallitsevan koronapandemian vuoksi. Ensimmäinen kyselytutkimus tehtiin käytännön harjoitteluun tuleville kättilöopiskelijoille ennen harjoittelun alkua ja toinen kysely oli tarkoitus tehdä samoille opiskelijoille kuusi viikkoa harjoittelussa olon jälkeen. Ensimmäisen aineiston keruu tapahtui avoimen kyselykaavakkeen avulla ja toinen aineiston keruu oli tarkoitus toteuttaa strukturoidun kyselykaavakkeen avulla.

Tutkimuksen ensimmäisen osan tarkoituksena oli kartoittaa kättilöopiskelijoiden odotuksia ja toiveita synnytysosaston käytännön harjoittelun perehdytyksestä. Kyselyn tavoitteena oli saada tietoa, jonka pohjalta lopputuotoksena tehtävää opiskelijoiden perehdytyspäivää ja opiskelijoiden perehdytysohjelmaa suunnitellaan. Tutkimuksen toisen osan tarkoituksena oli selvittää uusien opiskelijoiden kokemuksia toteutuneesta perehdytyksestä, eli tällöin oli tarkoitus arvioida tutkimuksellisesti aikaan saatua kehittämistuotosta sekä muokata perehdytysohjelmaa saadun palautteen perusteella.

Tämän kehittämistyön tutkimuskysymyksiksi muodostuivat seuraavat, joista vain ensimmäinen toteutui:

- 1) Millaisia odotuksia ja toiveita opiskelijoilla on perehdytyspäivästä sekä harjoittelujakson aikaisesta perehdytyksestä? (Ensimmäinen kysely.)
- 2) Millainen on opiskelijoiden arvio toteutuneesta perehdytyspäivästä ja harjoittelujakson alkuperehdytyksestä? (Toinen kysely.)

7.2 Tutkimuksen kohderyhmä

Kohdejoukolla tarkoitetaan ihmisiä, joita tutkittava ilmiö koskettaa ja joista tutkimuksessa halutaan tehdä päätelmiä (Kananen 2011, 65). Kehittämiprojektin tutkimuksellisessa osuudessa kohderyhmänä oli Turun ammattikorkeakoulun kättilöopiskelijat, joiden oli tar-

koitus aloittaa ensimmäinen käytännön harjoittelunsa Turun yliopistollisen keskussairaalan synnytysosastolla syksyllä 2020 (N=16). Jälkimmäinen kyselytutkimus oli tarkoitus tehdä samalle opiskelijaryhmälle kuuden viikon harjoittelujakson päättyessä.

7.3 Tutkimusmenetelmät, aineiston keruu ja analysointi

Tutkimuksen ensimmäisessä osuudessa käytettiin laadullista tutkimusmenetelmää ja jälkimmäisessä osuudessa oli tarkoitus käyttää määrällistä menetelmää. Määrälliset ja laadulliset tutkimukset ovat toisiaan täydentäviä menetelmiä, jotka voi yhdistää, jotta saadaan mahdollisimman laajoja ja syvällisiä tuloksia. Tutkimusmenetelmän valinnan määrittelee tutkimusongelma ja tutkimuksen tavoite. (Heikkilä 2014a, 12.)

Tutkimuksen laadullisessa osassa kartoitettiin, millaisia odotuksia ja toiveita opiskelijoilla on perehdytyspäivän sekä harjoittelujakson aikaisen perehdytyksen suhteen. Laadullisen tutkimuksen tarkoituksena on kuvata, ymmärtää tai tulkita tiettyä toimintaa tai tapahtumaa (Tuomi & Sarajärvi 2013, 85). Laadullinen tutkimus kerää tietoja, jotka pyrkivät kuvailemaan aihetta. Tällaisia tietoja ovat esimerkiksi mielikuvat, mielipiteet ja näkökulmat. (Vilka 2005, 101.) Tästä syystä laadullinen tutkimusmenetelmä soveltui hyvin juuri opiskelijoiden odotusten ja toiveiden kartoittamiseen.

Tutkimuksen jälkimmäisessä osuudessa oli tarkoitus arvioida toteutunutta perehdytystä. Toteutuneen perehdytyksen arvioinnissa suunniteltuna tutkimusmenetelmänä oli määrällinen tutkimus. Määrällisen tutkimuksen tavoitteena on löytää yleisiä lainalaisuuksia (Vilka 2014, 14, 26). Määrällisellä tutkimuksella haluttiin tiedustella perehdytyspäivään osallistuneiden mielipiteitä päivän onnistumisesta ja tehdä niistä päätelmiä.

7.3.1 Tiedonkeruumenetelmät ja aineiston keruu

Tutkimuksen molempien aineistojen tiedonkeruumenetelmäksi valikoitui kyselylomake. Kyselylomakkeen välityksellä voidaan kerätä sekä määrällistä että laadullista tietoa. Kyselylomakkeella voidaan kerätä ja tarkastella tietoa erilaisista ilmiöistä, mielipiteistä, asenteista, arvoista sekä ihmisten toiminnasta. Tutkimusten aineistonkeruumenetelmiksi valikoitui kyselylomake, koska näin on mahdollista kerätä runsaasti tietoa tehokkaasti ja anonyymisti. (Vehkalahti 2014, 11.)

Koronapandemian vuoksi tutkimuksen käytännön toteutus piti suunnitella uudelleen ja tutkimuksen ensimmäisen osan tiedonkeruumenetelmänä käytettiin paperisen kyselyn sijaan sähköistä kyselyä. Verkkopohjaisten kyselylomakkeiden etuna on nopeus, mutta riskinä on, että vastausprosentti jää alhaiseksi. Sähköpostitse ja netin kautta toteutettavissa kyselyissä on varmistettava, että vastaajilla on mahdollisuus netin ja sähköpostin käyttöön. (Vilkkä 2015, 95.) Kaikilla Turun ammattikorkeakoulun opiskelijoilla on käytössään sähköposti, joten kaikki tutkimuksen kohderyhmään kuuluvat oli mahdollista tavoittaa sähköpostilla.

Toteutuneen perehdytyksen arvioinnissa tiedonkeruumenetelmänä suunniteltiin käytettävän paperista lomaketta, koska sen olisi voinut toteuttaa luontevasti harjoittelujakson päättyessä osastolla. Jälkimmäisen aineistonkeruun piti toteutua kuuden viikon harjoittelujakson päättyessä, kohdeorganisaation tiloissa. Vastaukset olisi palautettu nimettöminä yhteiseen kirjekuoreen, anonymiteetin varmistamiseksi.

Ensimmäinen aineiston keruu tapahtui avokysymyksiä sisältävän kyselylomakkeen avulla (liite 2). Tällöin vastaajilla on vapaus sanoa juuri se, mitä he haluavat sanoa. Heillä on mahdollisuus tuoda esiin kaikki ajatuksensa ja mielipiteensä, eikä tällöin suljeta mitään vastausvaihtoehtoja ennakolta pois. (Vilkkä 2005, 101.) Avoimia kysymyksiä voidaan käyttää tuottamaan uusia ideoita tai ajatuksia (Kananen 2011, 30–31). Avointen kysymysten avulla haluttiin vastaajilta spontaaneja mielipiteitä, jolloin vastaamista rajattiin niin vähän kuin mahdollista. Tutkimuksen kohderyhmä oli lisäksi suhteellisen pieni, joten osallistujien numeerisista vastauksista ei voida tehdä päteviä johtopäätöksiä. Tällöin laadullisesta tiedosta on paljon hyötyä. (Vilkkä 2005, 101.)

Toisen aineiston keruun oli määrä tapahtua strukturoidun kyselylomakkeen avulla. Se on tehokas ja nopea tapa kerätä suhteellisen yksinkertaista arviointitietoa (Vehkalahti 2014, 11). Suljetuilla eli vaihtoehdot antavilla kysymyksillä on tarkoituksena vastausten käsittelyn yksinkertaistaminen ja virheiden välttäminen. Lisäksi kyselyyn vastaaminen helpottuu, jos kyselylomake tarjoaa valmiita vaihtoehtoja. Standardoidun lomakkeen avulla kerättävä tieto on yhteismitallista ja objektiivista. (Heikkilä 2014a, 49.) Kyselyn vastaamiseen ei saa mennä liikaa aikaa ja strukturoituihin kysymyksiin on nopea vastata (Vilkkä 2007, 62–63; Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2009, 86–88).

Kyselylomakkeet kannattaa testata ennen varsinaista tutkimusta, jotta varmistetaan kysymysten selkeys, ymmärrettävyys ja asianmukaisuus. Testauksen ideana oli kartoittaa

ohjeiden selkeyttä ja yksiselitteisyyttä, vastausvaihtoehtojen kattavuutta ja lomakkeeseen vastaamisen mielekkyyttä sekä vastaamiseen kuluvaan aikaa. (Heikkilä 2014a, 58.) Kyselylomakkeet pyrittiin tekemään mahdollisimman selkeään muotoon ja mahdollisimman lyhyeksi, jotta opiskelijoilla olisi aikaa ja motivaatiota vastata niihin. Molemmat kyselylomakkeet sekä saatekirjeet myös testattiin kolmella kättilöopiskelijalla, jotka eivät kuuluneet tutkimuksen kohderyhmään.

Testiryhmän antaman palautteen perusteella saatekirjeitä sekä kysymyksiä tarkennettiin. Saadun palautteen perusteella joitakin kysymyksiä yhdisteltiin ja muutama poistettiin toiston vuoksi. Epäselvät ja helposti väärinymmärrettävät väittämät muotoiltiin uudelleen. Muuten kyselylomakkeiden katsottiin olevan selkeitä ja kysymysten ymmärrettäviä. Myös kyselylomakkeen ulkonäköön ja aseteluun tulee kiinnittää huomiota. Lomakkeen ulkonäön tulee olla selkeä, sillä hyvin suunniteltu ja esteettinen kyselylomake houkuttelee vastaamaan. (Heikkilä 2014a, 49.) Testiryhmä piti lomakkeiden ulkoasua selkeänä.

Kyselylomakkeeseen liitettiin saatekirje, jossa kerrottiin tutkimuksen toteutuksesta ja tavoitteesta sekä kyselylomakkeesta yleisesti. Saatekirjeet ja kyselylomakkeet ovat opin- näytetyön liitteinä (liite 1, liite 2, liite 3 ja liite 4). Kyselylomakkeisiin liitettiin saatekirje kättilöopiskelijoille. Saatekirjeen tarkoituksena oli informoida vastaajia tutkimuksesta sekä kannustaa ja motivoida vastaamaan kyselyyn. Saatekirje on sivun mittainen teksti, joka sisältää tietoa tutkimuksesta. Saatteessa on annettava riittävästi tietoa tutkimuksesta, koska sen perusteella tutkittava päättää tutkimukseen osallistumisesta tai kieltäytymisestä. (Vilkkä 2014, 65, 80.)

Ensimmäinen kysely toteutettiin sähköisesti Webropol-kyselynä. Webropol on sähköinen kyselyjärjestelmä, jonka avulla voidaan suorittaa sähköisiä kyselyjä ja toteuttaa aineiston tilastollinen sekä laadullinen analyysi (Webropol 2020). Kysely lähetettiin niille Turun ammattikorkeakoulun kättilöopiskelijoille, joiden oli tarkoitus aloittaa ensimmäinen käytännön harjoittelunsa synnytysosastolla syksyllä 2020 (N=16). Opiskelijoille annettiin kaksi viikkoa aikaa vastata kyselyyn. Ensimmäisen viikon kuluttua kaikille kohderyhmän opiskelijoille lähetettiin muistutusviesti kyselyyn osallistumisesta. Tutkimukseen vastasi neljä (n=4) kättilöopiskelijaa.

7.3.2 Kyselylomakkeiden sisältö

Kuten kaikessa arvioinnissa, kyselylomakkeen muodon ja sisällön taustalla on kulloinkin tiedon tarve (Vilkkä 2007, 62–63; Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2009, 86–88). Laadullisessa tutkimuksessa kerätään tietoja, jotka pyrkivät kuvailemaan aihetta mittaamisen sijasta. Tutkimusongelmasta poimitaan keskeiset aiheet tai aihealueet, joita kyselyssä käsitellään. Kyselyn aiheet nousevat kirjallisuuden pohjalta löytyneistä teoreettisista lähtökohdista. (Vilkkä 2005, 101.)

Kyselylomakkeen laatimisessa tulee huomioida se, että kysymykset mittaavat oleellisia asioita. Hyvän kyselylomakkeen laatiminen edellyttää täsmällistä tutkimusongelmien määrittelyä, teoriaan perehtymistä ja asioiden välisten yhteyksien pohtimista. Mittausvälineen on oltava täsmällinen ja kattava. (Vilkkä 2007, 62–63; Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2009, 86–88.) Kysymysten tulee olla ymmärrettäviä ja selkeitä. Vain yhtä asiaa voi kysyä kerrallaan. Tarkemmat kysymykset tuottavat yleensä parempaa tietoa kuin yleisellä tasolla liikkuvat. (Heikkilä 2014a, 49.)

Suurin virheiden aiheuttaja on yleensä kysymysten muoto. Huonosti suunniteltu tai puutteellinen kyselylomake voi pilata koko tutkimuksen. Myös vastausohjeiden tulee olla selkeät. (Vehkalahti 2014, 45.) Koska lomakkeessa on tilaa rajallisesti, jokaisen kysymyksen tulee olla tarkkaan harkittu. Lomake ei saa olla liian pitkä, mutta sen avulla tulee voida kerätä tarpeeksi hyödynnettävää tietoa. Lyhyissä kyselyissä vastausprosentti on pitkiä kyselyitä suurempi. (Vilkkä 2007, 62–63; Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2009, 86–88.)

Tutkimuksen ensimmäisen osan aineistonkeruumenetelmäksi valikoitui avokysymyksiä sisältävä kyselylomake, jolloin vastaajilla oli vapaus sanoa juuri se, mitä he halusivat sanoa. Lisäksi vastaajilla oli mahdollisuus tuoda esiin kaikki ajatuksensa ja mielipiteensä, eikä tällöin suljettu mitään vastausvaihtoehtoja ennakolta pois. Avoimiin kysymyksiin vastaaja voi vastata omin sanoin (Vilkkä 2015, 106). Avoimet kysymykset voivat olla täysin avoimia tai rajattuja. On tärkeää miettiä kysymysten rajausta, sillä täysin avoimet kysymykset voivat tuottaa vastauksia, jotka eivät ole olennaisia tutkimusongelman kannalta. (Kananen 2011, 30–31.)

Kyselylomake luotiin käyttämällä Webropol-ohjelmaa. Ohjelma antoi mahdollisuuksia tehdä monipuolisia kyselylomakkeita erilaisten kysymysvaihtoehtojen avulla. Webropol

oli lisäksi turvallinen valinta luoda kyselyitä. Webropol-ohjelmalla voitiin luoda kyselylomake, johon vievä linkki lähetettiin sähköpostilla kohderyhmälle. (Webropol 2020.)

Ensimmäisessä kyselylomakkeessa oli 15 kysymystä, joista 12 oli täysin avointa kysymystä (kysymykset 4-15). Kyselyn aluksi kysyttiin vastaajien taustatietoja. Taustatietojen jälkeen kysymyksissä edetään teemoittain. Kyselylomakkeessa selitetään selkeästi, miten kysymyksiin tulee vastata. Kyselylomakkeen alussa esitetyt kysymykset 1, 2 ja 3 koskevat vastaajan taustatietoja. Kyselylomakkeen ensimmäisillä kolmella kysymyksellä kartoitettiin kättilöopiskelijoiden iän lisäksi opintojen vaihetta ja aiempien käytännön harjoittelujen määrää. Nämä kysymykset laitettiin kyselylomakkeen alkuun, koska niihin on helppo vastata. Kyselylomakkeen alkuun tulee laittaa helppoja ja vastaamaan innostavia kysymyksiä, jotta vastaaminen on mielekästä (Kananen 2011, 30). Loput 12 kysymystä olivat avoimia kysymyksiä. Ensimmäinen kyselylomake on opinnäytetyön liitteenä (liite 2).

Tutkimuksen toisen osion kyselylomake sisälsi samat kolme vastaajan taustatietoja esittävää kysymystä kuin ensimmäinenkin kyselylomake. Jälkimmäisen kyselyn kysymyksistä suurin osa oli monivalintakysymyksiä, joissa vastausvaihtoehdot olivat ennalta määriteltäviä eli strukturoituja. Strukturoidut kysymykset voivat perustua asteikkoihin. Asteikkokysymyksissä esitetään erilaisia väittämiä ja vastaaja valitsee vaihtoehdoista sen, miten vahvasti hän on samaa mieltä tai eri mieltä esitetyn väittämän kanssa. (Hirsjärvi ym. 2009, 187–189.) Eräs asteikkokysymyksiä esittävä muoto on Likertin mielipideasteikko. Likertin asteikko on käytetyin mielipideväittämissä. Se on yleensä 4- tai 5-portainen, sen ääripäinä ovat useimmiten vaihtoehdot täysin samaa mieltä ja täysin eri mieltä. Asteikon keskikohdassa on yleensä, en osaa sanoa -vaihtoehto, jonka voi myös jättää kokonaan pois. (Heikkilä 2014a, 51.)

Kyselyn strukturoidut, perehdytystä arvioivat kysymykset olivat Likertin mielipideasteikkoon perustuvia väittämiä. Kaikki kyselyn 14 monivalintakysymystä toteutettiin Likertin mielipideasteikolla 1–5, joka mittaa mielipiteitä ja asenteita. Likertin 5-portaisessa asteikossa on viisi eri vastausvaihtoehtoa, joista vastaaja valitsee omaa mielipidettään lähinnä olevan vaihtoehdon. Vaihtoehdot olivat 1= täysin eri mieltä, 2= osittain eri mieltä, 3= en samaa enkä eri mieltä, 4= osittain samaa mieltä ja 5= täysin samaa mieltä. Suljetuissa kysymyksissä vaihtoehtojen määrä ei saa olla kovin suuri, mutta vaihtoehtoja tulee kuitenkin löytyä kaikille vastaajille (Heikkilä 2014a, 49).

Monivalintakysymysten lisäksi lomakkeessa oli neljä avokysymystä, jotta vastaajilla oli mahdollisuus tarkentaa tai täydentää vastauksiaan sekä kertoa vapaasti ajatuksiaan pe-rehdytyksestä siltä osin, kuin sitä ei huomattu suljetuissa kysymyksissä kartoittaa. Kyse-lylomakkeessa selitetään selkeästi, miten kysymyksiin tulee vastata. Toinen kyselylo-make on opinnäytetyön liitteenä (liite 4).

Tutkija halusi motivoida ja palkita ensimmäisen kyselyn vastaajia suorittamalla vastan-neiden kesken arvonnalla, jossa arvottiin kaksi elokuvalippua. Arvonta suoritettiin vastan-neiden kesken vastausajan päätyttyä ja voittajille ilmoitettiin voitosta henkilökohtaisesti sähköpostitse. Saatekirjeessä kerrottiin selkeästi arvontaan liittyvät yksityiskohdat, sillä tutkimuksen saatteessa tulee olla tieto, jos lomakkeen vastaajalla on mahdollisuus osal-listua arvontaan. Vastaajalle tulee kertoa selkeästi, miten osallistuminen arvontaan ta-pahtuu, mitä arvonnassa on mahdollisuus voittaa ja miten arvonta toteutetaan käytän-nössä. (Vilka 2014, 66.)

7.3.3 Tutkimusaineiston analyysi

Aineiston analyysimenetelmien valintaan vaikuttaa se, millaiseen ongelmanasetteluun tutkimuksella halutaan vastauksia. Tietynlaisten ongelmien ratkaisemiseen on miele-kästä ja luontevaa valita tietynlaiset analyysimenetelmät. Analyysimenetelmien perusja-otteluna voidaan pitää jakoa määrälliseen ja laadulliseen analyysiin. (Koppa 2009.) Tä-män tutkimuksen ensimmäinen aineisto analysoitiin laadullisesti ja jälkimmäinen oli tar-koitus analysoida määrällisesti.

Tutkimuksen ensimmäisen osan aineisto analysoitiin laadullisesti. Laadullisen analyysin tarkoitus on luoda aineistoon selkeyttä, järjestystä, rakennetta ja merkitystä sekä tuottaa uutta tietoa tutkittavasta asiasta. Laadullisessa aineiston analysoinnissa tutustutaan en-sin aineistoon huolellisesti ja tutkija tekee muistiinpanoja aineiston perusteella. Laadulli-sen aineiston analyysi tarkoittaa tekstimateriaalin järjestelyä, sisällön ja/tai rakenteiden erittelyä, jäsentämistä ja pohtimista (mitä aineisto sisältää, mistä siinä kerrotaan, millä tavoin ja missä määrin). (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.) Laadullisen aineis-ton analyysin tarkoituksena on lisätä informaatioarvoa sekä pyrkiä tuottamaan selkeää, mielekäästä ja yhtenäistä informaatiota (Tuomi & Sarajärvi 2013, 103–108).

Tutkimuksen ensimmäisessä osassa laadullisen aineiston analyysimenetelmänä käytettiin aineistolähtöistä sisällönanalyysia. Sisällönanalyysi on tarkoituksenmukainen analyysitapa silloin, kun aineiston keskeisiä asioita halutaan kuvata tiivistetysti sanallisessa muodossa (Hirsjärvi ym. 2009, 211; Tuomi & Sarajärvi 2013, 21). Sisällönanalyysin tarkoituksena on tuoda aineistosta esille tekstissä esiintyvät yhtäläisyydet ja erot sekä kuvata niitä sanallisesti. Ideana on kiteyttää vastausten sisältöjä tai rakennetta ja tarkastella tutkimusongelmien kannalta keskeisten seikkojen esiintymistä ja ilmentymistä teksteissä. Kyse on aineiston tarkastelemisesta huolellisesti vertaillen sen sisältöä. Analyysin avulla aineistosta tehdään lopuksi tulkintoja ja päätelmiä. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.)

Kvalitatiivisessa eli laadullisessa tutkimuksessa tutkimusaineistoa lähestytään ymmärtäen ja tulkiten. Tulkinalla tarkoitetaan sitä, että tutkija pohtii analyysin tuloksia ja tekee niistä omia johtopäätöksiä. (Hirsjärvi ym. 2009, 211.) Avoimet tutkimuskysymykset ryhmiteltiin asiasisällön mukaisesti. Ryhmittelyllä samaa tarkoittavat asiat yhdistetään yhden käsitteen alle (Kananen 2017, 136, 141). Kertynyt aineisto analysoitiin sisällön analyysia soveltaen osa-alueittain. Aineistosta muodostettiin sisällön analyysissä, yhtäläisyyksiä ja eroja etsien, tiivistetyt kuvaukset vastauksena tutkimusongelmiin.

Määrällinen analyysi perustuu kohteen kuvaamiseen ja tulkitsemiseen tilastojen ja numeroiden avulla (Vilkkä 2007, 119–120). Jälkimmäinen tutkimusaineisto oli tarkoitus analysoida käyttäen Webropol -ohjelmaa. Webropol on helposti käytettävä sähköisten kyselyiden tekemiseen ja analysoitiin tarkoitettu ohjelma. Analysointi sujui Webropol -ohjelman avulla nopeammin ja vaivattomammin kuin taulukkolaskentaohjelmalla tai tilasto-ohjelmalla. (Webropol 2020.) Analysoinnissa oli tarkoitus käyttää kuvailevan tilastotieteen menetelmiä. Määrällisessä tutkimuksessa tutkijan tulee ryhmitellä avoimet vastaukset numeraaliseen muotoon (Vilkkä 2014, 14). Toisen kyselyn avoimet kysymykset olisi analysoitu laadullisesti, jotta ne olisivat täydentäneet määrällistä aineistoa.

8 TUTKIMUKSEN TULOKSET

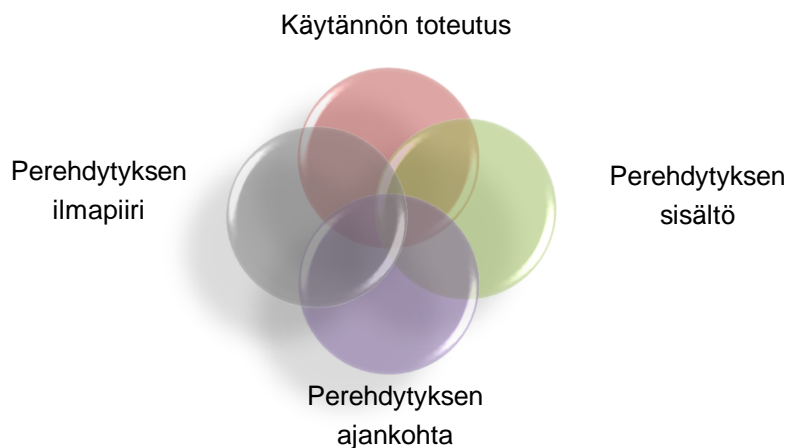
8.1 Ensimmäisen kyselyn tulokset

Tässä luvussa esitellään ensimmäisen kyselyn tuloksia. Kyselyllä selvitettiin, millaisia odotuksia ja toiveita opiskelijoilla on perehdytyspäivästä sekä harjoittelujakson aikaisesta perehdytyksestä. Vastaaajia pyydettiin ensin kuvaamaan, minkälaista on hyvä käytännön harjoittelun perehdytys yleensä, tämän jälkeen opiskelijoilta kysyttiin perehdytystä koskevia odotuksia ja toiveita.

Kyselyyn vastasi neljä opiskelijaa, vastaajat olivat Turun ammattikorkeakoulun kättilö-opiskelijoita. Kaksi vastaajista oli kolmannen vuoden opiskelijoita ja toiset kaksi neljännen vuoden opiskelijoita. Kahdella vastaajista oli takana 3–6 aiempaa käytännön harjoittelujaksoa ja kahdella 6–9. Kaikki vastaajat olivat 24-vuotiaita.

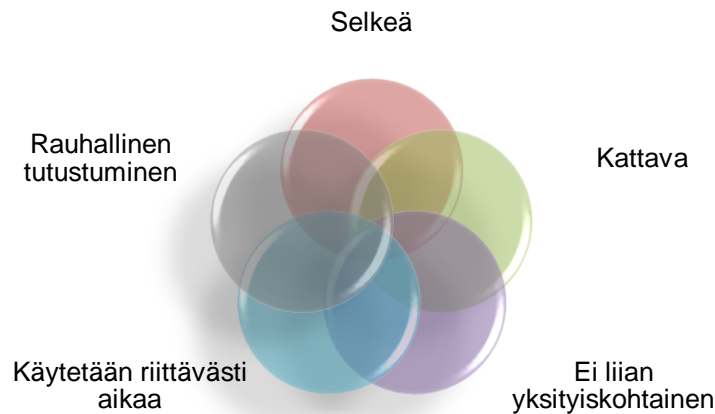
8.1.1 Hyvä käytännön harjoittelun perehdytys opiskelijoiden kuvaamana

Tutkimusvastausten perusteella muodostui kuva hyvästä käytännön harjoittelun perehdytyksestä opiskelijoiden kuvaamana. Kyselyyn vastanneiden opiskelijoiden mukaan hyvä käytännön harjoittelun perehdytys koostui seuraavista neljästä osa-alueesta: 1) perehdytyksen käytännön toteutuksesta, 2) perehdytyksen sisällöstä, 3) perehdytyksen ajankohdasta sekä 4) perehdytyksen ilmapiiristä. (Kuvio 8.)

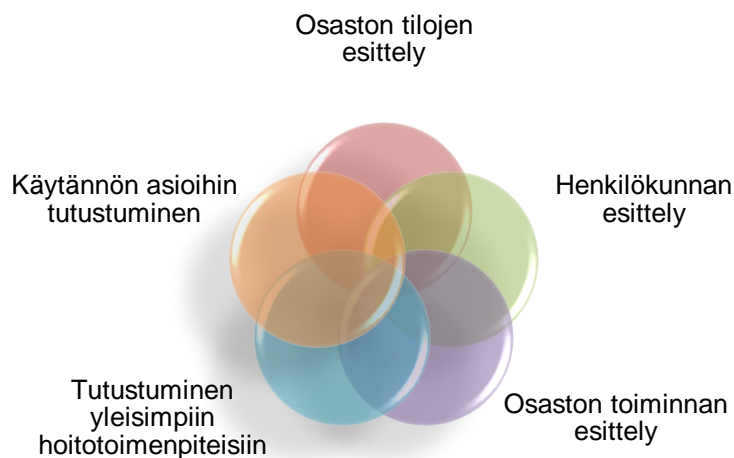
Kuvio 8. Käytännön harjoittelun perehdytyksen osa-alueet.

Perehdytyksen käytännön toteuttamisessa opiskelijat nostivat tärkeimmiksi viisi asiaa. Vastajien mielestä hyvä harjoittelun perehdytys on *toteutukseltaan* 1) rauhallinen ja 2) selkeä sekä *sisällöltään* 3) kattava, mutta 4) ei kuitenkaan liian yksityiskohtainen. Hyvään opiskelijaperehdytyksen toteutukseen kuuluu vastajien mielestä myös se, että 5) perehdytykseen on varattu riittävästi aikaa. (Kuvio 9.)

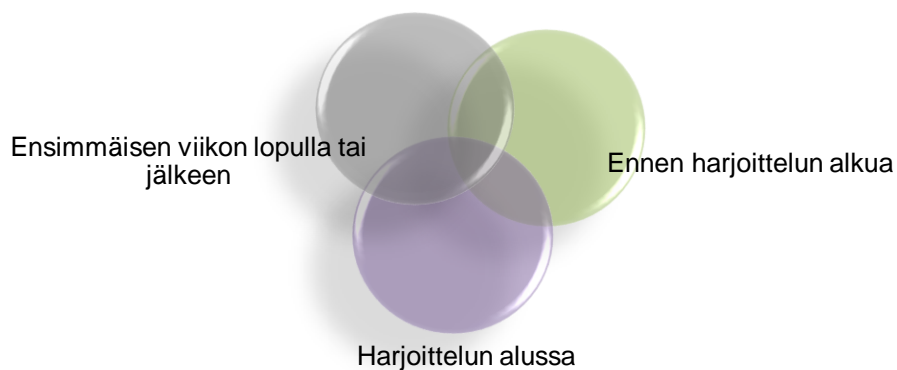
Kuvio 9. Perehdytyksen hyvä käytännön toteutus opiskelijoiden kuvaamana.

Tutkimusvastausten perusteella muodostui kuva sisällöllisesti hyvästä käytännön harjoittelun perehdytyksestä opiskelijoiden kuvaamana. Hyvä käytännön harjoittelun perehdytys koostui sisällöllisesti seuraavista osa-alueista: 1) osaston tilojen esittely, 2) henkilökunnan esittely, 3) osaston toiminnan esittely, 4) osaston yleisimpiin hoitotoimenpiteisiin tutustuminen sekä 5) käytännön asioihin tutustuminen. (Kuvio 10.)

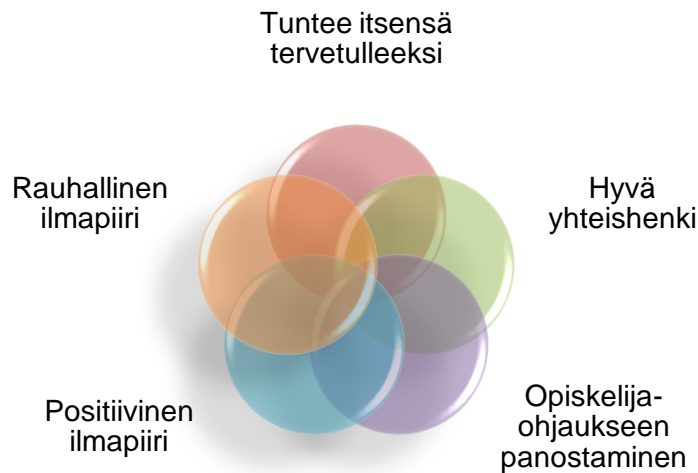
Kuvio 10. Hyvän käytännön harjoittelun perehdytyksen sisältö.

Perehdytyksen ajankohdalle opiskelijat esittivät kolme eri ajankohtaa. Perehdytyksen ajankohdiksi toivotaan joko ennen harjoittelun alkua pidettävää perehdytystä, harjoittelun alussa pidettävää perehdytystä sekä ensimmäisen harjoitteluviikon lopussa tai sen jälkeen pidettävää perehdytystä. Ennen harjoittelun alkua pidettävälle perehdytykselle toivottiin useampia toteutuspäiviä, joista opiskelija voi valita itselleen parhaiten sopivan osallistumispäivän. Harjoittelun alussa tapahtuvaan perehdytykseen toivottiin käytettävän yksi tai kaksi päivää riippuen osaston toiminnan vaativuudesta. Mitä vaativampi harjoittelu, sitä enemmän perehdytykseen toivottiin käytettävän aikaa. (Kuvio 11.)

Kuvio 11. Perehdytyksen oikea ajankohta opiskelijoiden kuvaamana.

Vastaajien mielestä tärkeintä on perehdytyksen hyvä ilmapiiri. Siihen vaikuttaa olennaisesti hyvä vastaanotto. Opiskelijat haluavat tuntea itsensä tervetulleiksi ja toivovat, että heitä tervehditään. Opiskelijat toivovat opiskelijamyönteistä kohtelua ja ohjaajan läsnäoloa. Vastaajat pitivät erityisen tärkeänä perehdytyksen ilmapiiriä, sillä se madaltaa kynnystä kysyä ja pyytää apua. Opiskelijat toivovat, että perehdytyksessä vallitsee rauhallinen ja positiivinen ilmapiiri sekä hyvä yhteishenki. Lisäksi opiskelijat toivovat, että opiskelijaohjaukseen panostetaan. (Kuvio 12.)

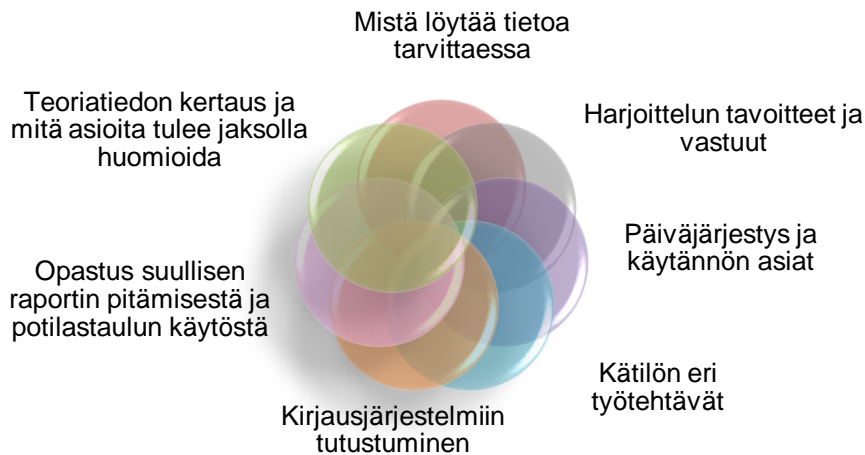

Kuvio 12. Hyvän perehdytyksen ilmapiiri.

8.1.2 Kätilöopiskelijoiden odotukset ja toiveet harjoittelujakson aikaisesta perehdytyksestä

Kyselyssä kysyttiin opiskelijoiden toiveita kattavan alkuperehdytyksen sisällöstä. Vastajilta tuli runsaasti ehdotuksia kattavan alkuperehdytyksen sisällöksi. Alkuperehdytyksen toivotaan sisältävän osaston tilojen sekä päiväjärjestyksen esittelyn lisäksi yleisimpien tilanteiden läpikäymistä. Osa vastaajista toivoi, että alkuperehdytyksessä käydään läpi kätilön eri työtehtävät synnytysosastolla, tutustutaan potilastaulun sisältöön ja käyttöön sekä käydään läpi suullisen raportin tärkeimmät asiat. Vastaajat toivoivat myös teorian tiedon kertausta ja haluavat, että alkuperehdytyksessä kerrotaan mihin asioihin tulee jaksolla kiinnittää huomiota. Opiskelijat toivoivat myös tietoa kivunlievitysmenetelmistä sekä kirjausjärjestelmiin tutustumista.

Opiskelijat toivovat alkuperehdytyksen sisältävän laajasti käytännön asioita, kuten työvuorojen suunnittelun ja hoidettavien asioiden läpikäymisen, esimerkiksi avaimet, kulku- luvat ja tarvittavat puhelinnumerot, miten toimia, jos sairastuu. Opiskelijat toivovat alkuperehdytyksen sisältävän harjoittelun tavoitteisiin tutustumisen sekä keskustelun vastuukysymyksistä, eli mitä opiskelijat saavat ja vastaavasti eivät saa itsenäisesti tehdä. Tärkeänä pidettiin myös opastusta siitä, mistä löytää tietoa tarvittaessa, esimerkiksi hoito- ohjeet. (Kuvio 13.)

Kuvio 13. Kattavan alkuperehdytyksen sisältö opiskelijoiden mielestä.

Perehdytysmateriaalina toivotaan käytettävän diaesityksiä, videoita, kuvia ja kirjallista materiaalia. Lisäksi hyödyllisenä apuvälineenä pidetään muistilistoja, joihin on koottu yhteen muistettavia käytännön asioita ja tärkeitä puhelinnumeroita. Opiskelijoiden mielestä perehdytysmateriaalia voisi lukea kotona jo ennen perehdytyspäivää. Toiveena etukäteismateriaalista oli lehtinen, missä olisi kerrottu osaston yleisimpiä käytäntöjä ja "yleisiä kysymyksiä", sekä aiheita miten voi valmistautua harjoittelun alkuun esimerkiksi perehtymällä teorian tietoon. Osaston, ennen harjoittelun alkua lähettämää, tervetulokirjettä pidetään hyvänä. Etukäteismateriaali ehdotettiin toimitettavaksi ohjaavan opettajan kautta tai sähköpostina.

8.1.3 Kätilöopiskelijoiden ajatuksia opiskelijavastaavan sekä osastonhoitajan roolista perehdytyksessä

Opiskelijat kuvasivat **opiskelijavastaavan roolia** ja merkitystä perehdytyksessä tärkeäksi. Opiskelijavastaavalla on vastaajien mielestä merkittävä rooli olla aktiivisesti mukana harjoittelun perehdytyksen toteuttamisessa ja vaikuttaa positiivisesti opiskelijaperehdytyksen ilmapiiriin. Opiskelijavastaava edesauttaa luomaan opiskelijalle tervetulleeseen olon ja lievittää jännitystä. Vastaajat kuvasivat, että perehdyttäjän tulee olla pitkähermoinen, ystävällinen, tsemppaava ja oikeassa määrin luottaa opiskelijaan. (Kuvio 14.)

Vastaajat kokevat, että opiskelijavastaava on helposti lähestyttävä ja tältä voi aina kysyä, jos jokin asia mietityttää niin hoitotyössä kuin käytännön asioiden hoitamisessa. Yksi vastaajista kuvasi, että opiskelijavastaava on kuin tuutori, jolta uskalletaan ja kehtaa kysyä

asioita, joita ei välttämättä uskalla omalta ohjaajalta kysyä. Vastaajien mielestä on ollut kiva, että opiskelijavastaavat kyselevät jakson aikana kuulumisia ja tiedustelevat kuinka harjoittelu sujuu.

Kuvio 14. Opiskelijavastaavan merkitys perehdytyksessä opiskelijoiden kuvaamana.

Osastonhoitajan rooli ja merkitys opiskelijoiden perehdytyksessä jakautui vastausten perusteella seuraaviin osa-alueisiin: opiskelijan huomiointi, käytännönjärjestelyt sekä luottamus ja tuki tarvittaessa. Osastonhoitajan toivotaan esittäytyvän opiskelijoille ja toivottavan heidät tervetulleiksi osastolle. Osastonhoitajaa arvostetaan ja hänen toivotaan huomioivan opiskelijat sekä kohtelevan heitä tulevina työntekijöinä.

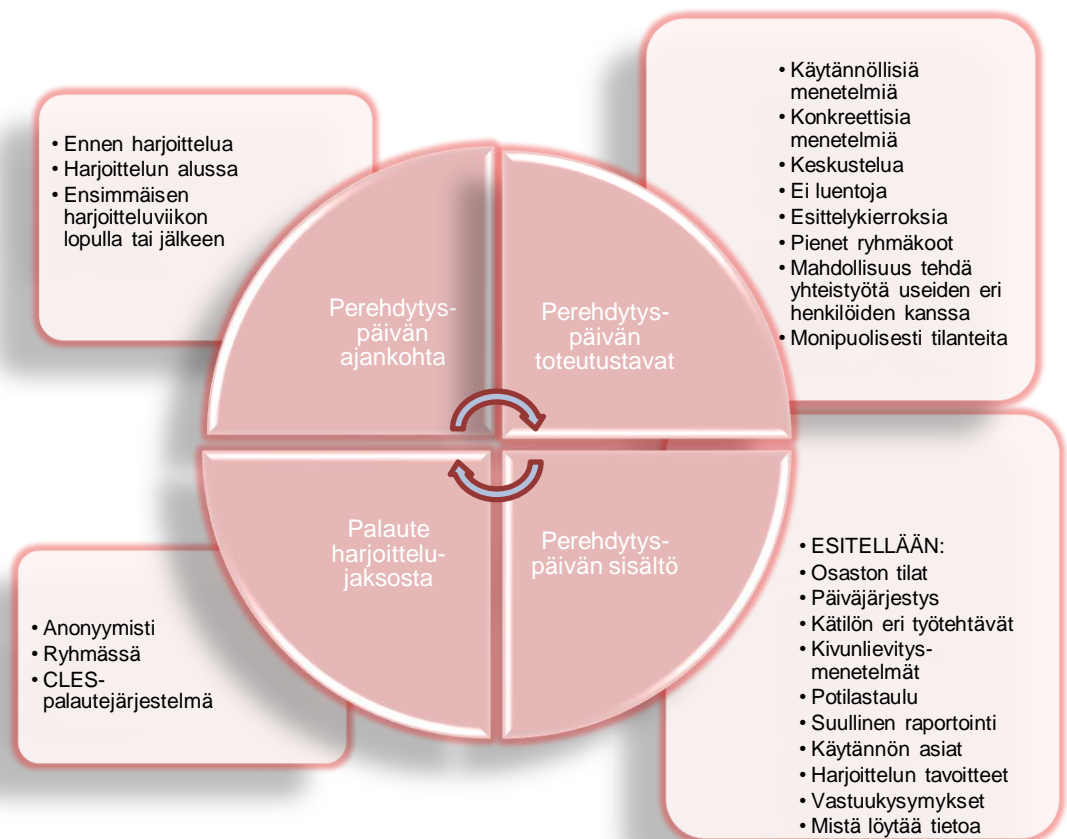
Osastonhoitajan toivotaan mahdollistavan hyvät käytännönjärjestelyt opiskelijoille harjoittelun ajaksi, esimerkiksi avaimet, kulkuluvat ja käyttäjätunnukset. Vaikka opiskelijat kokevat osastonhoitajan jäävän heille etäiseksi, häntä pidetään luotettavana ja opiskelijat kokevat voivansa kääntyä tarvittaessa osastonhoitajan puoleen erilaisissa ongelmatilanteissa. Yhtenä kehittämissuhteena tuli yhteistyön lisääminen osastonhoitajan kanssa. (Kuvio 15.)

Kuvio 15. Osastonhoitajan rooli ja merkitys opiskelijoiden perehdytyksessä.

8.1.4 Kätilöopiskelijoiden odotukset ja toiveet harjoittelujakson perehdytyspäivästä sekä harjoittelun palautteen antamisesta

Tutkimukseen vastanneiden mukaan opiskelijat toivovat perehdytyspäivän toteutusta voiksi käytännöllisiä ja konkreettisia menetelmiä, enemmän keskustelua ja esittelykierroksia kuin luento-tyylistä opetusta. Perehdytyspäivänä toivotaan tarjottavan monipuolisesti tilanteita ja mahdollisuutta tehdä yhteistyötä useiden eri henkilöiden kanssa. Ryhmäkokojen toivotaan olevan mahdollisimman pieniä, jotta perehdytyksestä hyötyy enemmän. (Kuvio 16.)

Kuvio 16. Kätilöopiskelijoiden odotukset ja toiveet perehdytyspäivästä sekä harjoittelun palautteen antamisesta.

Vastaajat toivoivat perehdytyspäivän sisällöksi pitkälti samaa sisältöä, kuin mitä kokivat sisältyvän kattavaan alkuperehdytykseen. Kattavan alkuperehdytyksen katsottiin lisäksi sisältävän yleisimpiin hoitotilanteisiin tutustumisen sekä työvuorojen suunnittelun, mutta näitä ei kuitenkaan toivottu perehdytyspäivän sisällöksi.

Kysyttäessä perehdytyksen ajankohtaa opiskelijat toivoivat varsinaisen perehdytyspäivän ajankohdan olevan ennen harjoittelua tai heti harjoittelujakson alussa, perehdytys toivottiin pidettävän myös vaihtoehtoisesti ensimmäisen harjoitteluviikon lopulla tai jälkeen. Ehdotuksena oli myöskin yksi samansisältöinen perehdytyspäivä, johon olisi useampia mahdollisuuksia osallistua. Opiskelijat haluavat antaa palautetta harjoittelujaksostaan anonymisti ja ryhmässä niin, että palautteen antajaa ei voi tunnistaa. CLES-palauttejärjestelmä on koettu toimivaksi. (Kuvio 16.)

9 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

9.1 Tulosten tarkastelua

Kirjallisuuskatsauksesta saadut tulokset tukevat tässä kyselyssä saatuja tuloksia. Tehdyssä tutkimuksessa korostui perehdytyksen ilmapiirin merkitys. Vastaajien mielestä tärkeintä on perehdytyksen hyvä ilmapiiri ja siihen vaikuttaa olennaisesti hyvä vastaanotto. Opiskelijat haluavat tuntea itsensä tervetulleiksi. Myös Romppasen (2011, 23–24) tutkimuksessa nousi esille hyvän yhteishengen ja avoimen ilmapiirin merkitys. Erosen (2010, 58–59) sekä Paloniemen (2013, 78) tutkimusten mukaan harjoittelupaikan ilmapiirillä on vaikutusta opiskelijan oppimiseen.

Myös aiempien tutkimusten perusteella opiskelijat kokevat onnistuneen harjoittelun edellytyksinä hyvän vastaanoton (Ahola ym. 2005, 169–175; Alhainen 2017, 53–53). Sekä Konttilan (2006) että Alhaisen (2017) tekemien tutkimusten perusteella opiskelijat haluavat tuntea, että he ovat tervetulleita (Alhainen 2017; Konttila 2006), aivan kuten tämänkin tutkimuksen vastaajat. Alhaisen (2017) tutkimuksessa vastaajat toivoivat yksimielisesti, että työharjoittelupaikka olisi opiskelijamyönteinen, sama toive oli myös tehdyn kyselyn vastaajilla.

Alhaisen (2017), Kumpulaisen (2017, 33, 69) ja Niemelän (2019, 34) tutkimuksissa opiskelijat toivovat selkeää ja suunnitelmallista perehdytystä. Tässä tutkimuksessa vastaajat toivoivat niin ikään perehdytykselle selkeää toteutusta. Kirjallisuuskatsauksen perusteella harjoittelun alussa perehdyttäminen ja perehtyminen on äärimmäisen tärkeää, koska siinä opiskelija tutustuu työyksikköön ja sen toimintakäytäntöihin sekä hoitoprosesseihin, ja siihen tulisi järjestää riittävästi aikaa (Opiskelijaohjauksen laatusuositukset 2017, 10). Alhaisen (2017) tutkimuksen perusteella opiskelijan perehdytys työharjoittelupaikan toimintoihin, hoitovälineisiin ja käytäntöihin koettiin tärkeäksi. Nämä kaikki seikat tulivat esille myös tehdyn kyselyn perusteella.

Tutkimukseen osallistuneet opiskelijat eivät halunneet luento-tyyppistä perehdytystä, toisin kuin Leppäsen (2019) tutkimuksessa, jossa erilaisten ammattilaisten perehdytyksen yhteydessä pitämät luennot koettiin hyviksi ja opettavaisiksi. Opiskelijat toivoivat perehdytyspäivään teoretiedon kertausta, mutta eivät halunneet luento-tyylistä opetusta. Tästä voidaan tehdä johtopäätös, että he toivoivat teoretiedon kertausta, mutta eivät

luento-opetuksena vaan jollain muulla tavalla. Vastauksista ei kuitenkaan selvinnyt millä tavalla teorian tieto toivottaisiin kerrattavan.

Kyselyyn vastanneista kukaan ei toivonut päiväkirjan ja reissuvihon käyttöä, vaikka niiden käyttö aikaisempien tutkimusten perusteella koettiin hyödyllisinä. (Leppänen 2019, 43–44, 81.) Sen sijaan opiskelijat toivovat saavansa käyttöönsä erilaisia muistilistoja tärkeistä asioista sekä esimerkiksi tarpeellisista puhelinnumeroista. Yllättävää oli, että opiskelijat eivät toivoneet perehdytykseen hyödynnettävän niin sanottuja uusia menetelmiä kuten simulaatio tai tietotekniikka, vaan toiveena oli käyttää käytännöllisiä ja konkreettisia menetelmiä, kuten keskustelu ja esittelykierrokset. Tämän perusteella perehdytyksessä kannattaa panostaa enemmän sen sisältöön, kuin erityisten menetelmien käyttöön.

Vaikka otos jäi vähäiseksi, antoi se silti mielenkiintoista ja hyödyllistä tietoa opiskelijoiden odotuksista ja toiveista harjoittelun perehdytyksen suhteen. Aiempien tutkimusten tapaan, tämänkin tutkimuksen perusteella perehdytyksen ilmapiirillä on iso merkitys opiskelijoille, samoin opiskelijavastaavan roolia pidettiin tärkeänä ja osastonhoitajan huomiota toivottiin. Ensimmäisen kyselyn tutkimustulokset ovat hyvin samansuuntaisia aikaisempien tutkimusten tulosten ja kirjallisuuden kanssa, niiltä osin, kuin ne ovat vertailukelpoisia. Vaikka otos jäikin pieneksi, niin tämän perusteella se on luotettava.

9.2 Tutkimuksellisen osuuden eettisyys ja luotettavuus

Tutkimus toteutettiin hyvää tieteellistä käytäntöä noudattaen. Tutkimustyön eettiset käytännöt huomioitiin projektin dokumentoinnissa, aineiston keräämisessä sekä hyödyntämisessä. Tutkimuksen teossa kunnioitettiin ihmisen itsemääräämisoikeutta. Tutkimusmenetelmien tulee olla eettisesti kestäviä (Vilkkä 2005, 29–30). Eettiset kysymykset liittyvät tutkimusprosessin kaikkiin vaiheisiin suunnittelusta raportointiin. Jokaisen tutkijan on tunnettava ja noudatettava tiettyjä tiedeyhteisön yhteisesti hyväksymiä hyvän tieteellisen käytännön tapoja. Toimintatapoina tulee olla rehellisyys, yleinen huolellisuus ja tarkkuus. Lisäksi muiden tutkijoiden työ ja saavutukset tulee huomioida asianmukaisilla lähdeviitteillä. (Jyväskylän yliopisto 2020.)

Kaikessa ihmiseen kohdistuvassa tutkimustyössä ja aineiston keräämisessä tulee ottaa huomioon anonyymiuden takaaminen, luottamuksellisuus ja aineiston asianmukainen

tallentaminen (Arene 2017, 7–8; Hirsjärvi ym. 2009, 27). Tutkimuksiin osallistuneiden henkilöiden henkilötietoja ei tuotu esille missään vaiheessa ja tutkimuksiin osallistuminen oli täysin vapaaehtoista. Tutkittaville kerrottiin vapaaehtoisuudesta saatekirjeissä (liite 1 ja liite 3). Kyselyyn vastaajille kerrottiin, että kerättävät tiedot ovat luottamuksellisia. Kyselyissä kerättiin taustatietoina vastaajien ikä ja opiskelun vaihe. Tässä kohtaa käytettiin harkintaa tulosten julkaisussa, ettei kukaan ole tunnistettavissa vastauksista. Aineiston keruussa huomioitiin tutkimukseen osallistuvien riittävä tiedottaminen. Saatekirjeissä (liite 1 ja liite 3) selvitettiin tutkimuksen tarkoitus, tavoite sekä tulosten raportointi. Saateksessa on annettava riittävästi tietoa tutkimuksesta, koska sen perusteella tutkittava päättää tutkimukseen osallistumisesta tai kieltäytymisestä (Vilkkä 2014, 65, 80).

Tutkimus pyrittiin suunnittelemaan, toteuttamaan ja raportoimaan kattavasti ja tieteellisten ohjeiden mukaisesti. Tutkija sitoutui toimimaan luottamuksellisesti ja on vaitiolovelvollinen ja salassapitovelvollinen aineistoon nähden. Tutkimusaineisto säilytettiin asianmukaisesti ja hävitettiin tutkimuksen valmistuttua. VSSHP:llä on oma tietosuojaseloste, joka täytettiin tutkimuksen yhteydessä. Tutkimuslupaa anottiin VSSHP:n käytänteiden mukaisesti.

Laadullisen tutkimuksen teossa luotettavuutta lisää kyselyjen testaaminen ennen varsinaista aineiston keruuta (Vilkkä 2015, 130). Molemmat kyselylomakkeet sekä saatekirjeet testattiin kolmella kättilöopiskelijalla, jotka eivät kuuluneet tutkimuksen kohderyhmään. Heidän palautteensa perusteella saatekirjeitä sekä kysymyksiä tarkennettiin. Kyselylomakkeet pyrittiin tekemään mahdollisimman selkeään muotoon ja mahdollisimman lyhyeksi, jotta opiskelijoilla olisi aikaa ja motivaatiota vastata niihin.

Testiryhmän ehdotuksia ensimmäisen kyselyn lyhentämisestä ja toivetta strukturoiduista kysymyksistä ei kuitenkaan huomioitu, ja se kostautui vähäisenä vastaajien määränä. Useat avoimet kysymykset (12 kpl) eivät houkuttaneet opiskelijoita vastaamaan kyselyyn. Pitkissä kyselyissä tiedetään vastausprosentin olevan lyhyitä kyselyitä matalampi (Vilkkä 2007, 62–63; Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2009, 86–88). Myös sähköisesti toteutetun kyselyn riskinä on, että vastausprosentti jää pieneksi (Vilkkä 2015, 95).

Kyselylomakkeiden tekoa ohjaavat teoreettinen viitekehys, tutkimusongelmat ja tarkoitus. On tärkeää, että kyselyn kysymykset ovat sellaisia, että niiden avulla saadaan ratkaisu haluttuun tutkimusongelmaan (Tuomi 2008, 150). Kysymysten tulee olla ymmärrettäviä ja selkeitä (Heikkilä 2014a, 49). Suurin virheiden aiheuttaja on yleensä kysymysten muoto (Vehkalahti 2014, 45). Osa kyselyn kysymyksistä eivät olleet riittävän selkeitä

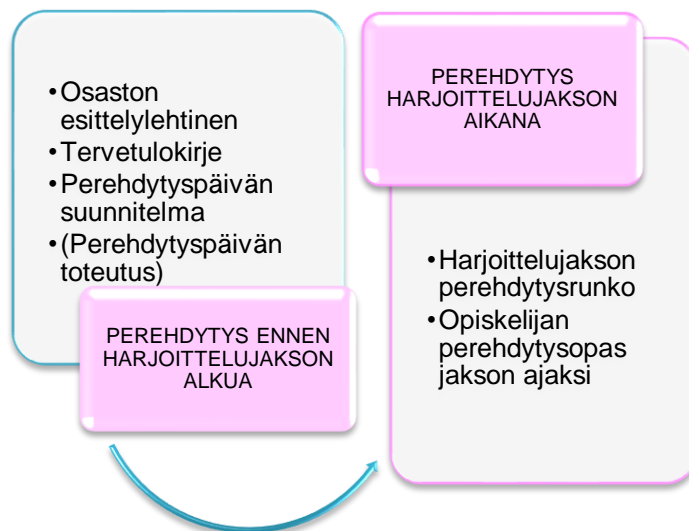
ja yksiselitteisiä, ja tästä syystä kysymykset tuottivat samansisältöisiä vastauksia. Käytetyt käsitteet eivät olleet täysin selkeitä vastaajille. Esimerkiksi kysymys alkuperähdityksen sisällöstä, perehdytyksen sisällöstä yleensä sekä perehdytyspäivän sisällöstä olivat käsitteinä samankaltaisia ja näin ollen myös vastaukset olivat osittain samansisältöisiä.

Laadullisen tutkimuksen teossa tulee huomioida puolueettomuuden näkökulma, etteivät tutkijan omat ajatukset vaikuta vastausten tulkintaan. Tutkimuksen luotettavuutta lisää, että tulosten tulkinnassa otetaan huomioon tutkijan ennakkokäsitykset. Luotettavuutta pyritään myös lisäämään sillä, että tutkija on varannut riittävästi aikaa tutkimuksen teolle ja tutkija raportoi kaikista tutkimuksen vaiheista. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 75, 126, 142.) Hyvässä tutkimusraportissa tutkija arvioi koko tutkimuksen luotettavuutta käytettävissä olevien tietojen perusteella (Heikkilä 2014b, 1–3). Laadullisen tutkimuksen luotettavuuteen vaikuttaa uskottavuus, tulkintojen oikeellisuus sekä tutkimustulosten siirrettävyys tilanteesta toisiin vastaaviin tilanteisiin (Eskola & Suoranta 1998, 212–213). Tulosten raportoinnissa kiinnitettiin erityistä huomiota tulosten oikeaan ilmaisuun (Hirsijärvi ym. 2010, 23–27).

Tutkimuksen vahvistuvuus on sitä, että tutkimuksessa tehdyt tulkinnat saavat tukea toisista vastaavia ilmiöitä tarkastelleista tutkimuksista (Eskola & Suoranta 1998, 212–213). Tehdyn kyselyn tutkimustulokset olivat hyvin samansuuntaisia aikaisempien tutkimusten tulosten ja kirjallisuuden kanssa niiltä osin, kuin ne ovat vertailukelpoisia. Vaikka otos jäikin pieneksi, niin tämän perusteella se on luotettava.

10 KEHITTÄMISTUOTOS ELI PEREHDYTYSOHJELMA

Kehittämisen prosessin tuotoksena tehty perehdytysohjelma koostuu kahdesta osasta. Perehdytysohjelman osat ovat: 1) perehdytys ennen harjoittelujakson alkua sekä 2) perehdytys harjoittelujakson aikana. Perehdytys ennen harjoittelua sisältää etukäteisvalmistelujen, osaston esittelylehdisten ja tervetulokirjeen lisäksi opiskelijoille järjestettävän perehdytyspäivän. Harjoittelujakson aikainen perehdytys puolestaan koostuu harjoittelujaksolle tehdystä perehdytysrungosta sekä opiskelijoiden perehdytysoppaasta, jota opiskelijat hyödyntävät koko harjoittelujaksonsa ajan. Opiskelijoille tehty perehdytysopas sisältää harjoittelun perehdytysrunгон sekä muuta perehdytysmateriaalia opiskelijan käyttöön jakson ajaksi. Suunniteltu perehdytyspäivän käytännön toteutus ei toteutunut tämän kehittämissuorituksen puitteissa. Kuviossa 17 on kuvattuna kehittämissuorituksen tuotos.

Kuvio 17. Kehittämissuorituksen tuotos eli perehdytysohjelma.

Opiskelijoille tehtiin oma perehdytysrunko, koska opiskelijoilla tulisi käyttää perehdytysrunkoa, johon on koottuna kaikkein tärkeimmät ja oleellimmat asiat (Ruoraniemi 2007, 3–7). Samoin sekä perehdytyspäivään että perehdytysoppaaseen koottiin opiskelijoille tärkeimmät asiat tiivistetysti. Perehdytysoppaan sisältö koottiin asioista, jotka tulivat esille opiskelijoille tehdyn kyselyn vastauksissa. Myös perehdytyspäivän sisältö ja toteutus suunniteltiin opiskelijoiden vastausten perusteella. Perehdytyspäivän toteutuskeinot, samoin kuin perehdytyspäivän sisältö koottiin opiskelijoiden toiveiden ja odotusten mukaisesti.

10.1 Perehdytyspäivä opiskelijoille

Kyselyyn vastanneiden mukaan hyvä käytännön harjoittelun perehdytys koostui seuraavista osa-alueista: 1) perehdytyksen ajankohdasta, 2) perehdytyksen sisällöstä, 3) perehdytyksen käytännön toteutuksesta sekä 4) perehdytyksen ilmapiiristä. Perehdytyspäivää suunniteltaessa pyrittiin kiinnittämään huomiota erityisesti juuri näihin osa-alueisiin.

Kyselyyn vastanneiden mielestä hyvä harjoittelun perehdytys on toteutukseltaan rauhallinen ja selkeä sekä sisällöltään kattava, mutta ei kuitenkaan liian yksityiskohtainen. Hyvään opiskelijaperehdytyksen toteutukseen kuuluu vastaajien mielestä myös se, että perehdytykseen on varattu riittävästi aikaa. Synnytysosaston perehdytysohjelmassa alku-perehdytykseen varattiin kokonainen päivä. Perehdytyspäivän sisältö on suunniteltu kattavaksi, mutta se ei kuitenkaan ole liian yksityiskohtainen. Perehdytyspäivän sisältö on rajattu, jotta valitut aiheet ja asiat ehditään käymään rauhassa läpi suunnitellun aikataulun puitteissa. Tästä syystä esimerkiksi opiskelijoiden toivomaa teoretiedon kertausta ei pystytty sisällyttämään suunniteltuun perehdytyspäivään.

Perehdytyspäivän käytännön toteutus tapahtuu kyselyyn vastanneiden opiskelijoiden toiveiden mukaisesti, käytännöllisin ja konkreettisin menetelmin. Perehdytyspäivä toteutetaan esittelemällä osastoa ja sen toimintaa sekä keskustelemalla asioista. Perehdytyspäivän aikana opiskelijoita kannustetaan keskusteluun muulloinkin, kuin sille varattuina aikoina. Opiskelijoiden toiveiden mukaisesti perehdytyspäivään ei ole haluttu sisällyttää yhtään luento-tyylistä opetusta.

Perehdytyspäivän järjestelyissä kiinnitetään erityisesti huomiota siihen, että opiskelijat kokevat itsensä tervetulleiksi, sillä kyselyyn vastanneiden mielestä tärkeintä oli perehdytyksen hyvä ilmapiiri. Opiskelijat toivovat opiskelijamyönteistä kohtelua ja siihen vaikuttaa olennaisesti hyvä vastaanotto. Kyselyyn vastaajat pitivät erityisen tärkeänä perehdytyksen ilmapiiriä, sillä se madaltaa kynnystä kysyä ja pyytää apua. Opiskelijat toivovat, että perehdytyksessä vallitsee rauhallinen ja positiivinen ilmapiiri sekä hyvä yhteishenki. Lisäksi opiskelijat toivovat, että opiskelijaohjaukseen panostetaan.

Perehdytyspäivän ajankohdaksi valittiin ennen harjoittelun alkua toteutettava perehdytyspäivä. Sen katsottiin käytännön syistä soveltuvan parhaiten synnytysosaston tarpeisiin ja mahdollistavan opiskelijoille sisällöltään mahdollisimman laajan ja yhdenmukaisen perehdytyksen. Ennen harjoittelua toteutettavalla perehdytyksellä saadaan parhaiten

koottua opiskelijat ryhmäksi, jonka perehdyttämiseen on mahdollisuus panostaa yksittäisiä opiskelijoita enemmän.

Opiskelijoille lähetetään sähköpostitse kutsu perehdytyspäivään. Kutsu sisältää perehdytyspäivän ohjelman ja aikataulun sekä ohjeet saapumisesta perehdytyspäivään. Perehdytyspäivään kutsutaan kaikki saman lukukauden aikana Tyksin synnytytosastolle käytännön harjoitteluun tulevat Turun ammattikorkeakoulun kättilöopiskelijat. Suurin osa Tyksin synnytytosastolla käytännön harjoittelussa olevista kättilöopiskelijoista on Turun ammattikorkeakoulun opiskelijoita. Järjestelystä on sovittu Turun ammattikorkeakoulun kättilötyön opettajien kanssa ja perehdytyspäivä luetaan harjoittelupäiväksi silloinkin, kun se on erillään harjoittelujaksosta. Muiden ammattikorkeakoulujen kättilöopiskelijoille voisi myös tarjota mahdollisuutta osallistua opiskelijoille järjestettäviin perehdytyspäiviin, mikäli he niin toivovat ja mikäli heillä on käytännössä mahdollisuus osallistua tähän.

Perehdytyspäivän toteutusta suunniteltaessa on pohdittu, joutuvatko opiskelijat eriarvoiseen asemaan, kun osalla käytännön harjoittelu alkaa heti perehdytyspäivän jälkeen ja toisilla voi harjoittelun alkuun olla jopa kuukausia. Toisaalta, jos saman lukukauden aikana harjoitteluun on tulossa suuri määrä Turun amk:n opiskelijoita, voisi perehdytyspäivän toteuttaa kaksi kertaa saman lukukauden aikana. Tuolloin toteutuisi myös opiskelijoiden toive siitä, että perehdytettävä ryhmäkoko ei olisi kovin suuri. Tällöin kaikilla olisi myös paremmat mahdollisuudet osallistua keskusteluun ja se olisi pienemmässä ryhmässä luontevampaa.

Perehdytyspäivän sisältö koostuu opiskelijoiden odotusten ja toiveiden mukaisesti seuraavista osa-alueista: 1) osaston toiminnan esittely, 2) osaston tilojen esittely, 3) henkilökunnan esittely, 4) osaston yleisimpiin hoitotoimenpiteisiin tutustuminen sekä 5) käytännön asioihin tutustuminen.

Perehdytyspäivän alkaessa opiskelijat ohjataan kerääntymään synnytytosaston aulaan, josta opiskelijavastaava hakee heidät. Perehdytyspäivä alkaa aamukahvilla ja osastonhoitajan puheenvuorolla. Osastonhoitajan puheenvuoro sisällytettiin perehdytyspäivään, koska kyselyyn vastanneet opiskelijat toivoivat osastonhoitajan olevan tekemisissä opiskelijoiden kanssa. Myös aiemmissa tutkimuksissa opiskelijat toivoivat osastonhoitajan osallistuvan opiskelijoiden vastaanottoon ja kokivat sen arvostuksen osoituksena (Jokinen ym. 2008, 34; Jokelainen 2013, 56). Opiskelijat toivoivat, että osastonhoitaja suh-

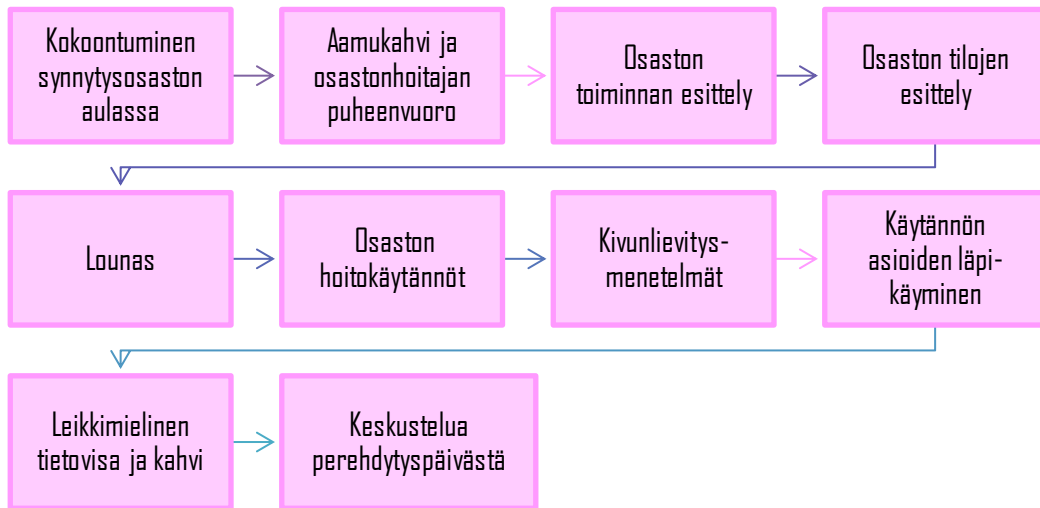
tautuu heihin tulevina työntekijöinä, ja tämän vuoksi synnytysosaston osastonhoitaja haluaa kertoa heille vallitsevasta rekrytointikäytännöstä ja työtilanteesta, kuten myös toivottaa opiskelijat tervetulleiksi synnytysosastolle.

Osastonhoitajan puheenvuoron jälkeen esitellään osaston toimintaa. Osaston toiminnan esittely pitää sisällään synnytysten ja sektioiden määrät, potilasmateriaalin ja osaston toiminta-ajatuksen esittelyn sekä kättilön eri työtehtävien esittelyn. Seuraavaksi tapahtuvan osaston tilojen esittelyn yhteydessä tutustutaan synnyttäjän hoitopolkuun siten, että esittelykierron etenee siinä järjestyksessä kuin synnyttäjä osastolla etenee eli edetään ulko-ovelta ilmoittautumisen kautta synnytysvastaanotolle ja siitä edelleen synnytysosastolle. Tiloja esiteltäessä kerrotaan lyhyesti myös tiloissa tapahtuvista toiminnoista ja opiskelijoille annetaan mahdollisuus esittää kysymyksiä. Esittelykierron aikana esitellään opiskelijoiden toiveen mukaisesti myös osaston henkilökuntaa, siltä osin kuin henkilökunta on paikalla. Erityisesti lähiohjaajiksi valikoituneet kättilöt esitellään tuleville ohjattavilleen. Synnytysosaston seinällä on henkilökunnan valokuvagalleria, josta opiskelijat voivat etsiä lähiohjaajiensa kuvat, mikäli he eivät ole työvuorossa.

Esittelykierron jälkeen pidetään lounastauko, jonka jälkeen tutustutaan osaston yleisimpiin hoitotoimenpiteisiin. Osaston yleisimpiin hoitotoimenpiteisiin tutustuminen sisältää osaston hoitokäytäntöjen sekä eri kivunlievitysmenetelmien esittelyn. Tähän osuuteen sisältyy muun muassa säännöllisen synnytyksen hoito, imukuppisynnytyksen hoito sekä sektiotilaan hoitopolun läpikäyminen. Tämän osuuden jälkeen käydään läpi harjoittelujakson käytännön asioita, kuten työvuorojen suunnittelu, jaetaan kulkuluvat, huolehditaan, että jokaisen atk-tunnukset on aktivoitu ja toimintakunnossa sekä informoidaan tarvittavista puhelinnumeroista. Lisäksi opiskelijoita opastetaan kättilötyökirjan täytössä synnytysten ja synnytysosaston osalta.

Opiskelijat toivovat alkuperähdytyksen sisältävän harjoittelun tavoitteisiin tutustumisen sekä keskustelun vastuukysymyksistä, eli mitä opiskelijat saavat ja vastaavasti eivät saa itsenäisesti tehdä. Tärkeänä pidettiin myös opastusta siitä, mistä löytää tietoa tarvittaessa, esimerkiksi hoito-ohjeet. Nämä kaikki haluttiin sisällyttää perehdytyspäivään. Opiskelijat toivoivat alkuperähdytyksen sisältävän laajasti käytännön asioita, joten perehdytyspäivään haluttiin varata riittävästi aikaa näiden asioiden läpikäymiseen.

Koska perehdytyspäivä on iso kokonaisuus uusia asioita ja uutta informaatiota, haluttiin perehdytyspäivän loppuun iltapäiväkahvin yhteyteen, järjestää opiskelijoille kevennyksenä leikkimielinen tietovisa sekä päivän päätteeksi antaa vielä opiskelijoille mahdollisuus keskustella perehdytyspäivästä. Päivän lopuksi opiskelijoilta pyydetään lisäksi kirjallista palautetta perehdytyspäivästä erillisellä palautekaavakkeella. Perehdytyspäivän kulku on kuvattu kuviossa 18.

Kuvio 18. Perehdytyspäivän sisältö ja toteutus.

10.2 Perehdytysrunko ja perehdytysmateriaali opiskelijoille

Opiskelijoiden perehdytysmateriaali koottiin yhteen vihkoon, joka jaettiin perehdytyksen keskeisiin aihealueisiin. Aihealueet valittiin kohderyhmän tutkimusvastausten sekä aiemman tutkimustiedon perusteella. Materiaalin rakenne muotoiltiin perehdytysprosessin vaiheiden mukaan. Prosessinmukaisen rakenteen tarkoitus on toimia loogisena polkuna etenemiselle, joka tukee prosessin kokonaisuuden hahmottamista ja luo yhteyden käytännön työhön. Materiaali jaettiin seuraaviin aihealueisiin ja kappaleisiin: 1) harjoittelun perehdytysrunko, 2) osaston fyysiset tilat ja käytännöt, 3) osaston hoitokäytännöt ja kivunlievitysmenetelmät, 4) sektiopotilaan hoitopolku, 5) epäsäännölliset synnytykset ja korkean riskin synnyttäjät sekä 6) käytännön ohjeet opiskelijoille. Oppaan loppuun laitettiin tilaa muistiinpanoille, lista tärkeistä puhelinnumeroista sekä kyselylomake perehdytyspäivän palautteen keräämistä varten.

Perehdytysopas (liite 6) tiivistettiin 28:an sivuun. Perehdytysoppaan alussa on esitetty perehdytysmateriaalin tarkoitus ja tavoite, osaamistavoitteet ja perehdytys suunnitelman

sisältö. Perehdytysrunko on esitetty materiaalissa ensimmäisenä ja se on jaoteltu viikkokohtaisesti. Opiskelijoiden perehdytysprosessin on suunniteltu kestävän kolmesta viiteen viikkoa. Perehdytysprosessin aikataulu perustuu kättilöopiskelijan keskimääräiseen harjoittelun keston. Koska harjoittelun kestoissa on paljon vaihtelua, on esitetty perehdytysprosessin aikataulu suuntaa antava. Perehdytys jatkuu kolmesta viiteen viikkoa, jonka aikana perehdytysoppaaseen merkityt osa-alueet käydään läpi kokonaisuudessaan.

Ensimmäisellä viikolla opiskelijat tutustuvat työyhteisöön ja toimipisteen toimintatapoihin sekä seuraavat ohjaajiensa työskentelyä ja työskentelevät yhdessä ohjaajiensa kanssa. Toisen viikon aikana opiskelija perehtyy yksikön toimintaan ja siellä toteutettavaan hoitoon, johon hän itsekkin osallistuu. Ensimmäisen ja toisen viikon aikana opiskelija perehtyy osaston toimintaan ja hoitokäytäntöihin sekä osallistuu synnyttävän perheen hoitotyöhön. Kolmannella ja neljännellä viikolla opiskelija keskittyy kättilön toimintaan, raportointiin ja kirjaamiseen, sekä perehtyy myös sektiopotilaan hoitoprosessiin. Viidennestä viikosta lähtien opiskelija syventää oppimaansa toteuttaessaan potilashoitoa sekä tutustuu korkean riskin potilaiden hoitoon.

Jos opiskelija on saanut tarvittavat 40 synnytystä täyteen tai hänellä ei ole omaa synnyttäjää hoidettavanaan, on hänellä mahdollisuus tutustua ja perehtyä vastasyntyneen hoitoon ja lastenhoitajavuorossa olevan kättilön toimenkuvaan ja työtehtäviin sekä tutustua, ja perehtyä synnytysvastaanoton toimintaan osallistumalla vastaanotolla tehtävään hoitotyöhön.

Synnytysosastolla on ollut jo pitkään käytössä opiskelijoiden niin kutsuttu reissuvihko ja sen käyttöä halutaan jatkaa. Reissuvihko on osa oppimisprosessia ja sen lähtökohtana on opiskelijan itsereflektointi. Reissuvihko otetaan käyttöön 10. synnytyksen jälkeen ja opiskelijoiden perehdytysoppaaseen sisällytettiin ohjeet reissuvihon käytöstä. Synnytysosastolla reissuvihon käyttö on koettu hyödyllisenä ja myös aikaisempien tutkimusten perusteella reissuvihon käyttö koettiin hyvänä (Leppänen 2019, 81), vaikka tämän opinäytetyön yhteydessä tehdyssä kyselyssä opiskelijat eivät sitä ottaneetkaan esille.

Perehdytysopas sisältää perehdytysrunгон sekä osaston toiminnan ja hoitotyön esitteen lisäksi tietoa harjoittelun arviointiprosessista ja ohjeita opiskelijan itsearviointiin. Lisäksi oppaaseen sisältyy kattavasti käytännön informaatiota, muun muassa potilastur-

vallisuusinfo, ohjeet työvuorojen suunnitteluun, tietoa opiskelijan oikeuksista ja velvollisuuksista harjoittelujaksolla sekä muita ohjeita käytännön harjoitteluun. Oppaaseen sisällytettiin lisäksi erilaisia muistilistoja tärkeistä asioista sekä kooste tarpeellisista puhe- llinnumeroista, sillä kyselyyn vastanneet opiskelijat kokivat erilaiset muistilistat hyödyllisiksi ja toivoivat saavansa sellaisia käyttöönsä. Viimeiseksi oppaaseen liitettiin perehdytyspäivää koskeva palautekaavake.

10.3 Toiminnan muutokset perehdytysohjelman toteutuksessa

Osaston uusittu esittelylehtinen ja tervetulokirje lähetetään opiskelijoille samoin kuin aiemminkin. Esittelylehtinen lähtee automaattisesti varausjärjestelmän kirjerobotin lähettämänä kaksi viikkoa ennen harjoittelujakson alkua. Samaan ajankohtaan opiskelijavastaava lähettää sähköisen tervetulokirjeen opiskelijoille. Uutena järjestelynä kaikille opiskelijoille pidetään yhteinen perehdytyspäivä. Opiskelijavastaava lähettää sähköisesti kutsukirjeen kaikille perehdytyspäivään osallistuville. Kirjeessä informoidaan perehdytyspäivän ohjelmasta ja aikataulusta.

Perehdytyspäivän yhteydessä opiskelijat saavat oman henkilökohtaisen perehdytysoppaan, jota he hyödyntävät harjoittelujaksonsa aikana. Opiskelijoille suunniteltiin perehdytysrunko harjoittelun etenemiselle. Perehdytysrunko liitettiin osaksi perehdytysopasta. Uutena toimintamuotona opiskelijoilta pyydetään erikseen palautetta perehdytyspäivästä erillisellä palautekaavakkeella. Toiminnan muutokset opiskelijoiden perehdytysohjelman toteutuksessa on kuvattuna kuviossa 19.

Toiminnan muutokset perehdytysohjelman toteutuksessa	
Vanha toimintamalli	Uusi toimintamalli
Osaston esittelylehtinen lähetetään opiskelijoille automaattisesti ohjelmoituna	Osaston uusittu esittelylehtinen lähetetään opiskelijoille automaattisesti ohjelmoituna
Tervetulokirje lähetetään opiskelijoille sähköisesti	Uusittu tervetulokirje lähetetään opiskelijoille sähköisesti
	Kutsukirje perehdytyspäivään lähetetään opiskelijoille sähköisesti
Lähiohjaaja vastaanottaa ja perehdyttää opiskelijan potilastyön ohella	Kaikille opiskelijoille yhteinen, erillinen perehdytyspäivä, johon opiskelijavastaava vastaanottaa ja perehdyttää
Yksi yhteinen perehdytyskansio kaikkien luettavissa kansliassa	Henkilökohtainen perehdytysopas opiskelijan omaan käyttöön
Harjoittelu edennyt omalla painollaan	Perehdytysrunko harjoittelun etenemiselle
	Palaute perehdytyksestä

Kuvio 19. Toiminnan muutokset perehdytysprosessin vaiheisiin.

11 KEHITTÄMISPROJEKTIN ARVIOINTI

11.1 Kehittämiprojektin eettisyys ja luotettavuus

Kehittämiprosessi on monivaiheinen ketju, joka noudattaa tiettyjä yleisiä periaatteita (Hirsjärvi ym. 2010, 15, 24). Kehittämiprojektin tekemisessä voidaan soveltaa samoja vaatimuksia, kuin hyvän tieteellisen tutkimuksen käytännössä. Projektin tekijältä vaaditaan hyvän tieteellisen tutkimuksen käytännön noudattamista, jotta varmistutaan projektin luotettavuudesta ja tulosten uskottavuudesta. (Hirsjärvi ym. 2009, 261.) Tässä kehittämissuorituksissa noudatettiin kehittämissuorituksen yleisiä periaatteita sekä hyvän tieteellisen tutkimuksen käytäntöä.

Työelämälähtöisessä kehittämissuorituksessa sekä tieteen tekemisen että organisaation eettiset säännöt painottuvat yhtä aikaa. Kehittämissuoritusta tehtäessä tulee työskennellä korkealla moraalilla sekä toimia rehellisesti, huolellisesti ja avoimesti, yhteistyössä kohdeorganisaation kanssa, noudattaen ja kunnioittaen organisaation arvoja ja toimintatapoja. (Arene 2017, 7–8.) Tässä kehittämissuorituksessa toimittiin tieteellisen toiminnan ja tutkimuksen sääntöjen mukaisesti, noudattaen huolellisuutta, tarkkuutta, kriittisyyttä, rehellisyyttä ja avoimuutta. Lisäksi kehittämissuorituksen teossa huomioitiin eettisyys. Kehittämissuorituksen eettisinä lähtökohtina toimivat Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin arvot. Kehittämissuoritus toteutettiin noudattamalla salassapitovelvollisuutta sekä kunnioittamalla kohdeorganisaation arvoja.

Projektin luotettavuutta tukee raportointi, josta ilmenee tarkasti mitä projektissa on tehty (Hirsjärvi ym. 2009, 261). Tämän projektin etenemisestä, dokumentoinnista ja luotettavuudesta vastasi projektipäällikkö. Projektipäällikön tekemästä loppuraportista käy ilmi, miten projekti on edennyt ja mitä sillä on saavutettu. Luotettavan kehittämissuorituksen ja perehdytyskokonaisuuden laatua ja vaikuttavuutta arvioitiin kriittisesti koko kehittämissuorituksen ajan.

Kehittämissuoritus pyrkii vastaamaan aiemmin tunnistettuun tarpeeseen johdonmukaisesti ja eettisten standardien mukaisesti. Tavoitteena oli saada kehittämissuorituksen tulokset palvelemaan mahdollisimman hyvin asetettuja tavoitteita ja käytännön toimintaa. Tuotoksen käyttökelpoisuus on yksi kehittämissuorituksen luotettavuuden kriteeri (Ojasalo ym. 2018, 46–48). Kehittämissuoritus toteutui yhteisymmärryksessä ohjaus- ja projektiyhteyden, työelämämentorin ja Turun ammattikorkeakoulun edustajan kanssa.

Kehittämiprojektin tekemisessä kiinnitettiin erityistä huomiota lähdekriittisyyteen, sillä olennaista on lähteiden laatu ja soveltuvuus (Vilkkä & Airaksinen 2003, 76). Projektissa käytettävän tutkimustiedon tulee olla laadukasta (Ojasalo ym. 2018, 48–50). Tiedonhakuprosessi on kuvattu raportissa. Kehittämiprojektissa noudatettiin tekijänoikeuslakia ja lähdeviitteet kirjattiin tarkasti. Projektin työskentelymenetelmät valittiin siten, että ne soveltuivat projektin luonteeseen ja vastaavat projektin tavoitteita. Projektin laadun arviointia tehtiin läpi projektin.

11.2 Kehittämiprojektin merkityksen tarkastelu

Kehittämiprojektin tarkastelu tehdään, kun projekti on valmis. Kehittämiprojektia voidaan arvioida erilaisista näkökulmista ja projektin tuotoksien vaikutuksien arviointi on yksi yleisimmistä loppuarvioinnin kohteista (Lukkari 2004, 9). Tässä kappaleessa tarkastellaan kehittämiprojektin merkitystä. Projekti oli merkityksellinen Tyksin synnytysosaston opiskelijaperehdytyksen laadun kehittämiseksi. Tämän kehittämiprojektin tuloksista hyötyvät erityisesti opiskelijat, saadessaan jatkossa tasalaatuista, suunnitelmallista ja perusteellista käytännön harjoittelun perehdytystä.

Kehittämiprojektista hyötyy opiskelijoiden lisäksi myös synnytysosaston henkilökunta, saadessaan osaston käyttöön perehdytysohjelman, joka kattaa koko opiskelijoiden harjoittelujakson. Perehdytyskäytäntöä uudistamalla, paitsi helpotetaan perehdytyksen käytännön toteutusta, myös parannetaan ja tehostetaan perehdytyksen laatua. Opiskelijaperehdytyksen kehittämisestä hyötyvät parhaimmillaan myös potilaat, sillä hyvin toteutettu opiskelijaperehdytys edistää opiskelijoiden oppimista ja tämän myötä viimekädessä parantaa potilasturvallisuutta.

Projekti oli merkityksellinen myös projektipäällikölle, joka sai arvokasta kokemusta projektityöstä sekä sen johtamisesta. Projektipäällikölle muodostui kokonaiskuva projektinhallinnasta ja kehittämisprosessin kulusta. Kokemus vahvisti projektipäällikön ymmärrystä erityisesti siitä, miten asiantuntija pystyy hyödyntämään osaamistaan kehittämisessä. Kehittämishankkeen loppuun vieminen vaatii asian hyvää teoreettista tunteesta, suunnitelmallisuutta, pitkäjänteisyyttä ja päättäväisyyttä.

11.3 Projektin toteutus ja projektiorganisaation toiminta

Projektin aikataulussa pysyttiin pääpiirteittäin hyvin. Tutkimuskyselyn toteutus viivästyi suunnitellusta, koska projektipäällikkö ei ollut varautunut tutkimuslupahakemuksen pitkään käsittelyaikaan. Viivästyksestä johtuen kysely toteutui kuukautta suunniteltua myöhemmin. Etukäteisvalmisteluista huolimatta opiskelijoita ei saatu vastaamaan kyselyyn. Syynä tähän olivat todennäköisesti kyselyn myöhästynyt ajankohta ja muuttunut käytännön toteutus sekä pitkä avokysymyksiä sisältävä kyselylomake.

Projektipäällikkö ei osannut hyödyntää projektiryhmää optimaalisella tavalla. Projektipäällikkö hyödynsi projektiryhmän jäseniä yksitellen, mutta ei osannut hyödyntää projektiryhmää kokonaisuudessaan projektin aikana. Projektiryhmää olisi pitänyt ehdottomasti hyödyntää paremmin ja projektiryhmää olisi kannattanut osallistaa projektin eri vaiheissa, toteutunutta enemmän. Projektipäällikön olisi myös pitänyt tehostaa tiedottamista, sillä tiedottaminen on yksi projektipäällikön tärkeimmistä tehtävistä.

Tärkeä osa menestyksellistä kehittämisprojektia on onnistunut implementointi, jossa projektin tuotokset otetaan käyttöön ja niitä hyödynnetään projektin tavoitteiden mukaisesti (Mäntyneva 2016, 144). Uuden opiskelijaperehdytyksen toimintamallin juurruttaminen ei toteutunut tämän kehittämisprojektin puitteissa, koska perehdytyspäivää ei pystytty koronapandemian vuoksi toteuttamaan. Uudesta perehdytysohjelmasta pitää tiedottaa riittävän hyvin osaston kättilöitä, jotta jatkossa perehdytys käytännössä toteutuisi perehdytysohjelman mukaisesti ja se juurtuisi käyttöön. Jatkossa ohjaajien tukena toimii perehdytysohjelmasta laadittu kirjallinen ohjeistus sekä osaston uusittu perehdytysmateriaali. Tulosten levittäminen ja tuotoksen juurruttaminen osaksi työyhteisöjen toimintaa voi kestää pitkänkin aikaa (Salonen ym. 2017, 66, 70).

Huolellisesti suunnitellun käyttöönoton myötä toimintamallista muodostuu organisaatiossa yleinen toimintatapa (Österberg 2014, 118). Opiskelijoiden perehdytyskokonaisuuden ja kehittämisprojektissa tuotettujen tuotoksien implementointia suunniteltiin alustavasti jo kehittämisprojektin suunnitteluvaiheessa ja jatkettiin kehittämisprojektin päätösvaiheeseen asti. Implementointia edistäviä tekijöitä olivat työelämälähtöinen ja todellinen toimeksiantajan tarve, vuorovaikutteinen kommunikointi projektiorganisaation kanssa ja projektin eri vaiheiden arviointi ja dokumentointi. Kehittämisprojekti on onnistuneesti suoritettu, kun sille asetetut tavoitteet ja tulokset on saavutettu ja loppuraportti on kirjoitettu (Salonen ym. 2017, 66).

11.4 Kehittämisehdotukset

Kehittämisprojektin puitteissa suunniteltua perehdytyspäivän ohjelmaa on mahdollista soveltaa myös muiden osastojen käyttöön. Tuloksia ja tuotoksia voidaan lisäksi mukailleen hyödyntää erilaisissa toimintaympäristöissä ja kehittämistoiminnoissa. Käytännön harjoittelun perehdytys kuuluu terveydenhuoltoalalla usean ammattiryhmän toimenkuvaan, ja näin ollen perehdytystä koskevaa tietoa ja kehittämisprojektissa tuotettuja tuotoksia voidaan hyödyntää opiskelijaperehdytyksen kehittämiseen erilaisten kohderyhmien tarpeen mukaisesti.

Kehittämisprojektin puitteissa ei pystytty toteuttamaan suunniteltua perehdytyspäivää eikä myöskään näin ollen perehdytyspäivää koskevaa kyselyä. Jatkotutkimusehdotuksena onkin, että uuden perehdytysohjelman käyttöönoton jälkeen tutkittaisiin perehdytysohjelman toimivuutta. Uuden tutkimuksen pohjalta perehdytysohjelmaa voisi kehittää edelleen toimivammaksi. Kehittämisehdotuksena olisi myös uusien opetusmuotojen, kuten simulaation ja verkko-ohjelmien hyödyntäminen opiskelijoiden perehdytyksessä. Esimerkiksi simulaatioharjoittelu on koettu tehokkaaksi oppimismuodoksi perehdytysohjelmissa (Edwards ym. 2015, 1254–1258; Jones ym. 2017, 64–69; Maryniak ym. 2018, 12–15).

Opinnäytetöitä opiskelijoiden käytännön harjoittelun perehdytyksestä on tehty paljon, mutta tieteellistä tutkimusta sen sijaan löytyy aiheesta vain vähän. Tämä olisikin mielenkiintoinen ja tarpeellinen aihe esimerkiksi väitöskirjaan. Mikäli opiskelijoiden käytännön harjoitteluun ja ohjaukseen halutaan panostaa, vaatii se myös opiskelijoiden perehdytyksen laadun jatkuvaa kehittämistä ja uusien haasteiden tunnistamista, ja tämän tueksi tarvitaan ajankohtaista näyttöön perustuvaa tietoa.

LÄHTEET

Ahola, S., Kivelä, S. & Nieminen, M. 2005. Tekemällä oppii. Työssä oppimisen käytäntöjä ammattikorkeakouluissa. Turku. Koulutussosiologian tutkimuskeskuksen raportti 65. Koulutussosiologian tutkimuskeskus, RUSE. Turun yliopisto.

Alhainen, S. 2017. Sairaanhoidajaopiskelijoiden perehdytysmallin kehittäminen Opinnäytetyö (YAMK). Terveys- ja sosiaaliala. Sosiaali- ja terveysalan kehittäminen ja johtaminen. Seinäjoen ammattikorkeakoulu. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/124960/Susanna_Alhainen.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Ammattikorkeakoululaki 932/2014. <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20140932>

Anttila, P. 2001. Se on Projekti - vai onko? Kulttuurialan tuotanto- ja palveluprojektien hallinta. Artefakta 10. Hamina: Akatiimi.

Arene 2017. Ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden eettiset suositukset. <https://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/Ammattikorkeakoulujen%20opinn%C3%A4ytet%C3%B6iden%20eettiset%20suositukset.pdf>

Asetus ammattikorkeakouluista 1129/2014. <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141129#Pidp3815760>

Edwards, D., Hawker, C., Carries, J. & Rees, C. 2015. A systematic review of the effectiveness of strategies and interventions to improve the transition from student to newly qualified nurse. International Journal of Nursing Studies. Volume 52, Issue 7, July 2015, Pages 1254–1268. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0020748915000693?via%3Dihub>

Eronen, K. 2010. Hoidon ja huolenpidon työssäoppimisen ohjaus – lähihoitajaopiskelijoiden näkökulma. Itä-Suomen yliopisto. Hoitotieteen laitos. Pro gradu -tutkielma.

Eskola, J. & Suoranta, J. 1998. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Tampere: Vastapaino.

ETENE 2010. Sosiaali- ja terveysministeriö. Synnytyksessä toteutettavan hyvän hoidon eettiset perusteet. https://asiakas.kotisivukone.com/files/suomenkatiloliitto.kotisivukone.com/tiedostot/hyva_synnytys_250310.pdf

EU direktiivi 80/155/ETY. Euroopan unionin ammattipätevyysdirektiivi 80/155/ETY, 27 artikla. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/ALL/?uri=CELEX%3A32001L0019>

EU direktiivi 2013/55/EU. Euroopan unionin ammattipätevyysdirektiivi 2013/55/EU. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32013L0055>

Flinkman, M. 2014. Young registered nurses' intent to leave the profession in Finland – A mixed-method study. Hoitotieteellinen tiedekunta. Turun Yliopisto. Turku 2014. <https://www.utu-pub.fi/bitstream/handle/10024/95711/AnnalesD1107Flinkman.pdf?sequence=2&isAllowed=y>

Flott, E. & Linden, L. 2015. The clinical learning environment in nursing education: a concept analysis. Journal of Advanced Nursing. 72, 501–513.

Glynn, P. & Silva, S. 2013. Journal of Emergency nursing. Vol. 39 Issue 2, 173–178.

Goss, C. 2015. Systematic Review Building a Preceptor Support System. Nurses in Professional Development. Vol 31(1), Jan/Feb 2015, E7-E14.

Haapa, T., Eckardt, M., Koota, E., Kukkonen, P., Pohjamies-Molander, N. & Ruuskanen, S. 2014. Opiskelijaohjauksen käsikirja. HUS. Helsinki: Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri.

Heikkilä, T. 2014a. Tilastollinen tutkimus. 9. painos. Helsinki: Edita.

Heikkilä, T. 2014b. Tutkimuksen luotettavuuden arviointi. <http://www.tilastollinentutkimus.fi/7.RA-PORTOINTI/TutkimuksenLuotettavuus.pdf>

Heinonen, N. 2004. Terveysalan koulutuksen työssä oppiminen ja ohjattu harjoittelu. Sosiaali- ja terveysministeriö. <https://docplayer.fi/14957295-Terveysalan-koulutuksen-tyossaoppiminen-ja-ohjattu-harjoittelu.html>

Heiskanen, M., Huovinen, A., Taam-Ukkonen, M. & Aura, S. 2016. ValOpe – valtakunnallista otetta opiskelijaohjaukseen. PRO terveys 4/2016.

Hietämäki, M. 2013. Elämänvaihelähtöinen henkilöstövoimavarojen johtaminen. Tutkimus lääkäreiden ja sairaanhoitajien työ- ja organisaatiositoutumisesta. Akateeminen väitöskirja. Itä-Suomen yliopisto. Yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunta. Kuopio.

Hirsjärvi S., Remes P. & Sajavaara P. 2009. Tutki ja kirjoita.15., uudistettu painos. Helsinki: Tammi.

Hirsjärvi, S, Remes, P. & Sajavaara, P. 2010. Tutki ja kirjoita. Helsinki. Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Hujanen T., Taam-Ukkonen M., Teuvo S., Koota E., Sivonen P., Tarr T., Laatikainen K., Kylmälä A. & Ikonen T. 2012. Opiskelijaperehdytyksen kehittäminen näyttöön perustuen – valtakunnallisen opiskelijaohjauksen kehittämisverkoston toimintana ja työssäoppiminen ja ohjattu harjoittelu: suositukset terveydenhuollon yksiköille. Pro Terveys 2012. 40 (1), 16–19.

Hulkari K. 2006. Työssäoppimisen laadun käsite, itsearviointi ja kehittäminen sosiaali- ja terveysalan ammatillisessa peruskoulutuksessa. Akateeminen väitöskirja. Kasvatustieteiden laitos. Tampereen yliopisto. <https://tampub.uta.fi/bitstream/handle/10024/67622/951-44-6684-5.pdf?sequence=1>

Johansson, K. 2007. Kirjallisuuskatsaukset - huomio systemaattiseen kirjallisuuskatsaukseen. Julkaisussa Johansson, K., Axelin, A., Stolt, M. & Ääri, R.-L. (toim.) Systemaattinen kirjallisuuskatsaus ja sen tekeminen. Turun yliopisto. Hoitotieteen laitoksen julkaisuja tutkimuksia ja raportteja sarja A51. Turku: Digipaino-Turun yliopisto, 2–9.

Jokelainen, M. 2013. The Elements of Effective Student Nurse Mentorship in Placement Learning Environments. Systematic Review and Finnish and British Mentors' Conceptions. Väitöskirja. Itä-Suomen yliopisto. Kuopio. http://epublications.uef.fi/pub/urn_isbn_978-952-61-1199-5/urn_isbn_978-952-61-1199-5.pdf

Jokelainen, M., Turunen, H., Tossavainen, K., Jamookeeah, D., & Coco, K. (2011). A systematic review of mentoring nursing students in clinical placement. Journal of Clinical Nursing, 20, 2854–2867.

Jokinen, P., Mikkonen, I. & Pietarinen-Lyytinen, R. 2008. Ohjaajien kokemuksia osallistumisesta harjoittelun kehittämissprojektiin. Tutkiva hoitotyö 6 (2). 30–37.

Jones, M. L. 2005. Role development and effective practice in specialist and advanced practice roles in acute hospital settings: systematic review and metasynthesis. Journal of Advanced Nursing 49 (2). 191–209.

Jones, S., Deckers, C.M., Strand, D., - Bissmeyer, H., Wilkinson-Bowman, W.J. & Mathe, D.G. 2017. Succession Planning A Case for Hiring New Graduates. NURSING ECONOMIC\$, March-April 2017. Vol. 35, No. 2, 64–69.

Jyväskylän yliopisto 2020. Tutkimuseettiset ohjeet. <https://staff.jyu.fi/Members/matukuiv/Tietosuoja/Tutkimusetiikka/?searchterm=eettiset%252520ohjeet>

- Kaihlainen, A-M. 2020. From a nursing student To a registered nurse. Final clinical practicum facilitating the transition. Turun yliopiston julkaisuja – Annales Universitatis Turkuensis. Sarja - ser. D osa - tom. 1466. Medica – Odontologica. Turku. <https://www.utupub.fi/handle/10024/148946>
- Kallio, S. 2011. Tavoitteena taitava sairaanhoitaja - Sairaanhoitajaopiskelijan työharjoittelussa. Tampereen yliopisto. Kasvatustiede. Kasvatustieteiden yksikkö. Pro gradu -tutkielma. <https://tampub.uta.fi/bitstream/handle/10024/82524/gradu05020.pdf?sequence=1>
- Kananen, J. 2011. Kvantti: Kvantitatiivisen opinnäytetyön kirjoittamisen käytännön opas. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.
- Kankkunen, P. & Vehviläinen-Julkunen, K. 2009. Tutkimus hoitotieteessä. Helsinki: WSOYpro Oy.
- Karjalainen T, Tuomikoski A-M, Ruotsalainen H, Huhtala S, Sivonen P & Kääriäinen M. 2015. Opiskelijaohjaajien arviot omasta ohjausosaamisestaan. Hoitotiede 27(3), 183–198.
- Kettunen, S. 2009. Onnistu projektissa. Juva: WS Bookwell Oy.
- Kingsnorth-Hinrichs, J. 2009. Growing new graduates. RN Jan 2009;72(1):40–44. USA.
- Konttila, S. 2006. Terveysalan opiskelijoiden arvioita ohjatusta harjoittelusta kliinisessä oppimisympäristössä. Kuopion yliopisto. Yhteiskuntatieteellinen tiedekunta. Pro gradu -tutkielma.
- Koppa 2009. Aineiston analyysimenetelmät. Jyväskylän yliopisto. <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/aineiston-analyysimenetelmat>
- Kuikka, A., Utriainen, J & Virkkunen, A. 2012. Onnistunut projekti. Vanhus- ja lähimmäispalvelun liiton projektikäsikirja. Valli ry. http://www.valli.fi/fileadmin/user_upload/Julkaisut_pdf/Op-paat_pdf/OnnistunutProjekti_netti.pdf
- Kumpulainen, R. 2017. Terveysalan opiskelijoiden kokemukset kliinisestä harjoittelusta. Opiskelijapalautteet vuosilta 2009-2015 erikoissairaanhoidossa. Opinnäytetyö (YAMK). Tutkinto-ohjelma Sosiaali- terveys- ja liikunta-ala. Kliininen asiantuntija. Jyväskylän ammattikorkeakoulu. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/140010/Kumpulainen_Riikka.pdf.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Kupias, P. & Peltola, R. 2009. Perehdyttämisen pelikentällä. Helsinki: Palmenia. Helsinki University Press.
- KYS 2019. Kliinisen hoitotyön käsikirja. <https://www.psshp.fi/documents/7796350/7941030/Kliinisen+harjoittelun+k%C3%A4sikirja+22112019.pdf/5ee1d87e-5551-43fc-a915-70a6d9402a65>
- Kälkäjä M., Tuomikoski A-M., Ruotsalainen H., Vehkaperä A., Sivonen P. & Kääriäinen M. 2016. Opiskelijaohjauskäytännöt, -resurssit ja ohjaajat terveysalalla: opiskelijaohjaajien näkökulma. Hoitotiede 28(3), 229–242.
- Laakkonen, A. 2004. Henkilöstön ammatillinen kasvu hoitokulttuurissa. Tampere: Tampereen yliopisto. Väitöskirja. <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/67361/951-44-5923-7.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Lautinen-Niemi, H. 2012. Opiskelijoiden perehdytys verkossa: verkkopohjainen perehdytysportaaali. Turun ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö (YAMK). https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/48470/LautinenNiemi_Henna.pdf?sequence=1
- Leppänen, M. 2019. Opiskelijaosasto - kättilöopiskelijoiden ammatillisen osaamisen ja innovaatio-kompetenssien kehittymisen tukena. Opinnäytetyö (YAMK). Turun ammattikorkeakoulu. Sosiaali- ja terveysala. Kliininen asiantuntija. Turku. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/167313/Leppanen_Marika.pdf?sequence=2&isAllowed=y

- Lindroos, J-E. & Lohivesi, K. 2004. Onnistu strategiassa. 2. painos. Helsinki: WSOY.
- Lukkari, U. 2004. Digitaalisen sisältötuotantoprojektin hallinta. Helsinki: Edita Publishing Oy.
- Luoja, K. 2011. Ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjauksen malli. Ohjaajien näkökulma. Tampereen yliopisto. Hoitotieteen laitos. Hoitotiede. Akateeminen väitöskirja. <https://tam-pub.uta.fi/bitstream/handle/10024/66696/978-951-44-8315-8.pdf?sequence>
- Luostarinen-Lindgren, E. 2019. Käytännön harjoittelun toteuttaminen moduuliharjoitteluna kirurgisella vuodeosastolla - ohjaajien ja opiskelijoiden kokemuksia. Opinnäytetyö (YAMK). Sosiaali- ja terveysala. Terveyden edistäminen. Turun ammattikorkeakoulu. <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/160380/Luostarinen-Lindgren%20ONT.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Lyytikäinen, M. 2013. Innokylä. SWOT. <https://www.innokyla.fi/web/malli11751>
- Maryniak, K., Markantes, T. & Murphy, C. 2018. Enhancing the New Nurse Experience: Creating of a New Employee Training Unit. Academy of Medical-Surgical Nurses, Volume 27 – Number 4, 12–15. <http://web.a.ebscohost.com.ezproxy.metropolia.fi/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=9&sid=338dbfc7-76f4-4109-98c1-47db40d681dd%40sessionmgr4007>
- Meretoja, R. & Saarikoski, M. 2009. CLES-mittari mahdollistaa vertaiskehittämisen. Pro terveys (2) 7-8.
- Mäntynen, J. & Penttinen, A. 2009. Työhön perehdyttäminen ja opastus – ennakoivaa työsuojelua. Julkaisija: Työturvallisuuskeskus TTK. Painojussit Oy. <https://www.jytyliitto.fi/fi/jyty/materiaalipankki/Documents/Ty%C3%B6suojelu/Ty%C3%B6suojelu%20ohjeet/ty%C3%B6suojelu%20ohjeet%202009%20TTK.pdf>
- Mäntyneva, M. 2016. Hallittu projekti. Jäntevästä suunnittelusta menestykselliseen toteutukseen. Helsinki: Kauppakamari.
- Niemelä, T. 2019. Uuden työntekijän perehdyttäminen vatsaelinkirurgisilla vuodeosastoilla Jorvin sairaalassa. Opinnäytetyö (YAMK). Sosiaali- ja terveysalan palvelujen johtamisen koulutusohjelma. Metropolian Ammattikorkeakoulu. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/170081/Niemel%C3%A4_Tiina.pdf?sequence=2&isAllowed=y
- Ojasalo K., Moilanen T. & Ritalahti J. 2018. Kehittämistyön menetelmät – uudenlaista osaamista liiketoimintaan. 3.-5. painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy.
- Opetusministeriö 2006. Ammattikorkeakoulusta terveydenhuoltoon. Koulutuksesta valmistuvien ammatillinen osaaminen, keskeiset opinnot ja vähimmäisopinnot. Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2006:24. <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/80112/tr24.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Opiskelijaohjauksen laatusuosituks 2017. https://www.pssh.fi/documents/7796350/7841414/Laatusuosituks_2017.pdf/57928396-0050-4201-ab93-a11881cc101e
- Paloniemi, J. 2013. Sosiaali- ja terveysalan käytännön harjoittelun opiskelijaohjauksen laatusuosituks Vaasan sairaanhoitopiirissä. Opinnäytetyö (YAMK). Vaasan ammattikorkeakoulu. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/53958/Paloniemi_Jenni.pdf?sequence=1
- Pasila, K., Elo, S. & Kääriäinen, M. 2017. Newly graduated nurses' orientation experiences: A systematic review of qualitative studies. International Journal of Nursing Studies 71 (2017) 17–27.
- Pelin, R. 2009. Projektihallinnan käsikirja. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

- Pienimaa, 2014. Kätilön ammatillisen osaamisen kuvaus. Kätilökoulutuksesta valmistuvien osaamisalueet, tavoitteet ja keskeiset sisällöt. https://www.metropolia.fi/fileadmin/user_upload/Sosiaali_ ja_ terveys/K%C3%A4til%C3%B6ty%C3%B6/Katilon_ ammatillisen_ osaamisen_ kuvaus.pdf
- Pohja, S. 2016. Potkua perehdytykseen: Sairaanhoidajaopiskelijoiden perehdytyksen kehittäminen päivystysosastolla. Opinnäytetyö (YAMK). Laurea-ammattikorkeakoulu. Tulevaisuuden tietojohdaminen sosiaali- ja terveysalalla. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/115210/Pohja_Seyran.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Pohjonen, T., Murtonen, M., Toikka, T. & Tamminen, A. 2003. Työhyvinvointia hoiva- ja hoitotyöhön. Työturvallisuuskeskus. Helsinki: Topnova Oy.
- Puttonen, J. 2009. Hoitotyön opiskelijoiden ja mentoreiden arvioita opiskelijaohjauksesta. Kuopion yliopisto. Hoitotieteen laitos. Pro Gradu -tutkielma.
- Romppanen, M. 2011. Hoitotyön merkitykselliset kokemukset ja niistä oppiminen kliinisessä oppimisympäristössä. Väitöskirja. Itä-Suomen yliopisto, Kuopio. https://epublications.uef.fi/pub/urn_isbn_978-952-61-0570-3/urn_isbn_978-952-61-0570-3.pdf
- Romppanen, M. 2012. Hoitotyön opiskelijan merkitykselliset hoitamisen kokemukset ohjauksen ja johtamisen haasteena. ProTerveys 4, 6–8.
- Ruoraniemi, R. 2007. Perehdytyksen kehittäminen Pirkanmaan sairaanhoitopiirissä. Pirkanmaan sairaanhoitopiirin julkaisuja no. 4. Tampere: Pirkanmaan sairaanhoitopiiri. <https://www.tays.fi/download/noname/%7B97CE27EA-B9FE-4E4A-B133-1DC7630474BF%7D/428>
- Rush, K.L., Adamack, M., Gordon, J., Lilly, M. & Janke, R. 2013. Best practices of formal new graduate nurse transition programs: An integrative review. International Journal of Nursing Studies 50 345-356.
- Ruuska, K. 2006. Terveystieteiden projektinhallinta: Mallit, työkalut, ihmiset. Helsinki: Talentum.
- Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. 2006. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarasto. <https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/viittausohje.html>
- Saarikoski, M. 2002. Clinical learning environment and supervision. Development and validations on the CLES Evaluation scale. Väitöskirja. University of Turku.
- Saarikoski, M., Kaila, P. & Leino-Kilpi, H. 2009. Kliininen oppimisympäristö ja ohjaus hoitajaopiskelijoiden kokemana – muutokset kymmenvuotiskaudella. Hoitotiede 21, 3, 163–173.
- Salonen, K. 2013. Näkökulmia tutkimukselliseen ja toiminnalliseen opinnäytetyöhön. Opas opiskelijoille, opettajille ja TKI-henkilöstölle. Turun ammattikorkeakoulun julkaisu. Tampere: Juvenes Print Oy. <http://julkaisut.turkuamk.fi/isbn9789522163738.pdf>
- Salonen, K., Eloranta, S., Hautala, T. & Kinos, S. 2017. Kehittämistoiminta ja kehittämisen menetelmiä ammatillisessa korkeakoulussa Turun AMK. <http://julkaisut.turkuamk.fi/isbn9789522166494.pdf>.
- Severinsson, E. & Sand, Å. 2010. Evaluation of the clinical supervision and professional development of student nurses. Journal of Nursing Management. 18, 669–677.
- Shellenbarger, T. & Robb, M. 2016. Effective mentoring in the clinical setting. American Journal of Nursing 116 (4). 64–68.
- Silfverberg, P. 2005. Ideasta projektiksi. Projektinvetäjän käsikirja. <http://www.mol.fi/esf/ennakointi/raportit/pvopas.pdf>

STM 2009. Sosiaali- ja terveysministeriö: Johtamisella vaikuttavuutta ja vetoa hoitotyöhön. Toimintaohjelma 2009-2011. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2009:18. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/74335/URN%3ANBN%3Afi-fe201504226780.pdf?sequence=1>

STM 2011. Sosiaali- ja terveysministeriön asetus laadunhallinnasta ja potilasturvallisuuden täytäntöönpanosta (1326/2010). <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2011/20110341>

STM 2015. Sairaanhoidajan, terveydenhoitajan ja kättilön osaamisvaatimukset terveydenhuollossa. Terveyden ammatinharjoittamisen kannalta keskeisiä näkemyksiä. Sosiaali- ja terveysministeriön monisteita 15. Helsinki.

Stolt, M., Axelin, A. & Suhonen, R. 2015. (toim.) Kirjallisuuskatsaus hoitotieteessä. Turun yliopisto. Hoitotieteen laitoksen julkaisuja, tutkimuksia ja raportteja sarja A73. Turku: Juvenes Print.

Suopajarvi, L. 2013. Opas projektiarviointiin. Lapin yliopiston yhteiskuntatieteiden tiedekunnan julkaisuja C. Työpapereita 55. Rovaniemi. <https://www.ulapland.fi/loader.aspx?id=a6d01dd9-baad-408a-a6fb-5e131cf74ef5>

Surakka, T. 2009. Hyvä työpaikka hoitoalalla – näin haetaan ja sitoutetaan osaajia. Vammala: Vammalan kirjapaino.

Taam-Ukkonen, M., Tarr T., Teuvo S., Timonen, L. & Laitinen, A. 2017. Opiskelijaohjauksen laatusuosituksset. Valtakunnallinen Opiskelijaohjauksen kehittämisverkosto. <https://www.sos-teri.fi/wp-content/uploads/sites/3/2018/01/valtakunnalliset-opiskelijaohjauksen-laatusuosituksset.pdf>

Tiainen, A-L. 2017. Sairaanhoidajaopiskelijoiden harjoittelun ohjaajien ohjausorientaatio ja sen muutokset 1999–2010. Väitöskirja. Filosofinen tiedekunta. Joensuu. Itä-Suomen yliopisto. http://epublications.uef.fi/pub/urn_isbn_978-952-61-2388-2/urn_isbn_978-952-61-2388-2.pdf

Tikkala, P. 2016. Kättilöopiston sairaalan lapsivuodeosastojen perehdytysohjelma. Opinnäytetyö (YAMK). Terveysala. Kliininen asiantuntija. Turun ammattikorkeakoulu. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/105116/Tikkala_Pia.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Tuomi, J. 2008. Tutki ja lue. Johdatus tieteellisen tekstin ymmärtämiseen. 1.–2. painos. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Tuomi, J. & Sarajarvi, A. 2013. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Turun ammattikorkeakoulu 2019. Johdatus tiedonhankintaan -opas: tiedonhaun suunnittelu. <https://libguides.turkuamk.fi/tiedonhankinnanopas/tiedonhaunsuunnittelu>

Turun ammattikorkeakoulu 2020. <https://www.turkuamk.fi/fi/tutkinnot-ja-opiskelu/opiskelu-turun-amkssa/opiskelu-ammattikorkeakoulussa/#AMKopinnot>

Työsopimuslaki 55/2001. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20010055>

Työturvallisuuslaki 738/2002. <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2002/20020738>

Tyks synnytysosasto, lisätietoja 2019. <https://www.vsshp.fi/fi/toimipaikat/tyks/osastot-ja-poliklinikat/Sivut/synnytysosasto.aspx#horisontaali3>

Tyks synnytysosasto, opiskelijoille 2019. <http://www.vsshp.fi/fi/toimipaikat/tyks/osastot-ja-poliklinikat/Sivut/synnytysosasto.aspx#horisontaali2>

Tyks synnytysosasto, potilaille 2019. <http://www.vsshp.fi/fi/toimipaikat/tyks/osastot-ja-poliklinikat/Sivut/synnytysosasto.aspx>

- Vainio, S-M. 2008. Lähihoitajaopiskelijoiden onnistunut työssäoppiminen. Tampereen yliopisto. Kasvatustieteiden laitos. Pro gradu -tutkielma. <http://tutkielmat.uta.fi/pdf/gradu03552.pdf>
- Valtioneuvoston asetus yliopistotutkinnoista 1997. (715/2004) <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2004/20040794>
- Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri 2019a. <http://www.vsshp.fi/fi/sairaanhoitopiiri/Sivut/default.aspx>
- Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri 2019b. <http://www.vsshp.fi/fi/toimipaikat/tyks/to7/toiminta-ja-laatu/Sivut/default.aspx>
- Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri 2020. <https://www.vsshp.fi/fi/toimipaikat/tyks/to7/Sivut/paivystys.aspx>
- VSSH:n strategia 2019–2020. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin strategia 2019–2020. http://www.vsshp.fi/fi/sairaanhoitopiiri/johdaminen-ja-organisaatio/Documents/VSSH_strategia_2019-2020.pdf
- Vehkalahti, K. 2014. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Helsinki: Finn Lectura.
- Vilka H. 2005. Tutki ja kehitä. Kustannusosakeyhtiö Tammi. Otavan Kirjapaino Oy, Keuruu 2005.
- Vilka, H. 2007. Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.
- Vilka, H. 2014. Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet. <http://hanna.vilka.fi/wp-content/uploads/2014/02/Tutki-ja-mittaa.pdf>
- Vilka, H. 2015. Tutki ja kehitä. 4. painos. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Vilka, T. & Airaksinen, H. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Tammi.
- Viirakorpi, P. 2000. Onnistunut projekti – opas kunta-alan projektityöskentelyyn. Suomen kuntaliitto Helsinki. <file:///C:/Users/miaja/Downloads/p071005095633P.pdf>
- Webropol 2020. <https://webropol.fi/kysely-ja-raportointityokalu/luo-kyselyita/>
- Österberg, M. 2014. Henkilöstöasiantuntijan käsikirja. 4., uudistettu painos. Helsinki: Kauppamari.

Liite 1. **Saatekirje 1**

3.6.2020

Opinnäytetyön nimi:

"Tervetuloa synnäriin" –

**KÄTILÖOPISKELIJAN OHJATUN HARJOITTELUN
PEREHDYTYS TYKSIN SYNNYTYSOSASTOLLA**

Hei kätilöopiskelija!

Pyydän Sinua ystävällisesti vastaamaan liitteenä olevaan kyselyyn, jonka tarkoituksena on kartoittaa kätilöopiskelijoiden odotuksia ja toiveita synnytysosaston käytännön harjoittelun perehdytyksestä. Tutkimuksen tavoitteena on kätilöopiskelijoiden käytännön harjoittelun perehdytyksen kehittäminen Turun yliopistollisen keskussairaalan synnytysosastolla. VSSHP:n lupa aineiston keräämiseen on saatu 25.5.2020.

Sinulla on mahdollisuus vaikuttaa saamaasi käytännön harjoittelun perehdytykseen! Osallistumisesi kyselyyn on erittäin tärkeää, jotta saadaan mahdollisimman kattavat tiedot synnytysosastolle toimivan opiskelijoiden perehdytysohjelman kehittämiseen. Tutkimustulosten perusteella suunnitellaan Tyksin synnytysosastolle käytännön harjoitteluun tulevien opiskelijoiden perehdytys. Kyselyn tulokset tullaan raportoimaan niin, ettei yksittäinen vastaaja ole tunnistettavissa tuloksista. Kyselyyn vastaaminen on täysin vapaaehtoista.

Tämä aineiston keruu liittyy osana Turun ammattikorkeakoulussa suorittamaani ylempään ammattikorkeakoulututkintoon kuuluvaan opinnäytteeseen. Opinnäytetyöni ohjaaja on Marjo Salmela, opettaja, Turun AMK/Terveys ja hyvinvointi.

Ole ystävällinen ja vastaa kyselyyn 17.6. mennessä. Jos haluat esittää kysymyksiä, voit ottaa minuun yhteyttä.

Linkki kyselyyn:

<https://link.webpolsurveys.com/S/AF1D0025E41A5AD2>

Vastauksistasi kiittäen,

Mia Jansen

Kätilö/YAMK-opiskelija

p. 040 *** ****

mia.jansen@*****.fi

Kyselyyn vastanneiden kesken arvotaan kaksi kappaletta elokuvalippuja. Arvonta suoritetaan vastanneiden kesken 18.6. ja voittajille ilmoitetaan voitosta henkilökohtaisesti sähköpostitse. Mikäli haluat osallistua arvontaan lähetä minulle sähköpostia asiasta. Vastauksesi säilyvät anonyymina.

Liite 2. Kysely 1

Taustatiedot

Näillä kysymyksillä kartoitetaan vastaajien taustatietoja. Tulokset raportoidaan niin, että yksittäiset vastaajat eivät ole tunnistettavissa. Kysymyksissä 2 ja 3, rastita valitsemasi vaihtoehto.

1. Ikäsi. ____ vuotta.
2. Opiskelusi vaihe
  - 1. vuoden opiskelija
  - 2. vuoden opiskelija
  - 3. vuoden opiskelija
  - 4. vuoden opiskelija
3. Aikaisempien harjoittelujesi määrä
  - 1 – 3 harjoittelujaksoa
  - 4 – 6 harjoittelujaksoa
  - 7 – 9 harjoittelujaksoa
  - yli 10 harjoittelujaksoa

Perehdytys

Perehdytyksellä tarkoitetaan tässä yhteydessä ennen käytännön harjoittelua järjestettävää perehdytyspäivää sekä harjoittelun alussa järjestettävää alkuperehdytystä. **Ole hyvä ja vastaa seuraaviin kysymyksiin omin sanoin. Kysymyksiin ei ole oikeita eikä väärä vastauksia.**

4. Minkälainen on mielestäsi hyvä käytännön harjoittelun perehdytys? Mainitse mielestäsi tärkeimmät asiat.
5. Mitä asioita pidät käytännön harjoittelun perehdytyksessä tärkeänä?
6. Miten perehdytys olisi mielestäsi paras ajoittaa käytännön harjoittelun jaksolla ja minkä verran toivot siihen käytettävän aikaa?
7. Mikä on mielestäsi opiskelijavastaavan rooli ja merkitys perehdytyksessä?
8. Mikä on mielestäsi osastonhoitajan rooli ja merkitys perehdytyksessä?
9. Mitä asioita mielestäsi synnytysosaston alkuperehdytyksen tulisi sisältää ollakseen kattava?
10. Mitä toiveita sinulla on synnytysosaston perehdytyspäivän sisällön suhteen?
11. Minkälaista toteutustapaa/-tapoja (perehdytys-/opetusmenetelmiä) toivoisit synnytysosaston perehdytyspäivänä käytettävän?

12. Minkälaista perehdytysmateriaalia toivot synnytysosaston käytännön harjoittelussa käytettävän?
13. Mitä muita toiveita sinulla on synnytysosaston perehdytyksen suhteen?
14. Millä tavalla haluat antaa palautetta tulevasta harjoittelujaksostasi synnytysosastolle?
15. Millä tavoin haluaisit saada tietoa harjoittelupaikastasi ennen harjoittelujakson alkua?

Liite 3. **Saatekirje 2**

1.10.2020

Opinnäytetyön nimi:

**”Tervetuloa synnäriin” –
KÄTILÖOPISKELIJAN OHJATUN HARJOITTELUN
PEREHDYTYS TYKSIN SYNNYTYSSOSASTOLLA**

Hei kätilöopiskelija!

Pyydän Sinua ystävällisesti vastaamaan liitteenä olevaan kyselyyn, jonka tarkoituksena on kartoittaa kätilöopiskelijoiden mielipiteitä synnytysosastolla syksyllä 2020 toteutuneesta kätilöopiskelijoiden käytännönharjoittelun perehdytyksestä. Tutkimuksen tavoitteena on kätilöopiskelijoiden käytännön harjoittelun perehdytyksen kehittäminen Turun yliopistollisen keskussairaalan synnytysosastolla ja tällä tutkimuksella arvioidaan toteutunutta perehdytystä. Lupa aineiston keräämiseen on saatu 25.5.2020.

Nyt Sinulla on mahdollisuus vaikuttaa kätilöopiskelijoiden käytännön harjoittelun perehdytykseen! Osallistumisesi kyselyyn on erittäin tärkeää, jotta saan mahdollisimman kattavat tiedot kehittääkseni synnytysosastolle toimivan opiskelijoiden perehdytysohjelman. Tutkimustulosten perusteella kehitetään ja muokataan suunniteltua opiskelijoiden käytännön harjoittelun perehdytystä. Kyselyn tulokset tullaan raportoimaan niin, ettei yksittäinen vastaaja ole tunnistettavissa tuloksista. Kyselyyn vastaaminen on täysin vapaaehtoista.

Tämä aineiston keruu liittyy osana Turun ammattikorkeakoulussa suorittamaani ylemmän ammattikorkeakoulututkintoon kuuluvaan opinnäytteeseen. Opinnäytetyöni ohjaaja on Marjo Salmela, opettaja, Turun AMK/Terveys ja hyvinvointi.

Ole ystävällinen ja vastaa kyselyyn 15.10. mennessä.

Vastauksistasi kiittäen,

Mia Jansen
Kätilö/YAMK-opiskelija
p. 040 *** ****
mia.jansen@*****.fi

Liite 4. Kysely 2.

Taustatiedot

Näillä kysymyksillä kartoitetaan vastaajien taustatietoja. Kysymyksissä 2 ja 3, rastita valitsemasi vaihtoehto.

1. Ikäni. ____ vuotta.
2. Opiskeluni vaihe
  - 1. vuoden opiskelija
  - 2. vuoden opiskelija
  - 3. vuoden opiskelija
  - 4. vuoden opiskelija
3. Aikaisempien harjoittelujesi määrä
  - 1 – 3 harjoittelujaksoa
  - 4 – 6 harjoittelujaksoa
  - 7 – 9 harjoittelujaksoa
  - yli 10 harjoittelujaksoa

Perehdytys/Vastaanotto työyksikköön

Ole hyvä ja vastaa seuraaviin väittämiin synnytysosaston perehdytyskokemustesi perusteella. Vastaa seuraaviin väittämiin siten, mikä on sinun näkemystäsi lähimpänä. Valitse sopivin vaihtoehto.

4. Sain riittävästi tietoa harjoittelupaikasta ennen harjoittelujakson alkua.
  1. Täysin eri mieltä
  2. Osittain eri mieltä
  3. *Ei samaa eikä eri mieltä*
  4. Osittain samaa mieltä
  5. Täysin samaa mieltä
5. Ennen harjoittelujakson alkua pidetyn perehdytyspäivän sisältö oli mielestäni kattava.
  1. Täysin eri mieltä
  2. Osittain eri mieltä
  3. *Ei samaa eikä eri mieltä*
  4. Osittain samaa mieltä
  5. Täysin samaa mieltä
6. Ennen harjoittelujakson alkua pidetyn perehdytyspäivän toteutus oli mielestäni onnistunut.
  1. Täysin eri mieltä
  2. Osittain eri mieltä
  3. *Ei samaa eikä eri mieltä*

4. Osittain samaa mieltä
  5. Täysin samaa mieltä
7. Perehdytyspäivä oli mielestäni hyödyllinen.
1. Täysin eri mieltä
  2. Osittain eri mieltä
  3. *Ei samaa eikä eri mieltä*
  4. Osittain samaa mieltä
  5. Täysin samaa mieltä
8. Harjoittelupaikassa oli valmistauduttu hyvin harjoitteluni alkuun.
1. Täysin eri mieltä
  2. Osittain eri mieltä
  3. *Ei samaa eikä eri mieltä*
  4. Osittain samaa mieltä
  5. Täysin samaa mieltä
9. Alkuperehdytys harjoittelupaikan toimintaympäristöön (synnytyshuoneet, sosiaaliset tilat, kanslia ym.) oli riittävä.
1. Täysin eri mieltä
  2. Osittain eri mieltä
  3. *Ei samaa eikä eri mieltä*
  4. Osittain samaa mieltä
  5. Täysin samaa mieltä
10. Alkuperehdytys harjoittelupaikan toimintakäytäntöihin (synnytyksen hoito, sek-tiökäytännöt, työnjako ym.) oli riittävä.
1. Täysin eri mieltä
  2. Osittain eri mieltä
  3. *Ei samaa eikä eri mieltä*
  4. Osittain samaa mieltä
  5. Täysin samaa mieltä
11. Perehdytykseen oli varattu riittävästi aikaa.
1. Täysin eri mieltä
  2. Osittain eri mieltä
  3. *Ei samaa eikä eri mieltä*
  4. Osittain samaa mieltä
  5. Täysin samaa mieltä
12. Opiskelijavastaavan rooli ja osuus perehdytyksessä oli tärkeä.
1. Täysin eri mieltä
  2. Osittain eri mieltä
  3. *Ei samaa eikä eri mieltä*
  4. Osittain samaa mieltä

5. Täysin samaa mieltä
13. Osastonhoitajan rooli ja osuus perehdytyksessä oli tärkeä.
1. Täysin eri mieltä
  2. Osittain eri mieltä
  3. *Ei samaa eikä eri mieltä*
  4. Osittain samaa mieltä
  5. Täysin samaa mieltä
14. Saamani kirjallinen perehdytysmateriaali oli mielestäni hyvä apu perehtymisessä.
1. Täysin eri mieltä
  2. Osittain eri mieltä
  3. *Ei samaa eikä eri mieltä*
  4. Osittain samaa mieltä
  5. Täysin samaa mieltä
15. Harjoittelussa tapahtuva perehdytys vastasi odotuksiani.
1. Täysin eri mieltä
  2. Osittain eri mieltä
  3. *Ei samaa eikä eri mieltä*
  4. Osittain samaa mieltä
  5. Täysin samaa mieltä
16. Keskustelulle annettiin mielestäni riittävästi aikaa harjoittelujaksolla tapahtuneessa perehdytyksessä.
1. Täysin eri mieltä
  2. Osittain eri mieltä
  3. *Ei samaa eikä eri mieltä*
  4. Osittain samaa mieltä
  5. Täysin samaa mieltä
17. Minulle annettiin mahdollisuus antaa palautetta perehdytyksestä.
1. Täysin eri mieltä
  2. Osittain eri mieltä
  3. *Ei samaa eikä eri mieltä*
  4. Osittain samaa mieltä
  5. Täysin samaa mieltä
18. Mikä oli perehdytyksessä mielestäsi parasta?
19. Mikä oli perehdytyksessä mielestäsi huonoa?
20. Mitä jäit perehdytyksessä kaipaamaan?
21. Mitä muuta palautetta haluat antaa perehdytyksestä?

Liite 5. **Esittelylehtinen opiskelijoille**

Tervetuloa

synnytysosastolle

käytännön harjoitteluun!

TYKS, Naistenklinikka

SYNNYTYSSOSASTO UA1B

Meillä on etuoikeus työskennellä osastolla, jossa saamme olla todistamassa syntymän ihmettä ja olla jakamassa tätä perheen ainutkertaista hetkeä.

OSOITE: Kiinamylynkatu 4-8,20500 Turku

PUH: 02-3131360

SIJAINTI: U-sairaalan 1. kerros

SIS.KÄYNTI: Kiinamylynkadun puoleinen pääty

HENKILÖKUNTA:

osastonhoitaja Laura Laukkanen

apulaisosastonhoitajat

54 kättilöä

2 lastenhoitajaa

laitoshuoltajia

osastosihteeri

osastonylilääkäri, erikoislääkäri ja erikoistuva lääkäri

tarvittaessa lastenlääkäri ja anestesialääkäri sekä leikkaussalihenkilökunta

Osastollamme on 15 yhden hengen huonetta ja kaksi leikkaussalia sekä heräämö. Vuosittain hoidamme 3 500 - 4 000 synnytystä, joista sektioita on yli 15 %. Vastuualueeseemme kuuluvat myös kaikki erikoistarkkailua tarvitsevat synnyttäjät koko sairaanhoitopiirin alueelta ja hoidamme alueemme kaikki riskisynnytykset (diabeetikot, ennenaikaiset, monisikiöiset raskaudet jne.).

Osaston toiminta-ajatus

Synnytysosaston hoitotyössä korostuu synnyttäjien yksilöllisten tarpeiden huomioiminen sekä perhekeskeisyys. Pyrimme tukemaan synnyttäjän aktiivisuutta tarjoamalla erilaisia vaihtoehtoja ja ottamalla hänet ja tukihenkilö(t) mukaan päätöksentekoon. Tavoitteenamme on luoda turvallinen hoitoympäristö äidille ja lapselle sekä saada perheelle onnistunut synnytyskokemus. Synnytysosaston toiminnassa huomioidaan myös WHO:n vauvamyönteisysohjelman periaatteet.

Osaston toiminta

- ❖ synnytysosasto toimii ympärivuorokautisena yksikkönä
- ❖ synnytyksiä hoitavien kätilöiden lisäksi joka vuorossa on vastuukätilö, päivystyspoliklinikkaa hoitava kätilö ja lastenhoitaja (vähintään kahdeksan kätilöä/vuoro)
- ❖ jokaisella synnyttäjällä on nimetty kätilö. Kätilöt avustavat toistensa synnytyksissä ja siten työ on myös tiimityötä. Lisäksi teemme tiivistä yhteistyötä synnytyslääkäreiden, ja muiden ammattiryhmien kanssa.
- ❖ lähes jokaisella synnyttäjällä on tukihenkilö, max 2 tukihlöä/synnyttäjä
- ❖ hyvä kivunlievitys on keskeisimpiä asioita osastollamme. Tarjolla on sekä lääkkeettömiä (mm. suihku, amme, lämpöpussi, akupunktio, Tens-laite) että lääkkeellisiä kivunlievitys-menetelmiä (mm. ilokaasu, PCB, epiduraalipuudutus).

Synnytysosastolle potilaat tulevat kotoa synnytysvastaanoton kautta, äitiyspoliklinikalta, prenataaliosastolta tai muista sairaaloista. Synnyttäjiä voi tulla myös ajanvarauspoliklinikan kautta synnytyksen käynnistykseen sekä sovitusti keisarinleikkaukseen.

Synnytysosaston yhteydessä toimii myös päivystyspoliklinikka, johon raskaana olevat voivat tulla ilman lähetettä 20 raskausviikon jälkeen aina synnytyksen jälkeiseen jälkitarkastukseen asti. Päivystyspoliklinikalta potilaat siirretään joko synnytysosastolle, prenataaliosastolle, toiseen hoitoyksikköön tai heidät kotiutetaan.

Erityisasiantuntijuus

Kätilöt ylläpitävät ammattitaitoaan erilaisilla täydennyskoulutuksilla ja seuraamalla alan julkaisuja. Osastomme erityispiirteenä voidaan pitää erilaisten riskisynnyttäjien hoitoa. Myös tutkimustyö on osastolla keskeistä.

Moniammatilliset yhteistyötahot

Osastomme tekee yhteistyötä useiden eri toimintayksiköiden kanssa. Laboratorio, kuvantamiskeskus ja verikeskus ovat käytössämme ympäri vuorokauden, samoin laitoshuollon palvelut ja anestesiayksikön henkilökunta. Lisäksi meillä on kiinteää yhteistyötä äitiyspoliklinikan, synnytysvuodeosastojen ja keskolan henkilökunnan kanssa. Sairaalan ulkopuolisia yhteistyötahoja ovat mm. äitiysneuvolat ja tulkkikeskus.

Osaston viesti tulevalle opiskelijalle

Osastollamme opiskelevat sekä kätilöopiskelijat että lääketieteen opiskelijat. Harjoittelujaksosi ajaksi sinulle on nimetty kaksi lähiohjaajaa, jotka huolehtivat pääasiassa ohjauksestasi ja ovat tukenasi jakson aikana. Lisäksi tutustut erilaisiin työtapoihin hoitamalla synnytyksiä muidenkin kätilöiden kanssa.

Opiskelijana sinulla on mahdollisuus osallistua synnytysten kokonaisvaltaiseen hoitoon sekä erilaisiin synnytyksiin liittyviin tilanteisiin ja toimenpiteisiin moniammatillisen tiimin jäsenenä. Voit päästä myös seuraamaan ja avustamaan erilaisissa toimenpiteissä, kuten esimerkiksi keisarileikkauksissa, istukan käsinirroituksissa ja repeämien ompeluissa. Synnytysosastolla sinulla on mahdollisuus oppia myös synnyttäneen äidin ja vastasyntyneen hoitoa sekä tutustua päivystyspoliklinikan toimintaan.

Opiskelija tiedustelee itse synnyttäjältä, saako hän olla mukana synnytyksessä. Vaitiolovelvollisuus tulee muistaa kaikessa työskentelyssä!

Opiskelijan työvuorot noudattavat muun henkilökunnan vuoroja. Opiskelijavastaava lähettää sinulle sähköpostia jaksolle saapumisesta ja muista tarpeellisista asioista.

Tsemppiä harjoitteluun! 😊

Opiskelijan opas

VSSH, TYKS Naistenlinikka synnytysosasto

VARSINAIS-SUOMEN
SAIRAANHOITOPIIRI

TYKS Naistenlinikka

SISÄLLYS

<i>TERVETULOA SYNNÄRIIN! 😊</i>	3
OSASTON TOIMINTA TIIVISTETYSTI	4
1. HARJOITTELUN PEREHDYTYSRUNKO	5
2. KÄYTÄNNÖN ASIAT JA OSASTON FYYSISET TILAT	6
3. OSASTON HOITOKÄYTÄNNÖT JA KIVUNLIEVITYSMENETELMÄT	11
4. SEKTIOPOTILAAN HOITOOON TUTUSTUMINEN	15
5. EPÄSÄÄNNÖLLISET SYNNYTYKSET JA KORKEAN RISKIN SYNNYTTÄJÄT	15
6. OHJEITA TYÖVUOROJEN LAATIMISEEN	18
7. REISSUVIHON KÄYTTÖ	20
8. KÄTILÖTYÖKIRJAN TÄYTTÖ	21
9. OPISKELIJAN ITSEARVIOINTI	22
10. HARJOITTELUN ARVIOINTIPROSESSI	22
11. TAVOITTEIDEN LAATIMINEN	23
12. VÄLIARVIOINTI	24
13. LOPPUARVIOINTI	24
14. CLES-ARVIOINTI	24
15. POTILASTURVALLISUUSINFO	25
16. OPISKELIJAN OIKEUDET JA VELVOLLISUUDET	26
17. KOLLEGIAALISUUDEN 10 KULTAISTA SÄÄNTÖÄ	26
18. KÄYTÄNNÖN OHJEITA HARJOITTELUUN	27
19. MUISTILISTA	28
20. TARPEELLISIA PUHELINNUMEROITA	29
21. PALAUTELOMAKE	30

TERVETULOA SYNNÄRIIN! ☺

Toivotamme Sinut lämpimästi tervetulleeksi synnytysosastolle harjoitteluun!

Meillä Tyksissä syntyy vuosittain 3500 - 4000 lasta. Keskeisiä arvojamme ovat äitien yksilöllinen huomioiminen ja perhekeskeisyys. Äidin ja vastasyntyneen hyvinvointi on meille ensisijaisen tärkeää. Synnytysosastollamme kaiken toiminnan lähtökohtana on turvallisuus. Tavoitteenamme on luoda turvallinen hoitoympäristö äidille ja lapselle sekä saada perheelle onnistunut synnytyskamus.

Tämä opiskelijan opas on tehty Sinun tueksesi osastoomme tutustumisessa ja hoitokäytäntöihin perehtymisessä. Olemme koonneet tähän asioita, joita käyt läpi harjoittelujaksosi aikana. Voit käyttää opasta lokikirjan tavoin ja merkitä tähän läpikäymäsi asiat. Näin voit seurata oppimisesi etenemistä. Harjoittelujaksosi ajaksi sinulle on nimetty kaksi lähiohjaajaa, jotka huolehtivat pääasiassa ohjauksestasi ja ovat tukenasi jakson aikana. Lisäksi tutustut erilaisiin työtapoihin hoitamalla synnytyksiä muidenkin kättilöiden kanssa.

*Toivomme sinulta aktiivista otetta oppimiseen ja työskentelyysi. Kysy ja pyydä ohjausta sekä apua! Neuvomme mielellämme ja autamme sinua oppimisessasi. Työyhteisössämme arvostetaan avointa keskustelua ja kysymistä. Sekä lähiohjaajasi että vuoron vastaava kättilö toivovat, että informoit heitä synnyttäjäsi asioista, etenkin erityistilanteissa. **Hyväksytä aina toimintasi lähiohjaajallasi ennen kuin toimit!***

Hyödynnä jaksolla aiemmin oppimiasi tietoja ja taitoja sekä ota vastuuta synnyttäjästasi, omien taitojesi rajoissa. Lähiohjaajasi ohjaa sinua tarpeen mukaan kaikissa asioissa. Lähiohjaajasi on aina juridisesti vastuussa synnyttäjän hoidosta, mutta sinä olet vastuussa omasta työskentelystäsi sekä omasta oppimisestasi. Kiinnostus ja aktiivisuus auttavat Sinua parhaiten oppimisessasi. Olet tuleva kollegamme ja meille kaikille on tärkeää, että harjoittelujaksosi sujuu hyvin.

Opiskelijana tiedustelet itse synnyttäjältä, saatko olla mukana hoitamassa häntä. Muista vaitiolovelvollisuus kaikessa työskentelyssäsi!

Oppimisen iloa harjoitteluun! ☺

OSASTON TOIMINTA TIIVISTETYSTI

- osasto toimii ympärivuorokautisena yksikkönä, jossa hoidamme synnyttäjien lisäksi sektiot
- päivystysaikana hoidamme myös yli 20 raskausviikkoa olevien synnyttäjien tarvitseman äitiyspolikliinisen hoidon
- synnytyksiä hoitavien kätilöiden lisäksi joka vuorossa on vastuukätilö, poliklinikkaa hoitava kätilö ja lastenhoitajavuorossa oleva kätilö tai lastenhoitaja (vähintään kahdeksan kätilöä/vuoro)
- vastuualueeseemme kuuluvat myös kaikki erikoistarkkailua tarvitsevat synnyttäjät koko sairaanhoitopiirin alueelta
- jokaisella synnyttäjällä on nimetty kätilö
- kätilöt avustavat toistensa synnytyksissä ja siten työ on myös tiimityötä
- lisäksi teemme tiivistä yhteistyötä synnytyslääkäreiden ja muiden ammattiryhmien kanssa
- lähes jokaisella synnyttäjällä on tukihenkilö, max 2 tukihlöä/synnyttäjä. Osastollamme korostuu perhekeskeisyys
- hyvä kivunlievitys on keskeisimpiä asioita osastollamme. Tarjolla on sekä lääkkeettömiä että lääkkeellisiä kivunlievitysmenetelmiä.
- osastollamme tutustut myös terveeseen ja sairaan vastasyntyneen hoitoon

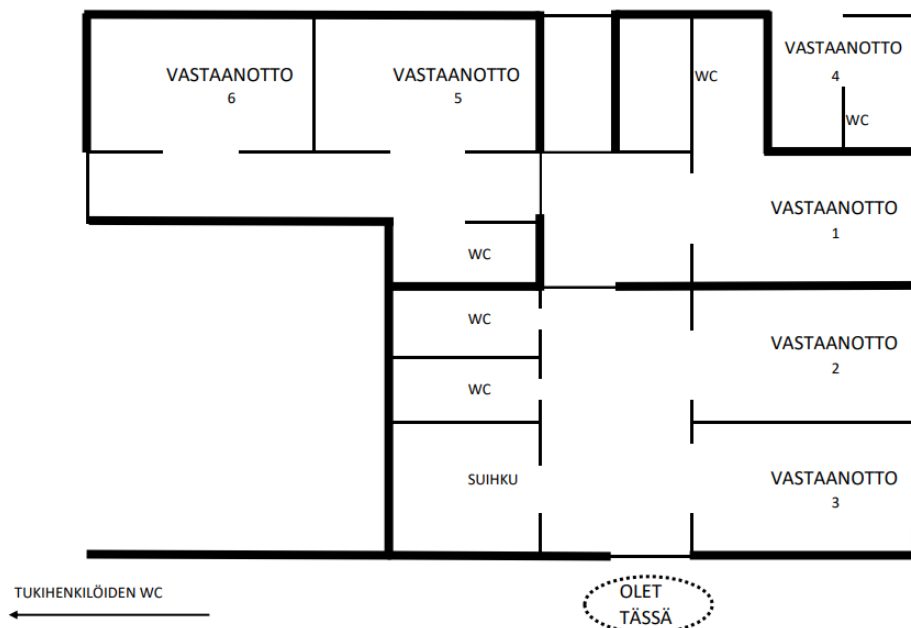
1. HARJOITTELUN PEREHDYTYSRUNKO

<p>Viikko 1 ja 2</p> <p>Opiskelija perehtyy osaston toimintaan ja hoitokäytäntöihin sekä osastolla toteutettavaan hoitoon</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Tervetuloa synnytysosastolle harjoitteluun! 😊 – Osaston toiminta ja hoitokäytännöt – Osaston hoito-ohjeisiin tutustuminen (obst.ohjeet) – Synnyttävän perheen hoitotyö – Kirjaamiseen sekä raportointiin perehtyminen – Synnytyskivunlievityksiin tutustuminen – Perheen ns. ”pakettihoito”, jolloin kätilö vastaa sekä äidin että terveen vastasyntyneen hoidosta – Harjoittelujakson tavoitteiden laatiminen ja tavoitekeskustelu
<p>Viikko 3 ja 4</p> <p>Opiskelija keskittyy kätilön toimintaan, raportointiin ja kirjaamiseen, sekä synnyttävän perheen hoitotyöhön</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Synnyttävän perheen hoitotyö – Kirjaamiseen sekä raportointiin paneutuminen – Erilaisiin kivunlievitysmenetelmiin paneutuminen – Synnytyspuudutuksissa (PCB, epiduraali- ja spinaali-puudutus) avustaminen ja puudutuksen jälkeinen seuranta – Sektiopotilaan hoito: Hoitopolku ja leikkaussalityöskentely – Muiden leikkaussalihoitoa vaativien potilaiden hoito: ompelu, kaavinta yms. – Ota reissuvihko käyttöösi 10. synnytyksen jälkeen – Väliarviointi lähiohjaajasi/-ohjaajiesi kanssa
<p>Viikko 5 eteenpäin</p> <p>Opiskelija toteuttaa potilashoitoa ja syventää oppimaansa, sekä tutustuu korkean riskin potilaiden hoitoon</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Tavoitteena toteuttaa potilashoitoa mahdollisimman itsenäisesti ja syventää oppimista – Opiskelija keskittyy potilasohjaukseen, kotiutukseen ja jatkohoitoon – Korkean riskin potilaiden hoitoon tutustuminen: hoitokäytännöt, hoito-ohjeet (obst.ohjeet) – Epäsäännöllinen-/toimenpidesynnytys hoitokäytännöt – Muut erityistilanteet synnytyksessä
<p>Kun 40 synnytystä on täynnä tai ei ole omaa synnyttäjää hoidettavana</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Lastenhoitajan toimenkuvan ymmärtäminen ja tutustuminen sekä siihen perehtyminen – Synnytysvastaanoton toimintaan tutustuminen, perehtyminen ja toiminnan hahmottaminen
<p>Harjoittelun viimeinen viikko</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Tee itsearviointi ja valmistaudu loppuarviointiin – Pidä arviointikeskustelu lähiohjaajasi/-ohjaajiesi kanssa – Anna CLES-palautetta harjoittelujaksostasi

2. KÄYTÄNNÖN ASIAT JA OSASTON FYYSISET TILAT

Osaston tilat	Olen tutustunut/perehtynyt
<u>Synnytysosaston tilat</u> - 16 yhden hengen huonetta - kaksi leikkaussalia sekä heräämö - kanslia, kahvihuone, itsepalvelucafe jne.	
<u>Sisäänkäynti (Kiinamylynkatu 1.krs)</u> o ovikello, ovikamerat o ilmoittautuminen (sihteerille) o potilasranneke sairaalaan tullessa	
<u>Synnytysvastaanotto (6 paikkaa)</u> - vastaanottotilat sekä lääkärin päivystysuhuone - KTG, Milou - ultraäänilaite - näyteputket ja muut tarvikkeet - tavallisimmat potilaat vastaanotolla, hoitokäytännöt (supistukset, vedenmeno, liikehälytys, verenvuoto) - kirjaaminen (ohjeet SVO-kansio) - potilaan vastaanottaminen	

SYNNYTYSVASTAANOTTO

Osaston tilat	Olen tutustunut/perehtynyt
<p><u>Synnytyshuoneet 1–16</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – synnytyksenhoitovälineet – synnytyssänky ja sen toiminta – soittokello – ilokaasu – happipiste, imu – nesteensiirtolaitteet – KTG, STAN, telemetria, Milou yms. – kaappien sisältö ja täyttö – wc, suihku 	

<p><u>Leikkaussali 1 ja 2, heräämö</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – leikkaussalin laitteisiin ja välineisiin tutustuminen – vauvanhoitopöytä, lämpöpuhallin ja tarvikkeet – pesupaikka – lääkehuone – seurantalaitteet – verensiirtolaitteet – tarvikevarasto – nesteensiirtolaitteet – nestekärry 	
---	--

Osaston tilat	Olen tutustunut/perehtynyt
<p><u>Kanslia</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - soittokellojärjestelmä - ulko-ovet, valvontakamerat - puhelimet - Milou-keskusvalvomo - opiskelijoiden laatikko - tietokonekäytännöt - kirjauskäytännöt - suullinen raportointi (ISBAR) 	
<p><u>Potilastaulu</u> (potilastaulu ja sen lukeminen) mitä tauluun kirjataan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - synnyttäjän nimi, hoitavan kättilön + opiskelijan nimi - Para, raskausviikot, kohdunsuun tilanne, GBS, allergiat sekä muut tärkeät asiat <p><u>Potilastaululla on tärkeät puhelinnumerot sekä vuoron työnjako!</u></p>	

Osaston tilat	Olen tutustunut/perehtynyt
<u>Lääkehuone</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ kulunvalvonta, avaimet, kameravalvonta ○ lääkkeiden sijainti, käyttöön valmistus, ohjeet ja tavat ○ tavallisimmat synnytyksen aikaiset lääkkeet (ok-sitosiini, bentsylpenisiliini, cytotecit jne.) ○ Opiskelijat toimivat ohjaajiensa vastuulla ja ohjaajan välittömässä valvonnassa! 	
<u>Instrumenttivarasto</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ napavälineet ○ ompeluvälineet ○ katetrointivälineet ○ mikroverenottovälineet ○ muut steriilit välineet 	
<u>Laite- ja välinevarasto</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ synnytysjakkarat, terapiapallot ○ imukupit, Stanit, UÄ-laite ○ lämpökaappi nesteille 	
<u>Välinehuolto- ja näytehuone</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ Astrup-kone (verikaasuanalysointilaite) ○ GBS-kone ○ verinäytteet ○ tutkimusnäytteet ○ likaiset instrumentit ○ istukkaroskis ○ laboratoriotuotteet yms. 	
<u>Liinavaatevarasto</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ petivaatteet ○ pyyhkeet ○ potilasvaatteet ym. 	
<u>Muut tilat</u> Osastonhoitajan ja apulaisosastonhoitajan huoneet, Tukihenkilöiden taukuhuone, potilaskeittiö, vessat. Henkilökunnan taukuhuone, vessat, laukkukaapit yms.	

Lastenhuone/lasten virvoittelu	Olen tutustunut/perehtynyt
<p><u>Vastasyntyneen erityistarkkailu ja hoito</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - virvoittelupöydät (imu, ventilointi, happi, saturaatiomittari) - siirtokuvoosi, seurantakuvoosi, CPAP-kuvoosi - elvytyskaappi ja -tarvikkeet - lämpö-, saturaatio- ja verensokerimittarit - maitokaappi <p><u>Vastasyntyneen kirjaus- ja rannekekäytännöt</u> (avustava kätilö/lh)</p> <ul style="list-style-type: none"> - kirjaus syntyneeksi, lab-näytteet, ranneke 	

Tilat ja paikat ja yhteistyötahot
Äitiyspoliklinikka ja synnytysvastaanotto 1.krs Lääkärin tutkimushuoneet
Lapsivuodeosastot LVO1, LVO2 7.krs
Prenataalinen synnytysvuodeosasto SVO3, 5.krs
Naistentautien osasto 10. krs
Naistentautien leikkaussali 3. krs
Vastasyntyneiden teho-osasto (hissit ja avain) 9.krs Lasten teho-osasto C-torni, 8. krs
Päivystyslääkevarasto = infuusiovarasto (avain) K-kerros
Lähettilakeskus 1.krs
Verikeskus, laboratorio, kuvantaminen
Maitokeittiö K-kerros

Päivittäin tarvittavat ATK-ohjelmat
Desktop potilaskertomusjärjestelmä <ul style="list-style-type: none"> - lääkäreiden tekstit - lääkehoidon kirjaukset
Oberon potilashallintojärjestelmä <ul style="list-style-type: none"> - sisään- ja uloskirjaukset - henkilötiedot
iPana potilaskertomusjärjestelmä <ul style="list-style-type: none"> - hoitotyön kirjaukset - THL-lista - hoitoisuusluokittelu
Weblab, My+ verikeskus <ul style="list-style-type: none"> - laboratoriotutkimukset - verivaraukset
Kaarea Aromi <ul style="list-style-type: none"> - ateriatilaukset
Suostumuksenhallinta <ul style="list-style-type: none"> - potilastietojen luovutus
Kanta, Altti
Musti, varajärjestelmä

3. OSASTON HOITOKÄYTÄNNÖT JA KIVUNLIEVITYSMENETELMÄT

Harjoittelujaksosi alussa sinun on tarkoitus tutustua osaston toiminnallisiin ominaisuuksiin. Tällöin tutustut osaston synnytyksen hoidon toimintakulttuuriin ja –tapoihin. Lähtökohtana säännöllisen synnytyksen sekä terveen vastasyntyneen hoito ja siihen liittyvät toiminnot osastolla.

Jakson alkaessa pyri tutustumaan myös osaston hoito-ohjeisiin: sekä hoito-ohjekansioon että sähköisesti löytyviin obstetriikan ohjeisiin. Lisäksi tutustut lastenhuoneen toimintoihin ja kanssasi käydään läpi terveen vastasyntyneen hoitoon liittyvät toiminnot.

Tavoitteena on, että sinulle jää selkeä käsitys kätilön toimenkuvasta osastolla säännöllisen synnytyksen- ja terveen vastasyntyneen hoidon osalta.

Osaston hoitokäytännöt	Olen tutustunut/perehtynyt
<u>Synnytyksen hoito</u> – Synnytyksen hoitoon liittyvät ohjeet: hoitokansio/y-asema – Vastasyntyneen tarkkailu (äiti ja vauva hoidetaan yhdessä) – Synnyttäjän vastaanotto (sisäänkirjaus, esitiedot, thl-lista, anestesiaesitiedot ja vauvan lappu)	
– <u>avautumisvaiheen hoito</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ asennot ○ ohjaus ○ kivunlievitys ○ ulkotutkimus ○ sisätutkimus ○ synnyttäjän ravitseminen ○ tukihenkilön huomioiminen ○ ktg:n tulkinta 	
– <u>ponnistusvaiheen hoito</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ asennot ○ ohjaus ○ tukihenkilön huomioiminen ○ välilihan tukeminen ○ tarjoutuvan osan jarruttaminen ○ ktg:n tulkinta 	
– <u>vastasyntyneet</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ ulosauton otteet (sormet kainaloihin) ○ kuperkeikka, jos napanuora on kietoutunut ○ kuivaus ja tarkistaminen ○ navan laitto ○ K-vitamiini (reisilihakseen) ○ Apgarin pisteet 1/5/10 min isässä ○ vastasyntyneen tarkkailu ○ rinnalle avustaminen 	

<ul style="list-style-type: none"> ○ mittaukset (pituus, paino, päänympäryys, lämpö ja saturaatio sekä jalasta että kädestä) 	
<ul style="list-style-type: none"> – kalvojen puhkaisu (tarvittaessa) – IU-scalpin laitto (tarvittaessa) 	
<ul style="list-style-type: none"> – <u>jälkeisvaiheen hoito</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ napaverinäytteet ○ istukan ulosautto ○ istukan tarkistaminen ja punnitus ○ kohdun painaminen (Creden ote) ○ jälkivuodon seuraaminen 	
<p><u>Ompelu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – välilihan puudutus ennen syntymää – episiotomian leikkaaminen – puudutus ennen ompelua – repeämän ompelu – episiotomian ompelu – synnyttäjän ohjaaminen 	
<p><u>Toimenpidesynnytyks</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – imukuppisynnytyks (välineistö, kättilön tehtävät) 	
<p><u>Synnytyksen käynnistäminen eli induktio</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – käynnistysmenetelmät ja -tavat (hoito-ohjekansio ja Y-levyke) – kalvojen puhkaisu eli discisio – oksitosiini-infuusio 	
<p><u>Jälkeisvaiheen toimenpiteet (leikkaussalissa)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – istukan käsinirroitus – repeämien ompelu – informointi, anestesiaesitiedot, Natriumsitraatti, raportointi 	

<u>Kivunlievitysmenetelmät</u>	Olen tutustunut/perehtynyt
<u>Lääkkeettömät kivunlievitysmenetelmät</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ suihku, amme ○ lämpöpussi ○ asennot ja liike (myös spinning babies) ○ pähkinäpallo ○ terapiapallo ○ Tens-laite ○ akupunktio ○ aquarakkulat ○ hieronta, vyöhyketerapia ○ akupainanta ○ guasha ○ kylmäkaulin 	
<u>Lääkkeelliset kivunlievitysmenetelmät</u> <ul style="list-style-type: none"> - kipulääkkeet p.o. (Paracetamol, Oxynorm) - ilokaasu <ul style="list-style-type: none"> ○ ohjaus, käyttö ja seuranta - paracervikaali- ja pudendaalipuudutus (synnytyslääkäri) <ul style="list-style-type: none"> ○ lääkkeet ja instrumentit ○ avustaminen ja seuranta - epiduraalipuudutus ja spinaalipuudutus (anestesiaalääkäri) <ul style="list-style-type: none"> ○ välineet, lääkkeet ja huumekortti ○ puudutuksessa avustaminen ○ tarkkailu puudutuksen jälkeen ○ synnyttäjän ohjaus ○ lisäannosten antaminen ja perfuusorin käyttö 	

4. SEKTIOPOTILAAN HOITON TUTUSTUMINEN

Synnytysosastolla kättilön toimenkuvaan kuuluu myös leikkaussalissa työskentely. Keisarileikkaukset tehdään synnytysosaston yhteydessä sijaitsevassa leikkaussalissa ja heräämöhoidon tapahtuu synnytysosalin omassa heräämössä. Vanhemmat ja vastasyntyneet saavat olla yhdessä koko leikkaus- ja heräämöhoidon ajan. Äidin ja vauvan ihokontaktia pyritään toteuttamaan heti syntymän jälkeen jo leikkaussalissa. Tukihenkilö pääsee mukaan kiireellisiin leikkauksiin, mikäli se on mahdollista.

Kättilöopiskelija osallistuu myös leikkaussalityöskentelyyn. Tavoitteena on, että opiskelija saa kokonaiskäsityksen keisarileikkaukspotilaan hoidosta synnytysosastolla sekä perehtyy leikkaussalityöskentelyyn kättilön työn osalta.

Sektio

Elektiivinen sektio (ohjeet sektio-ohjekansiossa)

- **potilas tulee sovitusti suoraan synnytysosastolle**
- tehdään esivalmistelut (ktg ja lämpöpaita, tukisukat on laitettu jo kotona)
- tarkista ja tulosta anestesiaesitiedot (haastattelu)
- tukihenkilön opastaminen
- raportti yhdessä koko leikkaustiimin kanssa
- leikkaussalissa tehtävissä toimenpiteissä avustaminen (puudutusasento, katetrointi, leikkauspesut ja peittely)
- vauvan vastaanottaminen lääkäriltä steriilisti
- vastasyntyneen hoito, ihokontakti (klö/lh)
- Kättilö/lastenhoitaja vastaa vastasyntyneen seurannasta ja hoidosta sekä leikkaussalissa että heräämössä.
- näytteet, jälkeiset, kirjaaminen
- TOTEK huolehtii äidin heräämöhoidosta, kättilö/lh huolehtii vastasyntyneestä

- Mahdollisuuksien mukaan heräämöhoidoon tutustuminen
- kirjaaminen ja raportointi siirtotilanteessa

Kiireellinen sektio

- **kaikki päivystyssektiot, joita ei ole suunniteltu etukäteen**
- lääkäri tekee sektiopäätöksen, kätilö ilmoittaa päätöksestä vuoron vastaavalle
- x-koe ja verivaraus, kanyyli
- anestesiaesitiedot iPana järjestelmästä (tarkista ja tulosta)
- Natriumsitraatti p.o.
- lämpöpaita, tukisukat jalkaan
- tehdään yleensä puudutuksessa (avustaminen)
- katetrointi ja pesut leikkaussalissa (avustaminen)
- tukihenkilön informointi, pääsee mahdollisesti mukaan
- vauvan vastaanottaminen lääkäriltä steriilisti
- lastenlääkärinä informoidaan sektiosta
- Mahdollisuuksien mukaan ihokontakti leikkaussalissa.
- Kätilö/lastenhoitaja vastaa vastasyntyneen seurannasta ja hoidosta sekä leikkaussalissa että heräämössä.
- näytteet, jälkeiset, kirjaaminen
- heräämöhoidosta vastaa TOTTEK
- kirjaaminen ja raportointi siirtotilanteessa

Heti sektio

- **toimenpide 20 min sisällä sektiopäätöksestä**
- lääkäri tekee sektiopäätöksen, kätilö ilmoittaa päätöksestä vuoron vastaavalle
- x-koe ja verivaraus, kanyyli
- anna juotavaksi natriumsitraatti
- anestesiaesitiedot iPana järjestelmästä (tarkista ja tulosta)
- lämpöpaita, tukisukat jalkaan
- tehdään yleensä puudutuksessa
- vauvan vastaanottaminen lääkäriltä steriilisti
- lastenlääkärinä informoidaan sektiosta
- Mahdollisuuksien mukaan ihokontakti leikkaussalissa.
- TOTTEK huolehtii äidin heräämöhoidosta, kätilö/lh huolehtii vastasyntyneestä
- näytteet, jälkeiset, kirjaaminen
- kirjaaminen ja raportointi siirtotilanteessa

Hätäsektio

- **sektio välittömästi**
- lääkäri tekee sektiopäätöksen, kätilö ilmoittaa päätöksestä vuoron vastaavalle ja pyytää apua
- välitön siirtyminen sektiosaliin ja vauvan syntymä mahdollisimman pian
- Natriumsitraatti p.o
- hätäsektio tehdään nukutuksessa
- vatsaa ei pestä → hätäsektiopakkaus
- tukihenkilön informointi, ei pääse mukaan
- vauvan vastaanottaminen lääkäriltä steriilisti
- lastenlääkäri kutsutaan paikalle

- kätilö/lh huolehtii vastasyntyneen seurannasta ja hoidosta
- näytteet, jälkeiset, kirjaaminen
- heräämöhoidosta vastaa TOTEK
- kirjaaminen ja raportointi siirtotilanteessa

5. EPÄSÄÄNNÖLLISET SYNNYTYKSET JA KORKEAN RIS- KIN SYNNYTTÄJÄT

Jaksosi edetessä tutustut korkean riskin synnyttäjien ja epäsäännöllisten synnytysten hoitoon ja yleisimpiin hoitolinjoihin. Perehdyt hoito-ohjeisiin ja tutustut siihen mistä ja miten ajantasaiset hoito-ohjeet löytyvät. Samalla käyt läpi osaston tapoja ja käytäntöjä.

Perehdyt myös seurattavan/tarkkailtavan vastasyntyneen hoitoon mahdollisuuksien mukaan. Hoito-ohjeet ovat lastenhuoneen hoito-ohjekansiossa.

Korkean riskin synnyttäjä/hoitokäytännöt	Olen tutustunut
Ennenaikaisen synnytyksen hoito <ul style="list-style-type: none"> • hoitoon ja hoitoperiaatteisiin tutustuminen 	
Geminisynnytyksen hoito <ul style="list-style-type: none"> • hoitoon ja hoitoperiaatteisiin tutustuminen • syntymähetkellä lääkärit paikalla • tarjonnasta riippuen joko kätilö tai lääkäri hoitaa 	
Perätilasynnytyksen hoito <ul style="list-style-type: none"> • hoitoon ja hoitoperiaatteisiin tutustuminen • ulosautossa lääkärin avustaminen 	
Post partum–vuoto <ul style="list-style-type: none"> • hoitoon ja hoitoperiaatteisiin tutustuminen • ennakoi, informoi ja pyydä apua 	
Toksemiapotilaan hoitokäytännöt <ul style="list-style-type: none"> • hoitoon ja hoitoperiaatteisiin tutustuminen • hoito (Mg-infuusio, tuntidiureesi, RR) 	
Ennenaikaisen synnytyksen estäminen <ul style="list-style-type: none"> • hoitoon ja hoitoperiaatteisiin tutustuminen • seuranta, hoito (Tractocile, kortisonit, Mg-neuroprotektio) 	
Hartiadystokia <ul style="list-style-type: none"> • informoi, pyydä apua, hoitokaavio, ulosauton otteet 	
Eristyspotilaan hoito <ul style="list-style-type: none"> • eristysohjeet kansiossa ja Y-asemalla 	
Tarkkailua vaativan vastasyntyneen hoito <ul style="list-style-type: none"> • virvoittelu, seuranta • lastenlääkärin informointi ja konsultaatio 	
Hoito-ohjeet <ul style="list-style-type: none"> • Hoito-ohjekansio • Y-asema • Lastenhoito-ohjeet, kirja ja kansio (virvoittelussa) 	

6. OHJEITA TYÖVUOROJEN LAATIMISEEN

Osastollamme voi olla ohjatussa harjoittelussa samanaikaisesti max 11 kättilöopiskelijaa. Aamu- ja iltavuorossa saa olla yhtä aikaa 4 opiskelijaa ja yövuorossa 3. Jos osastolla on lääketieteen kandeja, saa harjoittelussa olla samaan aikaan max 4 kättilöopiskelijaa.

Kandikurssin aikana kandit ovat ma-pe aamu- ja iltavuoroissa. Kandit eivät tee öitä, eikä viikonloppuja. KANDIEN KANSSA VOI OLLA AINOASTAAN 1 KLÖOP/VUORO!

Huomioi toiset opiskelijat työvuoroja tehdessäsi.

Ohjaajien työvuorot löytyvät ilmoitustaululta.

Työvuorojen selitykset:

A	7-15
B	7-14.30
C	8-15
I	14-21.30
P	13-21.30
Y	21.15-7.15
J	19.15-7.15
O	7-19.30
U	vastuualueen hoito, ei potilastyössä
E	synnytyspelkopolin vastaanotto
K	koulutuspäivä
V	vapaapäivä
#	loma, virkavapaa tai muu poissaolo
3	varallaolo

Pidä omat työvuorosuunnitelmiasi ajan tasalla ilmoitustaululla. Kirjaa työvuorosi myös kansliassa olevaan viikkolistaan. Merkitse oma nimesi viikkolistaan oman ohjaajasi nimen perään. Jos ohjaajasi ei ole vuorossa, laita nimesi listan reunaan.

Ilmoita poissaolostasi kanslian puhelimeen 02-3131360

Huomioi työvuoroja tehdessäsi:

- Suunnittele 8 h työpäivät, poikkeuksena yövuoro 10 h
- Työyhteisössämme tehdään kolmivuorotyötä ja odotamme, että myös opiskelijat tekevät kaikkia vuoroja.
- Suunnittele itsellesi aamuvuoroja, iltavuoroja, yövuoroja ja viikonloppuvuoroja tasaisesti. Ergonomista työvuorosuunnittelua suositellaan (aamu-ilta-yö).
- Opiskelijaa sitovat samat työaikasäännökset kuin henkilökuntaakin.
- Opiskelijat eivät tee pitkiä työvuoroja. Jos ohjaajallasi on O-vuoro, valitse itsellesi joko aamu tai iltavuoro. Kun ohjaajallasi on P-vuoro, voit tulla normaalisti iltavuoroon klo 14.
- Huolehdi myös riittävästä viikkolevosta ja vapaapäivistä. Ryhmittele työvuorot niin, että jaksat hyvin eikä potilasturvallisuus ole uhattuna. Ehdoton minimi vapaa-ajalle on vähintään 24 tuntia viikossa.

- Suunnittele alussa työvuorot pääsääntöisesti omien ohjaajesi työvuorojen mukaisesti, jatkossa on hyvä olla muitakin ohjaajia.
- Sinulle kuuluu harjoittelun aikana 20 min ateriointitauko harjoittelupaikalla tai ruokalassa ja kaksi 10 min kahvitaukoa.
- Ilmoita poissaoloistasi kanslian puhelimeen 02-3131360 ja tutor-opettajalle. Ilmoituksen vastaanottanut merkitsee sen tiedoksi viikkolistaan.
- Sovi sairauspoissaolojen korvaamisesta tutoropettajasi kanssa ja ilmoita asiasta osaston opiskelijavastaavalle.
- Noudata suunniteltuja työaikoja. Merkitse muutokset työvuorolistaan ja kanslian viikkolistaan.
- Pidä työvuorosuunnitelmasi nähtävillä osaston ilmoitustaululla.
- Työvuorolomake on virallinen arkistoitava asiakirja. Täytä se selkeästi sinisellä mustekynällä. Korjauslakkia ei saa käyttää.

7. REISSUVIHON KÄYTTÖ

Ohjeita reissuvihon käyttöön

- Reissuvihko otetaan käyttöön 10. synnytyksen jälkeen
- Reissuvihko on osa oppimisprosessia
- Reissuvihko EI ole pelkkä tapausselostus
- Lähtökohtana on itsearviointi

Kirjoittaessasi voit miettiä seuraavia asioita (kaikkia ei tarvitse käsitellä):

- 1) Oliko kyseessä spontaani synnytys vai induktio?
  - induktion indikaatio ja käynnistystapa
- 2) Millainen oli avautumisvaihe?
- 3) Miten synnytyksen etenemistä arvioitiin?
- 4) Miten synnytyskipua hoidettiin?
- 5) Minkälainen ponnistusvaihe oli?
  - mikä oli ponnistusasento/asennot ja miten siihen päädyttiin
- 6) Oliko jälkeisvaihe säännöllinen?
- 7) Oliko ommeltavaa ja miten ompelu sujui?
- 8) Miten onnistuit hoitosuhteen luomisessa? Arvioi läsnäoloasi.
- 9) Miten huomioit isän/tukihenkilön?
- 10) Mitä opit tässä synnytyksessä?
- 11) Itsearviointia. Mitkä asiat sujuivat hyvin ja missä on vielä kehittämistä?
- 12) Anna palautetta ohjaavalle kättilölle.

8. KÄTILÖTYÖKIRJAN TÄYTTÖ

Saat laittaa itsellesi merkinnät kätilötyökirjaan seuraavien kriteereiden mukaisesti:

<p><u>Avautumisvaiheen hoito</u> (merkintä sivulle syntymän hoito)</p> <p>-opiskelija on ohjattuna aktiivisesti osallistunut synnyttäjän avautumisvaiheen hoitoon vähintään kaksi tuntia</p>
<p><u>Ponnistusvaiheen hoito</u> (merkintä sivulle syntymän hoito)</p> <p>-opiskelija on ohjattuna aktiivisesti osallistunut ponnistusvaiheen hoitoon ja sen hetkisten taitojensa mukaisesti harjoitellut mm. seuraavia taitoja: välilihan puudutus, leikkaaminen ja tukeminen, pään syntyminen, hartioiden ulosautto, napanuoran sitominen ja leikkaaminen.</p> <p>-opiskelija voi kirjata ponnistusvaiheen hoidoksi imukuppiin päätyvän synnytyksen, jos hän toimii aktiivisesti synnytystä hoitavan kätilön tehtävissä. Muussa tapauksessa synnytys kirjataan synnytyksessä avustamiseen.</p> <p>-sektiossa ei ole ponnistusvaiheen hoitoa</p>
<p><u>Jälkeisvaiheen hoito</u> (merkintä sivulle syntymän hoito)</p> <p>-opiskelija on ohjattuna aktiivisesti osallistunut jälkeisvaiheen hoitoon harjoittelemalla opiskelunsa vaiheen mukaisesti siihen liittyviä taitoja</p>
<p><u>Synnytyksessä avustaminen</u> (merkintä sivulle syntymän hoito)</p> <p>-opiskelija osallistuu aktiivisesti ohjaavan kätilön/lääkärin kanssa synnytyksen hoitoon (esim. sektiot, imukuppsynnytykset, perätilasynnytykset, avustaa synnytystä hoitavaa kätilöä tai lääkäreitä)</p>
<p><u>Synnytyksen jälkeinen hoitotyö</u> (synnytysosastolla)</p> <p>-opiskelija opiskelee synnytyksen jälkeistä hoitoa aktiivisesti huomioiden lapsivuodeajan tavoitteet perheen ohjaus ja neuvonta, vanhemmuuden tukeminen, synnytyksen jälkeinen synnyttäjän tarkkailu ja hoito, synnyttäjän perushoito, vastasyntyneen hoitotyö, varhaisimetus</p> <p>-jos nämä tavoitteet toteutuvat opiskelijan toiminnassa, voi hän laittaa merkinnän työkirjan kohtaan lapsivuodeajan hoito ja vastasyntyneen hoito</p>
<p><u>Muut merkinnät</u></p> <p>-opiskelija vastaanottaa synnyttävän perheen ja osallistuu aktiivisesti heidän hoitoonsa ohjattuna. Jos synnytys ei ole käynnissä ja perhe kotiutuu tai siirtyy osastoseurantaan, opiskelija voi laittaa merkinnän työkirjan kohtaan raskaana olevan hoito</p> <p>-jos opiskelija osallistuu aktiivisesti sellaisen vastasyntyneen hoitotyöhön, jonka syntymää hän ei ole hoitanut, hän voi laittaa merkinnän työkirjaan kohtaan vastasyntyneen hoito. Jos vastasyntyneen voinnissa on erityistä tarkkailtavaa tai erityistä hoitoa vaativia tilanteita, opiskelija voi laittaa merkinnän kohtaan vastasyntyneen erityishoito.</p> <p>-jos synnyttäjän voinnissa ilmenee ennen synnytystä tai sen kuluessa erityistä tarkkailua tai hoitoa vaativia tilanteita, opiskelija voi laittaa merkinnän työkirjan kohtaan riskisynnytys. Jos opiskelija osallistuu tällaisessa tilanteessa synnytyksen hoitoon, tulee merkintä työkirjassa kahteen kohtaan.</p>
<p><u>Perätilasynnytyksen seuranta</u>, perätilasynnytys kohtaan</p>

9. OPISKELIJAN ITSEARVIOINTI

Itsearvioinnissa sinun tulee pohtia perustellusti ja monipuolisesti omia ammatillisia valmiuksiasi.

<p>OLENNAISTA ON TUNNISTAA</p> <ul style="list-style-type: none"> • omat vahvuudet • tiedot ja taidot • kyvyt • oppiminen • kehittämiskohteet
<p>ARVIOI TOIMINTAASI</p> <ul style="list-style-type: none"> • missä asioissa onnistuin ja miksi • missä asioissa en onnistunut ja miksi • kokonaisarvio omasta suoriutumisestani • mitä opin omasta toiminnastani ja sen myötä
<p>ARVIOI OSAAMISTASI</p> <ul style="list-style-type: none"> • oma osaamiseni eri osa-alueilla • omat kehittämiskohteeni eri osa-alueilla
<p>ARVIOI OPPIMISTASI</p> <ul style="list-style-type: none"> • mitä opin • mikä jäi vielä epäselväksi ja miksi • miten asiat liittyvät aiemmin oppimaani • onko uuden oppiminen muuttanut ajatuksiani

10. HARJOITTELUN ARVIOINTIPROSESSI

<ol style="list-style-type: none"> 1. Tekemäsi CV antaa kuvan lähtötasostasi 2. Valmistelee tavoitteesi jaksolle   <ul style="list-style-type: none"> ○ Hyödynnä kehittämishaasteet edelliseltä harjoittelujaksoltasi ○ Mieti omat toiveesi jaksolle (perehdy harjoitteluyksiköstä löytämäsi informaatioon ja hahmottele tämän pohjalta toiveita tulevan tavoitekeskustelun pohjaksi) ○ Laadi tavoitteet jaksolle opetussuunnitelman osaamistavoitteiden pohjalta   3. Tavoitekeskustelu lähiohjaajan kanssa ensimmäisen viikon lopulla tai jälkeen 4. Väliarviointi – viimeistään puolessa välissä jaksoa 5. Tavoitteiden tarkentamiskeskustelu väliarvioinnin yhteydessä 6. Loppuarviointi   <ul style="list-style-type: none"> ○ Tee arviointi jaksosi toteutumisesta, siitä onko tavoitteet saavutettu ja millä tasolla ne saavutit, mieti mahdolliset kehittämiskohteesi ○ Kehittämiskohteet kirjataan arviointilomakkeelle, josta voit siirtää ne seuraavan jaksosi tavoitteiksi   7. Tavoitteet, väliarviointi ja loppuarviointi kirjataan harjoittelun arviointilomakkeelle. 8. Palaute harjoittelupaikkaan.   <ul style="list-style-type: none"> • Sinulla on mahdollisuus antaa sekä suullista että kirjallista (CLES) palautetta osastosta oppimisympäristönä ja toteutuneesta ohjaussuhteesta.
---

11. TAVOITTEIDEN LAATIMINEN

<ul style="list-style-type: none"> •Laadi alustavat tavoitteet jaksolle jo etukäteen ja tarkenna niitä ohjaajasi kanssa ensimmäisten päivien aikana. •Käy ohjaajasi kanssa lähtötaso-/aloituskeskustelu osaamisestasi ja tavoitteistasi ko. harjoittelujaksolle. •Pidä tavoitekeskustelu lähiohjaajasi/-ohjaajiesi kanssa mieluiten ensimmäisen harjoitteluviikon lopussa tai toisen viikon alussa ja lähetä tavoitteesi tutoropettajalle sovituksessa ajassa. •Opetussuunnitelma määrittää kullekin jaksolle OSAAMISTAVOITTEET. Jokaiselta osa-alueelta tulee olla enemmän kuin yksi tavoite. Tavoitteet kirjataan harjoittelun arviointilomakkeelle. •Pyri tekemään tavoitteistasi mahdollisimman konkreettiset, näin helpotat sekä omaa oppimistasi sekä ohjaajasi ohjaamista. Hyväksytyt tavoitteet on edellytys harjoittelujakson etenemiselle. •Muista pyytää palautetta ohjaajaltasi aktiivisesti myös itse.
<p>Lähtökohtana tavoitteiden laatimisessa sinulla on</p> <ul style="list-style-type: none"> • opetussuunnitelman yleiset tavoitteet • oma mielenkiintosi, opintojesi vaihe ja jaksosi pituus • sekä edellisen jaksosi kehittämiskohteet
<p>Hyvä tavoite on</p> <ul style="list-style-type: none"> • konkreettinen • selkeä • realistinen • selkokielineen • arvioitavissa • mitattavissa olevia • opintojen vaiheeseen sopiva
<p>Tarkenna tavoitteitasi harjoittelujakson edetessä mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - tavoitekeskusteluissa, - väliarvioinnissa ja - palautekeskusteluissa.
<p>Tavoitteissasi tulee näkyä osaston erityispiirteet, esim. synnyttävän naisen kivunhoito. Kuvaava tavoitteissasi, mihin pyrit jakson aikana ja mitä haluat osata. Esim. Harjaannun synnytyskivun arvioinnissa ja osaan ehdottaa erilaisia kivunlievitysmenetelmiä synnytyksen eri vaiheissa.</p> <p>Selkeät tavoitteet antavat suunnan opiskelullesi ja helpottavat arvioinnin toteuttamista.</p>

12. VÄLIARVIOINTI

Sovi väliarviointiaika lähiohjaajasi/-ohjaajiesi kanssa harjoittelujaksosi puoleen väliin.

Väliarvioinnin tarkoituksena on

- seurata omaa oppimisprosessiasi
- pohtia miten olet saavuttanut tavoitteesi
- miettiä mihin sinun tulisi panostaa jakson loppupuolella
- tarkista onko tavoitetasosi riittävä
- esittää toivomuksia oppimismahdollisuuksista
- sekä asettaa kehittymishaasteita itsellesi

Jos oppimisprosessi ei ole edennyt suunnitelman mukaan ja vaikuttaa siltä, ettet pääse asettuihin tavoitteisiin eikä jaksoasi voida hyväksyä, ota ohjaajasi kanssa yhteys opiskelijavastaavaan sekä tutoropettajaan asian selvittämiseksi.

13. LOPPUARVIOINTI

Sovi loppuarviointi viimeiselle harjoitteluviikolle lähiohjaajasi/-ohjaajiesi kanssa ajoissa yhteisen sopivan ajan löytämiseksi. Läsnä loppuarvioinnissa ovat sinun ja ohjaajiesi lisäksi tarvittaessa opiskelijavastaava ja opettaja.

Valmistaudu loppuarviointiin laatimalla itsearviointi pohtien omia tavoitteitasi sekä osaamisesi kehittymistä jakson aikana. Pohdi kehittämishaasteitasi mahdollisille seuraaville jaksoillesi. Kirjaa oma arviointisi arviointilomakkeelle.

Lähiohjaajasi kirjaa oman arviointinsa lomakkeelle sekä allekirjoittaa sen sekä työvuorolomakkeesi sekä toimittaa tiedon jakson suorittamisesta sähköisesti harjoittelun ohjaavalle opettajalle.

14. CLES-ARVIOINTI

Annathan palautetta harjoittelujaksostasi sekä saamastasi ohjauksesta ennen jakson päättämistä. Antamasi palautteen perusteella pystymme suunnittelemaan ja kehittämään osastomme opiskelijaohjausta. PALAUTE ON JAKSON HYVÄKSYMISEN EDELLYTYS!

15. POTILASTURVALLISUUSINFO

Potilasturvallisuuden edistäminen ja varmistaminen on kaikkien yhteinen asia!

- Potilaan tunnistaminen ja rannekkeen käyttö
- Tiedonkulun varmistaminen (mm. kirjaaminen, raportointi, checking listat, Isbar-kortin käyttö)
- Hoitovälineiden oikea käyttö ja käyttötarkoitus
- Aseptinen toiminta ja vastuu
- Oma terveys ja hygienia
- Väkivaltaisen potilaan/omaisen kohtaamisen toimintalinjat (potilaaseen/ hoitajaan kohdistuva)
- Paloturvallisuus ja pelastustoimi, varauloskäytävät
- Potilasturvallisuuden vaarantumisesta raportointi (HaiPro) ja sen merkitys
- Haittatapahtumista ilmoittaminen ja toimintaperiaatteet
- Oman osaamisen ylläpito ja koulutus

HaiPro-järjestelmään ilmoitettavia vaaratapahtumia, jotka voivat liittyä:

1. Lääke- ja nestehoitoon, verensiirtoon, varjo- tai merkkiaineeseen
2. Tiedonkulkuun tai tiedon hallintaan
3. Diagnoosiin
4. Operatiiviseen toimenpiteeseen
5. Invasiiviseen toimenpiteeseen
6. Muuhun hoitoon tai seurantaan
7. Laboratorio-, kuvantamis- tai muuhun potilastutkimukseen
8. Laitteeseen tai sen käyttöön
9. Aseptiikkaan/hygieniaan
10. Tapaturma, onnettomuus
11. Väkivalta
12. Ensihoidon toimintaympäristöön
13. Poikkeama sädehoidon toteutuksessa
14. Muu

Parannamme joka päivä

16. OPISKELIJAN OIKEUDET JA VELVOLLISUUDET

Opiskelijalla on oikeus

- saada perehdytystä ja ohjausta nimetyltä ohjaajalta opiskelijamyönteisessä ilmapiirissä
- olla ohjatusti työyhteisön jäsen
- reflektoida oppimiskokemuksia
- saada perustellusti sekä positiivista että kehittävää palautetta
- antaa palautetta harjoitteluyksikön hoitotyöstä ja ohjauksesta
- esittää perusteltuja parannusehdotuksia harjoitteluyksikön toimintaan
- osallistua VSSHP:n koulutuksiin ilmaiseksi harjoittelujakson aikana

Opiskelijalla on velvollisuus

- noudattaa työelämän pelisääntöjä
- olla aktiivinen ja osallistua monipuolisesti hoitotyöhön
- opetella kokonaisvaltaista hoitotyötä opiskelutasoaan vastaavasti
- tulla harjoitteluun varustettuna asiallisilla varusteilla (mm. nimineula)
- olla vastuullinen kaikessa toiminnassa tunnistaen oman osaamisensa rajat
- toimia yhteistyössä eri henkilöstöryhmien kanssa

17. KOLLEGIAALISUUDEN 10 KULTAISTA SÄÄNTÖÄ

Olen kollegiaalinen ja

1. tervehdin työtovereitani.
2. suhtaudun myönteisesti työtovereihini ja potilaisiin sekä heidän omaisiinsa.
3. noudatan yhteisiä sopimuksia ja otan vastuuta työpaikan ilmapiiristä.
4. olen ylpeä ammattistani ja arvostan muiden ammattitaitoa.
5. tunnustan oman epätäydellisyyteni ja hyväksyn sen myös työtovereissani.
6. annan tosiasioiden perustuvaa positiivista ja rakentavaa palautetta.
7. keskustelen avoimesti ja sallin myös eriävät mielipiteet.
8. en mustamaalaa työtoveriani, vaan tuen häntä.
9. ollessani tyytymätön johonkin, mietin tilalle paremman ratkaisun ja ehdotan sitä.
10. jaan omaa osaamistani ja tietoaani muille, sillä työn tulos syntyy yhteisestä tekemisestä.

18. KÄYTÄNNÖN OHJEITA HARJOITTELUUN

Savuton sairaala

Tupakkalain mukaan henkilökunnan altistuminen savulle tulee estää, tästä syystä sairaanhoitopiirimme sairaalat ovat savuttomia. Tupakointikielto koskee kaikkia työntekijöitä. Opiskelijana sairaalassamme sinua koskevat nämä samat säännöt ja ohjeet. Nuuska on tupakkatuote ja myös kielletty. Potilaat voivat tupakoida sairaalassa vain tupakointia varten rakennetussa tupakkahuoneessa ja sitä varten osoitetuilla ulkoalueilla.

Pukutilat, suojavaatetus ja kulunvalvonta

Tyks Kantasairaalassa naisten pukutilat sijaitsevat U-sairaalan K-kerroksessa. Ohjeet ja avaimet naisten pukukaappeihin saa suojavaatevarastolta. Miesten pukutila on synnytysosaston yhteydessä.

Saat työnantajalta suojavaatetuksen hygienian, puhtauden ja siisteyden ylläpitämiseksi ja edistämiseksi. Suojavaate vaihdetaan päivittäin tai tarvittaessa vaikka kesken työvuoron. Suojavaatteiden alla ei saa käyttää pitkähihaista paitaa. Sinulla tulee olla omat työjalkineet. Huomioi työjalkineiden osalta myös hygieenisuus-, työturvallisuus ja työsuojeluohjeet ja käytä nimeulaa.

Opiskelijana et saa henkilökohtaista kulkuavainta, mutta synnytysosastolta saat harjoittelusajaksi käyttöösi kulkuavaimen, joilla pääset kulkemaan ulko-ovista sekä tarvittavista naistenklinikan lukituista ovista.

Kulkuavaimien saat synnytysosaston opiskelijavastaavalta allekirjoitusta vastaan. Muista kuitata avain myös palauttaessasi sen. Avaimen katoamisesta on viipymättä ilmoitettava osastonhoitajalle. Kadonneesta tai palauttamatta jääneestä kulkuavaimesta peritään korvaus (35€).

Ruokailu

Opiskelijoilla on mahdollisuus ruokailla sairaaloiden ruokasaleissa lounasta tai noutaa lounas osastolle. Korkeakouluopiskelijat ovat oikeutettuja opiskelijahintaiseen ateriaan. Saadaksesi opiskelijahintaisen ruuan, pitää ruokaillessa näyttää voimassaoleva opiskelijakortti. Opiskelijahintainen ateria ei sisällä jälkiruokaa tai kahvia. Lounasta on saatavilla ainoastaan päiväaikaan, muina aikoina sinun tulee ottaa mukaasi omat eväät ja ruokailla osaston taukahuoneessa. Sairaaloiden kanttiineista voit aukioloaikojen puitteissa ostaa esim. salaatteja, voileipiä tai pikkusuolaista.

Kännykän käyttö ja sosiaalinen media

Huolehdi, että kännykän käyttösi on asiallista ja muita huomioivaa. Säilytä puhelintasi joko suljettuna tai äänettömänä laukussasi/laukkukaapissa. Sairaanhoitopiirin tietojenkäsittelyjärjestelmät ja -laitteet on tarkoitettu vai sairaanhoitopiirin tehtävien hoitamiseen. Sähköpostin käyttö on sallittu henkilökohtaisiin tarkoituksiin ja Internetin käyttö sallitaan kohtuullisessa määrin. Muiden kuin työhön liittyvien asioiden hoitaminen ei saa häiritä työtehtävien suorittamista. Harjoittelun aikana saamaasi tietoa ei saa levittää sosiaalisessa mediassa.

Salassapitovelvollisuus

- säädetään laissa terveydenhuollon ammattihenkilöistä, jota jokaisen sairaalassa työskentelevän ja opiskelevan henkilön on noudatettava.
- Potilasta koskevia tietoja ei saa antaa ilman hänen omaa kirjallista suostumustaan (esim. omaisille).
- Luottamuksellisia asioita ei saa myöskään puhua niille sairaalan henkilökuntaan kuuluville tai opiskelijoille, jotka eivät tehtävässään joudu potilaan kanssa tekemisiin.
- Alaikäisellä potilaalla, jos hän ikäänsä ja kehitystasoonsa nähden kykenee päättämään hoidostaan, on oikeus kieltää terveydentilaansa ja hoitoansa koskevien tietojen antamisen huoltajalleen.
- Salassapitovelvollisuus on elinikäinen. Mikäli sitä rikotaan voi se aiheuttaa rikoslain mukaisen rangaistuksen.

19. MUISTILISTA

Kirjoita itsellesi muistiin tärkeitä asioita

20. TARPEELLISIA PUHELINNUMEROITA

Tarpeellisia numeroita	Puhelinnumero
Synnytysosaston kanslia	31360
Siirtopuhelin synnytysvuodeosastot 1 ja 2	38360
Synnytysvuodeosasto 3 (prenataaliosasto)	38708
Lastenhoitaja	53381
Synnytysvastaanoton kätilö	36360
Laitoshuoltaja	35082
Lähetti	31885

Päivystävä lääkäri	Puhelinnumero
Gynekologi	30360
Anestesia­lääkäri	32968
Lastenlääkäri	51481
Takapäivystäjä	39360

